

VALTIONEUVOSTON KANSLIA

Valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosaston vuosikertomus 2012

Valtioneuvoston kanslian
omistajaohjausosaston
vuosikertomus 2012

Julkaisija VALTIONEUVESTON KANSLIA		KUVAILEHTI 3.6.2013	
Julkaisun laji Julkaisu	Toimeksiantaja Valtioneuvoston kanslia		
Julkaisun nimi (myös ruotsinkielinen) Valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosaston vuosikertomus 2012 Statsrådets kansli avdelningen för ägarstyrning årsberättelse 2012			
Tiivistelmä Valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosaston vuosikertomus käsittelee omistajaohjausosaston omistajaohjausvastuulla olevia yhtiöitä vuodelta 2012. Katsausvuoden lopussa omistajaohjausvastuulla oli yhteensä 28 osakeyhtiötä: kolme pörssiyhtiötä, 22 listaamatonta kaupallisen perustein toimivaa yhtiötä ja kolme erityis-tehtävyyhtiötä. Vuosikertomus muodostuu kolmesta osa-alueesta. Valtion omistajaohjaus -osuudessa käsitellään omistajaohjauksen toimintaan ja tavoitteisiin liittyviä asioita. Valtion osakesalkku -osuudessa käsitellään yhtiöomistussalkun tiedot. Yhtiökatsaukset-osuudessa käsitellään yhtiökohtaisesti yhtiöiden kehitys ja suoriutuminen katsausvuonna. Vuosikertomus ilmestyy vuosittain salkkuyhtiöiden tilinpäätösinformaation ja yhtiökokouksien jälkeen kesäkuun alussa.			
Avainsanat Valtion omistajaohjaus, valtio-omisteiset yhtiöt, valtion omistajapolitiikka			
Sarjan nimi ja numero Valtioneuvoston kanslian julkaisusarja 5/2013		Kieli Fi	Kokonaissivumäärä 91
ISBN (paino) 978-952-287-039-1	ISBN (PDF) 978-952-287-040-7		ISSN 1799-7828
Kustantaja Valtioneuvoston kanslia		Julkaisun jakelu Julkaisu PDF:nä: www.vnk.fi/julkaisut Lisätietoja: julkaisut@vnk.fi	
Taitto Valtioneuvoston kanslia, Anja Järvinen	Luottamuksellisuus Julkinen		Painopaikka Edita Prima, 2013

Typ av publikation
Publikation

Uppdragsgivare
Statsrådets kansli

Publikationens namn

Statsrådets kansli avdelningen för ägarstyrning årsberättelse 2012

Referat

I årsberättelsen för statsrådets kanslis avdelning för ägarstyrning behandlas de bolag som avdelningen hade styrningsansvar för 2012. I slutet av året svarade avdelningen för styrningen av sammanlagt 28 aktiebolag: 3 börsbolag, 22 onoterade kommersiella bolag och 3 bolag med specialuppgifter.

Årsberättelsen består av tre delar. I avsnittet om statens ägarstyrning behandlas frågor med anknytning till verksamheten i de ägarstyrda bolagen och målen för ägarstyrningen. I avsnittet om statens aktieportfölj behandlas uppgifter om portföljen. Under bolagsöversikter behandlas de enskilda bolagens utveckling och utfallet av deras verksamhet under granskningsåret.

Årsberättelsen utkommer varje år i början av juni efter att portföljbolagen publicerat sina bokslutsuppgifter och hållit bolagsstämma.

Nyckelord

Statens ägarstyrning, statsägda bolag, statens ägarpolitik

Seriens namn och nummer

Statrådets kanslis publikationsserie 5/2013

Språk

Fi

Sidantal

91

ISBN (tryck)

978-952-287-039-1

ISBN (PDF)

978-952-287-040-7

ISSN

1799-7828

Förläggare

Statsrådets kansli

Distribution

Julkaisu PDF:nä: www.vnk.fi/julkaisut
Lisätietoja: julkaisut@vnk.fi

Layout

Statsrådets kansli, Anja Järvinen

Sekretessgrad

Offentlig

Tryckort

Edita Prima, 2013

SISÄLLYS

1	Ministerin alkusanat	7
2	Valtion omistajaohjaus	9
2.1	Omistajaohjauksen toiminta ja tavoitteet	9
2.2	Palkitseminen	10
2.3	Hallitusvalinnat	12
2.4	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	13
2.5	Yritysvastuu	13
3	Valtion osakesalkku	16
3.1	Pörssisalkun markkina-arvon kehitys	18
3.2	Pörssilistattujen yhtiöiden kokonaisarvon kehitys ja arvon kehitys suhteessa toimialaan	19
3.3	Valtion saamat osingot	21
4	Yhtiökatsaukset	22
4.1	Valtion suora pörssiomistus	22
4.2	Listamattomat kaupallisin perustein toimivat yhtiöt	34
4.4	Erytystehtävayhtiöt Governia Oy, Solidium Oy ja Suomen Erillisverkot Oy	76

LIITTEET

Liite 1	Käytetyt tietolähteet ja tunnuslukujen laskentakaavat	84
Liite 2	Valtion omistusosuudet ja eduskuntavaltuudet 31.12.2012	86

1 MINISTERIN ALKUSANAT

Vuotta 2012 leimasivat valtio-omistajan näkökulmasta kohtuullinen salkun tuotto, hallitusten monimuotoisuus, johdon palkitseminen ja yritysvastuu. Erityisesti laadulliset tekijät vaikuttavat valtion omistajaohjauksen mielikuvaan ja niissä haluamme profiloitua edelläkävijänä.

Valtioneuvoston kanslian omistajaohjauksessa olevien yhtiöiden valtiolle vuonna 2012 maksama voitonjako kasvoi 1,3 miljardiin euroon. Tästä merkittävimmän osan muodosti Solidium Oy:n voitonjako, joka kasvoi 800 miljoonaan euroon.

Valtio käyttää omistajavaltaansa nimittämällä hallituksiin asiantuntevia, kokeneita ja yhteistyökykyisiä jäseniä. Jokainen valinta perustuu pyrkimykseen lisätä yhtiön arvoa. Muuten emme suurimman osakesalkun hoitajana kantaisi vastuutamme. Tavoitteenamme on varmistaa hallitusten monimuotoisuus, johon sisältyy sukupuolten välinen tasa-arvo. Naisten osuus valtio-omisteisten yhtiöiden hallituspaikoista on nyt keskimäärin 47 prosenttia valtion nimittämistä jäsenistä.

Kuluneena vuonna uudistimme vilkkaan julkisen keskustelun keskellä johdon palkitsemiskanoton. Uuden kannanoton kaksi merkittävintä asiaa ovat tavoitetasojen asettaminen maksimitasojen lisäksi sekä kielteinen suhtautuminen johdon lisäeläkkeisiin. Palkitsemisen täytyy mahdollistaa osaavan johdon rekrytoiminen ja sitouttaa johtoa. Hyvien tuloksien saavuttamiseen riittää kohtuullisuus. Viime vuosien tulospalkitsemistasot ovat asettuneet noin puoleen maksimeista mikä osoittaa, että valitsemamme linja on oikea.

Valtio-omistaja edelleen kehitti kuluneena vuonna omaa yritysvaluuprosessiaan. Välillä vastuukysymykset nousivat julkisuudessa voimakkaastikin esille, uusimpana näkökulmana yritysten verojalanjälki. Siihen liittyen Solidium linjasi, että yhtiöiden hallitusten tehtäviin voidaan katsoa kuuluvan verostrategian arviointi sääntöjen noudattamisen näkökulman lisäksi myös läpinäkyvyys ja maineenhallintänäkökulmasta. Olen varma, että vaatimukset vastuullisuudesta lisääntyvät tulevaisuudessa.

Haluan kiittää valtion omistajapolitiikan toteuttamisen keskeisiä sidosryhmiä ja osaavia virkamiehiä rakentavasta yhteistyöstä kuluneen vuoden aikana. Käsiteltävänä on ollut runsaasti merkittäviä asioita, joita edelleen kehitämme tulevaisuudessa.

Heidi Hautala

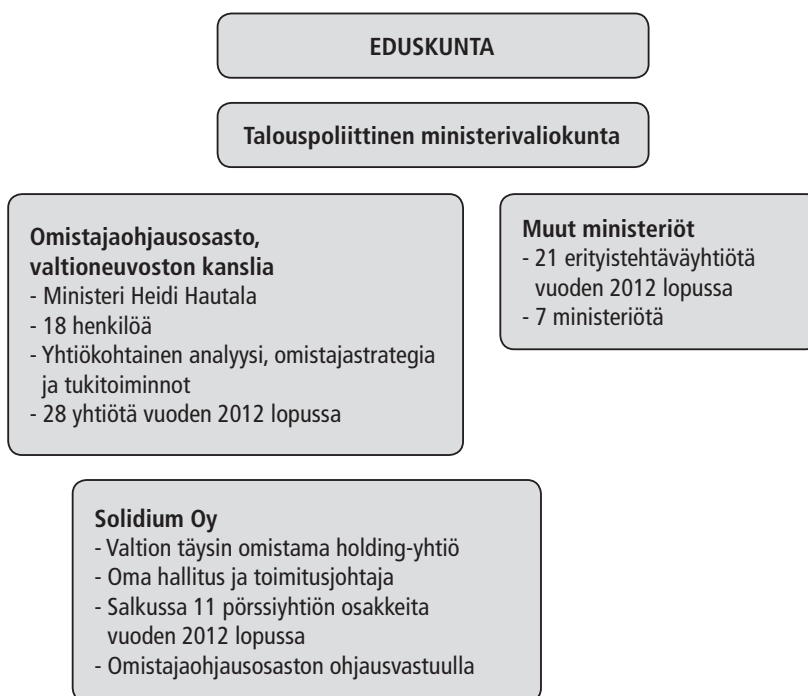
valtion omistajaohjauksesta vastaava kehitysministeri

2 VALTION OMISTAJAOHJAUS

Tämä vuosikertomus käsittelee omistajaohjausta niissä yhtiöissä, joiden omistajaohjaus vuonna 2012 on ollut valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosaston vastuulla. Katsauskauden lopussa omistajaohjausosasto vastasi yhteensä 28 yhtiön omistajaohjauksesta. Näistä kolme oli pörssi-yhtiötä, 22 kaupallisiin perustein toimivaa listaamatonta yhtiötä ja kolme erityistehtävayhtiötä. Keskeisimmät salkun muutokset ja tapahtumat katsauskaudella kuvataan luvussa 3. Katsauskauden lopussa muiden ministeriöiden omistajaohjausvastuulla olevien erityistehtävayhtiöiden määrä oli 21.

Valtion täysin omistama holdingyhtiö Solidium Oy kuuluu omistajaohjausosaston ohjausvastuulle. Yhtiö käsitellään omistajaohjausosaston vuosikertomuksessa portfolioraportointina. Katsauskauden lopussa Solidiumin salkussa oli 11 yhtiön osakkeita. Yhtiö julkaisee oman vuosikertomuksen.

Kuva 1: Valtion omistajaohjauksen organisoituminen

2.1 Omistajaohjauksen toiminta ja tavoitteet

Kesäkuussa 2011 julkistettu hallitusohjelma linjaa omistajapolitiikan keskeiset tavoitteet ja periaatteet koko hallituskaudelle. Marraskuussa 2011 julkistettu valtion omistajapolitiikkaa koskeva periaatepäätös puolestaan linjaa omistajaohjauksen päivittäisen toiminnan periaatteet ja toimintatavat.

Valtion omistajapolitiikan ja omistajaohjauksen ensisijainen tavoite on yhtiöiden kehittäminen ja omistaja-arvon pitkäjänteisen kasvun tukeminen sekä vastuullisuuden edistäminen. Keskeisiä omistajaohjauksen välineitä ovat hallitusvalinnat, omistajan panostukset yhtiöiden johtamisresursseihin ja johdon sitouttamiseen, hyvän hallintotavan kehittäminen sekä itsenäinen yhtiöanalyysi ja omistajastrategian valmistelu, jossa huomioidaan myös yritysvastuu.

Valtion toiminta omistajana perustuu vuoden 2008 alussa voimaan tulleeseen lakiin valtion yhtiömistuksesta ja omistajaohjauksesta (L 1368/2007, ”omistajaohjauslaki”). Omistajaohjauslaki koskee valtion toimintaa omistajana kaikissa yhtiöissä. Laki ei sisällä poikkeuksia osakeyhtiölaista tai muustakaan yhtiöitä koskevasta lainsäädännöstä.

Valtion omistajapolitiikka sekä siihen liittyvät normit ja päätökset koskevat lähtökohtaisesti yhtä lailla sekä pörssiyrityksiä että noteeraamattomia yhtiöitä. Käytännön omistajaohjauksessa merkitävät erot pörssinoteerattujen ja noteeraamattomien yhtiöiden välillä johtuvat pörssiyrityksiin kohdistuvasta arvopaperimarkkinalainsäädännöstä. Toinen merkittävä ero on kaupallisesti toimivien yhtiöiden ja erityistehtäväyhtiöiden välillä. Viimemainitut toteuttavat jotakin valtionhallinnon erityistehtävää, jolloin yhtiö ei välttämättä pyri taloudellisen tuloksen maksimointiin, vaan kyseisen tehtävän mahdollisimman hyvään ja tehokkaaseen hoitamiseen.

Omistajaohjausosaston ensisijainen viestintäkanava on verkkosivusto www.valtionomistus.fi. Sivustolla kerrotaan muun muassa omistajaohjaukseen liittyvistä ajankohtaisista aiheista, omistajapolitiikkaan liittyvistä säädöksistä ja linjauksista sekä yhtiöihin liittyvistä asioista.

2.2 Palkitseminen

Elokuussa 2012 talouspoliittinen ministerivaliokunta päätti uudesta johdon palkitsemisen kannanotosta valtio-omisteisissa yhtiöissä. Edellinen kannanotto oli syksyltä 2009. Uuden kannanoton lähtökohtia ovat avoimuus ja kohtuullisuus. Sen mukaisesti palkitsemisen on oltava ennakoitavaa ja läpinäkyvää, jotta kaikilla osapuolilla on mahdollisuus arvioida sen onnistumista.

Kannanotossa kiristettiin kokonaispalkitsemista kaikissa yhtiöissä ja edellytettiin, että palkitsemisen tasot on asetettava riittävän haastaviksi ja erityisesti huolehdittava, etteivät palkitsemisjärjestelmät johda ylilyönteihin. Ensimmäistä kertaa määriteltiin maksimipalkitsemisen rinnalle tavoitepalkitseminen, mikä vastaa noin puolta palkitsemisen maksimeista ja korostaa yhtiön hallituksen vastuuta palkitsemisessa.

Kannanotossa huomioidaan, että valtio toimii omistajana hyvin erityyppisissä yrityksissä ja vaihtelevin omistusosuuksin. Kaupallisesti toimivissa yhtiöissä palkitseminen on eri tasolla verrattuna erityistehtäväyhtiöihin. Puolestaan listattujen yhtiöiden tasot vaihtelevat ei-listattuihin kaupallisiin verrattuna. Kannanotto edellyttää yhtiöiden hallituksilta edelleen vahvempaa otetta tavoitteiden asettamisesta ja niiden mukaisesta johdon palkitsemisesta.

Oikein mitoitettulla palkitsemisella varmistetaan, että valtio-omisteisilla yhtiöillä on mahdollisuudet kilpailla pätevästä johtajista ja muista avainhenkilöistä työmarkkinoilla. Myös henkilöstölle on taattava oikeudenmukainen osuus yhtiön hyvästä tuloksesta esimerkiksi tulokseen perustuvalla palkitsemisella tai henkilöstörahoilla.

Valtion tavoitteena on, että kannanotto vaikuttaisi palkitsemiskäytäntöihin ja palkitsemisen avoimuuteen myös muissa yrityksissä. Toiminnan yhteiskunnallinen hyväksyttävyys on tärkeä arvo siitä riippumatta, minkälainen omistusrakenne yrityksellä on.

Johdon palkitsemisesta vastaa yhtiön hallitus. Palkitsemisen lähtökohtana on kokonaispalkitseminen, jonka tason tulee perustua yhtiön toimintaympäristön kansainvälisyyteen ja kilpailutilanteeseen sekä valtio-omistajan asettamiin tavoitteisiin kohtuullisuudesta ja hyödyistä.

Valtio-omistaja edellyttää, että jo palkitsemisen perustasot on asetettu haasteellisiksi ja että palkkiomaksimitasojen saavuttaminen edellyttää poikkeuksellisen hyvää suoritusta. Tulokseen perustuvan palkitsemisen tulee perustua vain tekijöihin, joihin yritysjohto voi omalla toiminnallaan vaikuttaa.

Kiinteän palkan ylittävän palkitsemisen tulee perustua yhtiötä ja sen omistajia hyödyttävään hyvään suoritukseen. Yhtiön hallituksen on asetettava mitattavissa olevat kriteerit tuloksille, jotka edistävät yrityksen pitkäjänteistä menestymistä.

Kaikkiin lisäpalkkioihin on liitettävä ehdot, joilla ne voidaan peruuttaa tai niitä voidaan kohtuullistaa tarvittaessa. Mikäli tavoitteet olisivat toteutuneet niin, että niihin perustuen palkitsemisrajat

ylittyvät, on siihen johtaneet seikat julkistettava siten, että omistajat ja yhtiön sidosryhmät pystyvät arvioimaan palkkioiden perusteet.

Valtion kanta omistajana on, että lisäeläkkeitä ei käytetä palkitsemiseen. Yhtiöissä, joissa on valtion lisäksi muita omistajia, johdon kokonaispalkitsemisesta päättää yhtiön hallitus yhtiön edun mukaisesti.

Muu kuin tulokseen perustuva palkitseminen saattaa olla perusteltua poikkeuksellisissa muutos- ja kriisitilanteissa. Silloinkin palkkioille on oltava painavat syyt, eivätkä ne saa johtaa palkitsemisen enimmäismäärien ylittymiseen.

Valtion kokonaan omistamissa yhtiöissä kannanotosta ei voi poiketa ilman omistajan etukäteistä hyväksyntää. Valtioenemmistöisissä noteeraamattomissa yhtiöissä kannanottoa tulee noudattaa, ellei osakkeenomistajien yhteinen etu muuta edellytä.

Valtioenemmistöisissä pörssiin listatuissa yhtiöissä hallituksen edellytetään ottavan valtio-omistajan kannanotto huomioon osakeyhtiö- ja arvopaperimarkkinain sekä Helsingin Pörssin sääntöihin sisällytetyn Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n laatiman listayhtiöiden hallinnointikoodin muodostamisessa puitteissa.

Vähemmistöomisteisissa yhtiöissä tai Solidiumin salkkuyhtiöissä kannanotto kuvaa yhden merkittävän omistajan käsitystä hyvästä palkitsemisesta. Yhtiöiden hallitukset ottavat sen siten huomioon päätöksenteossaan.

Omistajaohjausosasto kerää vuosittain johdon palkitsemistiedot valtio-omisteisista yhtiöistä ja julkistaa ne verkkosivuillaan osoitteessa www.valtionomistus.fi. Julkistusajankohta on kesäkuu.

Viime vuosina valtio-omisteisissa yhtiöissä toimitusjohtajien peruspalkat ovat, yksittäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta, olleet yleisellä markkinatasolla. Toimitusjohtajille maksetut vuosittaiset bonukset ovat olleet keskimäärin 50–60 prosenttia talouspoliittisen ministerivaliokunnan aikaisemmin asettamasta maksimitasosta. Nykyisin voimassa olevat ohjeistukset eivät koske vuodelta 2012 maksettuja palkkioita. Maksetut pitkän aikavälin kannustinpalkkiot ovat olleet keskimäärin noin neljänneksen aiemmin voimassa olleesta maksimista.

Toimitusjohtajille vuonna 2012 maksetut (vuonna 2011 ansaitut ja vuonna 2013 raportoidut) bonukset olivat valtio-omisteisissa kaupallisissa yhtiöissä keskimäärin noin 19 prosenttia peruspalkasta ja keskimäärin vajaat 50 prosenttia maksimitasosta. Yleinen markkinataso oli noin 23 prosenttia peruspalkasta ja hieman yli 40 prosenttia maksimitasosta (maksimitaso 55 prosenttia). Valtio-omisteisten yhtiöiden bonustaso suhteessa peruspalkkaan on keskimäärin ollut nousussa, mutta kääntyi vuonna 2012 laskuun, jääden noin kolmannekseen yleisestä markkinatasosta.

Toimitusjohtajille vuonna 2012 maksetut pitkän aikavälin kannustinpalkkiot suhteessa peruspalkkaan olivat keskimäärin noin 11 prosenttia valtion suoraan omistamissa kaupallisissa yhtiöissä. Näistä valtion suoraan omistamissa pörssi-yhtiöissä vastaava taso oli keskimäärin noin 29 prosenttia ja listaamattomissa yhtiöissä keskimäärin noin 4 prosenttia. Kun Solidiumin osakkuusyhtiöt otetaan mukaan tarkasteluun, olivat maksetut kannustinpalkkiot suhteessa peruspalkkaan valtion omistamissa kaupallisissa yhtiöissä keskimäärin noin 29 prosenttia ja valtion omistamissa pörssi-yhtiöissä keskimäärin noin 40 prosenttia, kun yleinen markkinataso oli 37 prosenttia.

Viime vuosina yhtiöille aiheutuneiden lisäeläkekulujen kokonaistaso on toimitusjohtajan kohdalla ollut yleensä noin 20–30 prosentin luokkaa suhteessa peruspalkkaan. Nykyisin valtio-omistajan kanta lisäeläkkeisiin on kielteinen, mutta jos yhtiössä on muita omistajia, päättää asiasta yhtiön hallitus yhtiön edun mukaisesti.

Valtion kokonaan omistamien yhtiöiden toimitusjohtajien kokonaispalkitseminen oli keskimäärin 2,3 prosenttia pienempi vuonna 2012 kuin vuonna 2011. Viime vuonna toimitusjohtajan kokonaispalkitseminen oli keskimäärin 135 prosenttia peruspalkkaan (mukaan lukien luontaisedut) verrattuna, kun se vuonna 2011 oli keskimäärin 143 prosenttia. Peruspalkka (mukaan lukien luontaisedut) nousi keskimäärin 2,6 prosenttia, kun taas maksetut vuosibonukset putosivat puoleen ollen keskimäärin 8,7 prosenttia peruspalkasta (edellisenä vuonna 17,6 prosenttia). Maksetut pitkän aikavälin kannustinpalkkiot olivat keskimäärin yli kaksinkertaiset edelliseen vuoteen verrattuna, nousten 6,6 prosenttiin peruspalkasta (edellisenä vuonna 2,7 prosenttia). Toimitusjohtajille yhtiöi-

den maksamat lisäeläkekulut olivat noin 20 prosenttia peruspalkasta eli samaa tasoa kuin edellisenä vuonna.

2.3 Hallitusvalinnat

Valtio-omisteisten yhtiöiden hallitusjäsenien valinta on omistajaohjauksen keskeinen tehtävä. Hallitusjäsenet nimittää yhtiökokous, joka on omistajien vallankäytön tärkein väline. Omistajaohjausosasto vastaa yhtiökokousvalmisteluista ja nimeää hallitusjäsen ehdokkaita joko suoraan yhtiökokouksille tai esittää valtioonemmistöisissä pörssi-yhtiöissä ehdokkaita niiden yhtiökokousten asettamille nimitysvaliokunnille. Valtion kokonaan omistama holding-yhtiö Solidium Oy puolestaan esittää hallitusjäsen ehdokkaita nimitysvaliokunnille salkkuyhtiöissään.

Hallitusjäsen ehdokkaita kartoitettaessa ehdokkaiden kokemus ja laaja-alainen liikkeenjohtolin osaaminen ovat ensisijaisia kriteerejä. Osastolla on käytössään hallitusjäseniä valittaessa resurssipankki, jonka kokoamisesta ja ylläpidosta vastaa neljän vuoden välein järjestettävän kilpailutuksen perusteella valittava toimittaja. Resurssija kartoitetaan ja täydennetään omistajaohjauksen kulloinkin esittämien tarpeiden ja toiveiden mukaisesti. Resurssipankkiin kootaan sekä koti- että ulkomaisia asiantuntijoita ja tasapuolisesti molempien sukupuolten edustajia.

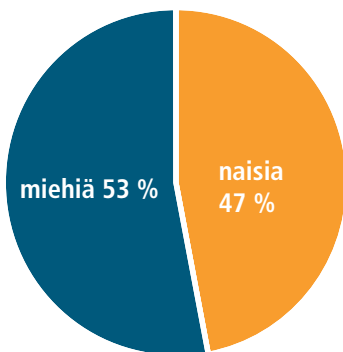
Kunkin yhtiön hallitukseen pyritään nimeämään jäseniä, jotka ovat ammattiprofiililtaan toisiaan sopivasti täydentäviä. Valintakriteereihin kuuluvat myös toimialaosaaminen tai kohdeyrityksen kanalta merkittävä kansainvälinen kokemus. Täysin omistettujen yhtiöiden hallitusjäsenien valinnassa otetaan lisäksi huomioon tasa-arvonäkökohdat siten, että kummankin sukupuolen osuus hallituksen jäsenmäärästä on vähintään noin 40 prosenttia. Niissä yhtiöissä, joissa on valtion ohella muita omistajia, tasa-arvonäkökohtaa sovelletaan valtion asettamiin ehdokkaisiin.

Valtion täysin omistetuissa yhtiöissä on viime vuosina saavutettu noin 40 prosentin tavoite molempien sukupuolten edustuksesta yhtiöiden hallituksissa. Tavoite on saavutettu jäsenien asiantuntijuuden ja pätevyyden perusteella. Vähemmistöomisteisissa yhtiöissä valtio-omistaja on pyrkinyt edistämään saman tavoitteen toteutumista tuomalla kantansa esiin hallitusjäseniä nimettäessä.

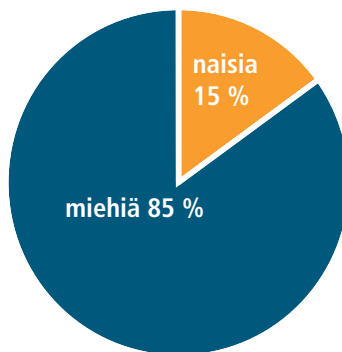
Keväällä 2013 omistajaohjaus esitti hallitusjäsen ehdokkaita 24 yhtiön yhtiökokoukselle tai nimitysvaliokunnalle. Nimetyissä hallituksissa oli jäseniä kaikkiaan 150, joista valtion nimeämiä 133. Naisten osuus kaikista valtion nimitysvallassa olevista jäsenistä oli keskimäärin 46,6 prosenttia. Neljässä yhtiössä joko miesten tai naisten osuus valtion nimeämistä ehdokkaista ylitti 60 prosenttia. Kaikkien yhtiöiden hallitusten puheenjohtajista naisia on neljä.

Kuva 2: Hallitusten jäsenien ja puheenjohtajien sukupuolijakauma, kevät 2013

VALTION NIMITYSVALLASSA OLEVAT HALLITUSTEN JÄSENET

HALLITUSTEN PUHEENJOHTAJAT

Valtio noudattaa omistajaohjauksessaan osakeyhtiölain mukaista tehtävien ja vastuiden jakoa yhtiön toimielinten ja omistajan välillä. Tämän mukaisesti omistaja nimittää yhtiön hallituksen, joka puolestaan nimittää yhtiön toimivan johdon. Vaikka omistajaohjaus ei näin ollen voi edistää tasa-arvonäkökohtien toteutumista yhtiöiden ylimmässä johdossa osakeyhtiölain tehtäväjaon mukaisesti, korostaa se omalla toiminnallaan sukupuolisen tasa-arvon merkitystä läpi kaikkien yhtiön toimieliemien.

2.4 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Omistajapolitiikan lähtökohtana on yhteiskunnallisesti ja liiketaloudellisesti kestävä tulos. Tavoitteena on vahvistaa ja vakauttaa kotimaista omistusta kansallisesti tärkeissä yhtiöissä. Valtion yritysvarallisuus on merkittävä osa kansallisvarallisuutta.

Valtion koko pörssiomistuksen markkina-arvo muodostaa 9 prosenttia Helsingin pörssin markkina-arvosta. Se oli lähes 15 miljardia vuoden 2012 lopussa. Yksi suomalaiselle valtionomistukselle tunnusomainen piirre onkin, että valtio on suoraan tai välillisesti omistajana varsin monessa pörssinoteeratussa yrityksessä. Solidiumin perustamisen jälkeen vähemmistöomistusten hallinnointi ja omistusta koskevat järjestelyt ovat aiempaa joustavampia, koska yhtiö voi sekä rahoittaa osakkuusyhtiöitään että hankkia uusia osakeomistuksia ilman erillisiä budjettimäärärahoja.

Valtion pitkäjänteinen ankkuriomistajuus kansallisesti merkittävässä ja globaaleilla markkinoilla toimivissa yrityksissä tukee pääkonttoreiden pysymistä kotimaassa. Samalla se vahvistaa muiden merkittävien kotimaisten omistajatahojen rinnalla kotimaisen pääomamarkkinan elinkelpoisuutta. Valtion yritysvarallisuudella on myös tätä kautta tärkeä yhteiskunnallinen merkitys. Viime aikoina etenkin Solidiumin yhtiöiden kohdalla on pystytty vahvistamaan suomalaisen yrityssektorin kansainvälistä kilpailukykyä osallistumalla omistus- ja toimialajärjestelyihin.

Valtio-omisteiset yhtiöt ovat merkittäviä työllistäjiä sekä kotimaassa että ulkomailta ja tuovat huomattavia vero- ja osinkotuloja. Vuonna 2012 valtion suoraan ja Solidiumin kautta omistamat yhtiöt työllistivät 220 000 henkilöä, josta noin 42 prosenttia kotimaassa. Yhtiöiden yhteenlaskettu voitonjako vuoden 2012 tuloksista oli 4,2 miljardia euroa. Valtiolle yhtiöt tuottavat merkittäviä tuloja sekä osinkojen että verotulojen muodossa. Vuonna 2012 valtion saamat osinkotulot¹ olivat 1,3 miljardia euroa ja yhtiöiden maksamat verot yhteensä 1,7 miljardia euroa. Vuonna 2012 yhteenlasketut investoinnit olivat 8,9 miljardia euroa, joiden välilliset vaikutukset yhteiskunnassa ovat vääjäämättä merkittäviä.

2.5 Yritysvastuu

Omistajapoliittisessa periaatepäätöksessä linjattiin yritys vastuun edistämiseen liittyvät näkökohdat, tavoitteet ja periaatteet sekä ohjeistettiin ministeriöitä niiden hoitamisessa. Samalla viestitettiin yhtiöille, sidosryhmille ja markkinoille valtio-omistajan keskeisistä toimintatavoista. Periaatepäätöksessä valtion kokonaan omistamien yhtiöiden ja valtio-enemmistöisten listaamattomien yhtiöiden edellytetään ja muiden toivotaan laativan erillisen yritys vastuuraportin tai sisällyttävän sen selkeästi erotettavana osana vuosikertomukseensa.

Katsauskaudella omistajaohjausosasto jatkoi oman toimintamallinsa kehittämistä ja yritys vastuun integroimista osaksi yhtiöiden taloudellista ja strategista analyysiä. Sisäisesti osasto raportoi salkkuyhtiöiden yritys vastuusta talouspoliittiselle ministerivaliokunnalle kaksi kertaa vuodessa. Seurantatyö perustuu yhtiöiden yritys vastuun kannalta olennaisiin teemoihin, kuten hallinnan tasoon ja siihen, nähdäänkö yritys vastuun yritysissä strategisena voimavarana. Lisäksi arvioidaan

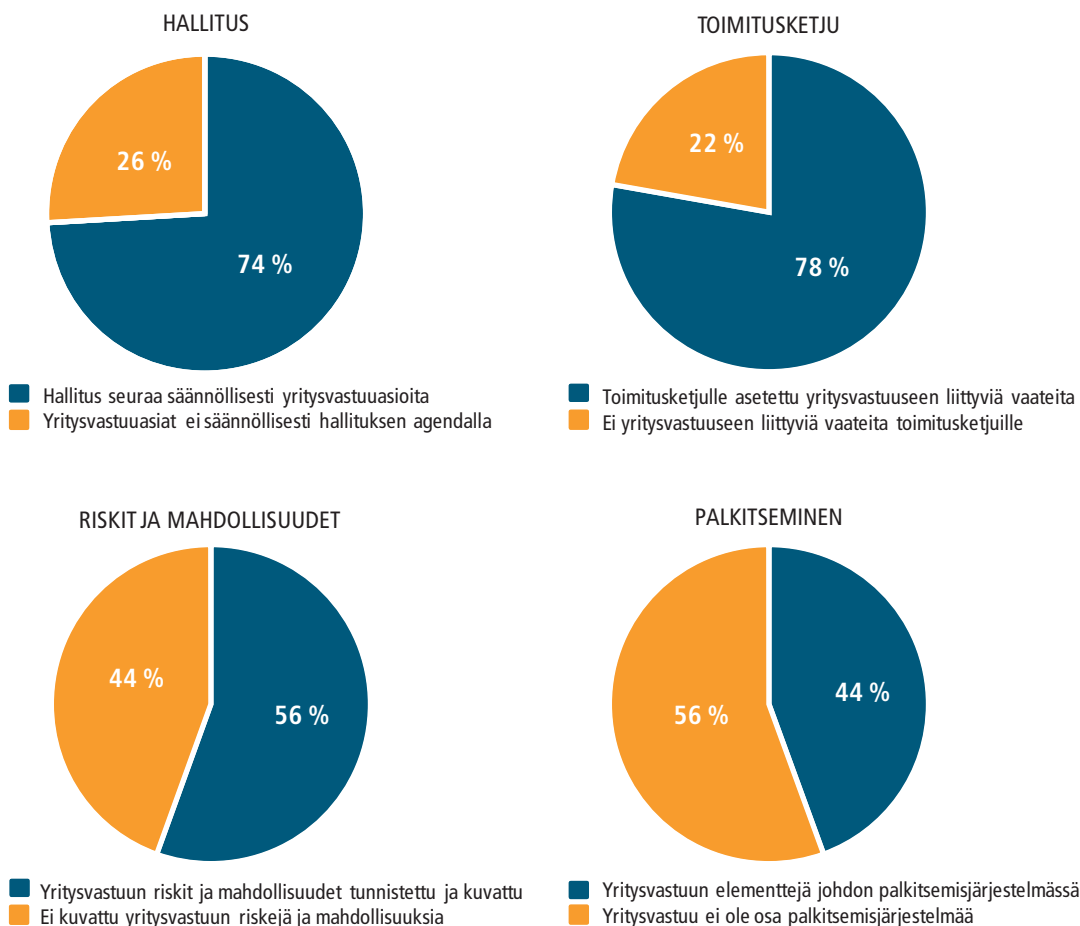
¹ Valtioneuvoston kanslian omistajaohjauksessa olevien yhtiöiden maksamat osingot

yrittävien liitettyjä liiketoimintamahdollisuuksia ja riskejä sekä yhtiön että toimialan näkökulmasta sekä yhtiön suoriutumista tavoitteisiin nähden.

Valtio-omistajan tehtävänä on huolehtia siitä, että se omistajavaltaa käyttämällä edistää toimintamalleja, jotka parantavat vastuullista toimintaa yrityksissä. Yrittävienraportointi on työkalu, jonka avulla yhtiöt voivat parantaa sekä omaa tuloksetekokykyään että keskusteluyhteyttä yhtiönsä kanssa. Omistajaohjausosasto on aktiivisesti saattanut salkkuyhtiöiden tietoon omistajan tavoitteen ja toimintatavat yrittävienraportoinnissa. Vastuullinen yrittäminen edistää liiketaloudellisesti kannattavaa toimintaa, sillä yhtiöiden taloudellinen kehitys ja vastuullinen toiminta ovat kiinteästi yhteydessä keskenään.

Valtio-omistajien yhtiöt raportoivat yrittävienraportointia periaatepäätöksen velvoitteen mukaisesti toista kertaa keuhällä 2013. Kaikki määräysvaltayhtiöt raportoivat joko osana vuosikertomustaan tai omana raporttinaan. Valtio-omistaja on korostanut, että yhtiöiden raportointi on suunnattu kaikille sidosryhmille, ei vain omistajille. Raportoimalla vastuullisesta toimintatavasta kaikille sidosryhmille, yritykset lunastavat luottamuksensa markkinoilla sidosryhmien keskuudessa.

Kuva 3: Yrittävienraportointi

Katsauskaudella yritysvastuu nousi entistä tiiviimmin hallitusten asialistalle, osaksi liiketoimintastrategioita ja johtamisjärjestelmiä. 74 prosentissa kaikista omistajaohjausosaston ohjausvastuulla olevista yhtiöistä hallitus seuraa ja hallitukselle raportoidaan säännöllisesti yritysvaluuttasuorituksista. Tulevaisuudessa valtio-omistajan tavoite on, että kaikki – myös vähemmistöomisteiset yhtiöt – ottavat yritysvaluuttuun koko liiketoimintaansa ohjaavaksi teemaksi, osaksi strategiaansa ja johtoryhmätyöskentelyään sekä asettavat sille tavoitteet.

Vastuullisuuden tulee sisältyä yhtiöiden hankintaperiaatteisiin, minkä vuoksi valtio-omistaja edellyttää kaikkien yhtiöiden kiinnittävän huomiota vastuullisuuden toteutumiseen toimitusketjun kaikissa vaiheissa. 78 prosenttia yhtiöistä on asettanut toimitusketuille yritysvaluuttuuseen liittyviä vaatimuksia, mutta kaikki vaatimusten asettajat eivät kuitenkaan seuraa niiden toteutumista.

Katsauskaudella valtio-omistaja korosti näkemystään yritysvaluuttuusta ennen kaikkea liiketoimintakysymyksenä. 56 prosenttia yhtiöistä tunnistaa ja kuvaa toimintaansa liittyviä yritysvaluuttuun riskejä ja liiketoimintamahdollisuuksia. Puolestaan 44 prosenttia yhtiöistä huomioi yritysvaluuttuun elementtejä johdon palkitsemisjärjestelmissä.

Yritysvaluuttuun ja sen raportoinnin taso vaihtelee yhtiöittäin. Osa yrityksistä on raportoinut jo vuosia, mikä näkyy laajana, yksityiskohtaisena sekä laadullisesti korkeatasoisena raportointina. Tyypillisesti näitä ovat pörssiyritykset sekä suuret listaamattomat yritykset. Kehittämistä vaativa yritysvaluuttuutyö ja -raportointi keskittyy usein pienten listaamattomien yritysten viitekehukseen. Tyypillisiä puutteita ovat muun muassa yritysvaluuttuun integrointi johtamisjärjestelmiin ja toimintatavoihin, mitattavien tavoitteiden asettaminen sekä yritysvaluuttuun viestiminen osana yhtiön strategiaa.

3 VALTION OSAKESALKKU

Kertomusvuoden lopussa omistajaohjausosaston ohjausvastuulla oli 28 yhtiötä, joista kolme oli pörssiyhtiöitä (Finnair Oyj, Fortum Oyj, Neste Oil Oyj) ja kolme erityistehtävayhtiöitä (Solidium Oy, Governia Oy, Suomen Erillisverkot Oy). Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti puolustusvoimien ravitsemispalvelut yhtiöitettiin vuonna 2011 ja uusi Leijona Catering Oy -niminen yhtiö aloitti toimintansa 1.1.2012. Fingrid Oyj:n omistajaohjaus siirrettiin valtiovarainministeriölle 1.3.2012.

Valtion 6,1 prosentin omistusosuus FCG Finnish Consulting Group Oy:ssä myytiin Suomen Kuntaliitolle kesäkuussa 2012. Valtion omistamat osakkeet, 28,6 prosentin omistusosuus, Helsinki Business and Science Park Oy:ssä siirrettiin Teknologian tutkimuskeskus VTT:lle loppuvuonna 2012.

Suomen Erillisverkot Oy:tä pääomitettiin kertomusvuonna 1 miljoonalla eurolla turvallisuusverkotoiminnan käynnistämiseen liittyen. Lisäksi Vapo Oy:n tytäryhtiölle Forest BtL Oy:lle ehdollisesti annettiin 5 miljoonan euron suuruinen tytäryhtiön osakkeiksi myöhemmin vaihdettava vaihtovelkakirjalaina liittyen biodieseliteknologian kaupallistamiseen.

Taulukko 1: Perustietoja salkkuyhtiöistä

	Liike- vaihto	Liike- voitto	Liike- voitto- prosentti	Taseen loppu- summa	Omanvai- suusaste	Oman pääoman tuotto	Sijoitetun pääoman tuotto	Netto- velkaan- tumisaste	Henkilöstö
Pörssiyritykset									
Finnair	2 449,4	35,5	1,4 %	2 241,7	35,7 %	1,5 %	3,0 %	76,8 %	6 368
Fortum	6 159,0	1 861,0	30,2 %	24 628,0	43,9 %	14,2 %	10,4 %	72,2 %	10 371
Neste Oil	17 853,0	321,0	1,8 %	7 385,0	34,9 %	6,3 %	7,1 %	74,7 %	5 022
Listattomat kaupalliset toimivat yritykset									
Alta	483,3	29,4	6,1 %	590,3	35,4 %	10,4 %	8,4 %	59,7 %	1 106
Arctia Shipping	75,3	44,6	59,2 %	157,0	69,2 %	44,6 %	32,3 %	-0,9 %	311
Arek	49,6	3,4	7,0 %	67,6	26,2 %	9,3 %	7,6 %	118,6 %	43
Art and Design City Helsinki	0,5	0,0	5,3 %	0,5	80,6 %	8,2 %	7,6 %	-98,1 %	5
Boreal Kasvinjalostus	9,3	0,5	5,2 %	9,8	75,1 %	6,0 %	8,1 %	-41,7 %	74
Destia	507,3	14,0	2,8 %	223,5	35,1 %	15,5 %	13,2 %	-38,6 %	1 591
Edita	113,2	-4,1	-3,6 %	88,8	36,3 %	-13,4 %	-7,6 %	37,0 %	705
Ekokem	164,2	24,9	15,2 %	277,7	49,1 %	14,4 %	14,5 %	38,2 %	398
Gasum	1 281,8	62,1	4,8 %	836,2	48,6 %	10,7 %	10,5 %	45,7 %	259
Itella	1 946,7	39,0	2,0 %	1 509,7	46,4 %	2,1 %	4,3 %	23,3 %	27 460
Kemijoki	41,0	-2,6	-6,4 %	461,5	20,7 %	-8,3 %	-0,6 %	365,5 %	224
Leijona Catering	64,0	5,4	8,4 %	21,9	61,5 %	35,6 %	49,3 %	-67,4 %	552
Meritahto	31,8	1,7	5,4 %	32,6	69,1 %	7,7 %	7,1 %	-7,5 %	236
Motiva	8,9	0,4	4,4 %	4,6	54,5 %	13,5 %	18,5 %	-54,6 %	65
Patricia	736,1	87,0	11,8 %	744,4	47,7 %	23,1 %	25,6 %	7,8 %	3 587
Raskone	100,2	-2,0	-2,0 %	41,1	20,0 %	-19,4 %	-6,9 %	140,1 %	801
Suomen Lauttaliikenne	46,1	9,5	20,5 %	40,0	64,7 %	30,6 %	40,0 %	6,5 %	335
Suomen Rahapaja	118,9	-5,4	-4,5 %	92,6	50,3 %	-14,5 %	-6,8 %	56,6 %	235
Suomen Siemenperunakeskus	3,5	0,1	2,0 %	3,4	43,1 %	3,3 %	3,2 %	55,2 %	13
Suomen Villjava	17,7	2,9	16,6 %	27,2	79,1 %	9,0 %	11,9 %	7,6 %	90
VR-Yhtymä	1 437,8	52,4	3,6 %	1 773,6	82,2 %	2,8 %	4,0 %	-14,3 %	11 080
Vapo	652,9	5,8	0,9 %	804,8	36,7 %	1,0 %	2,7 %	123,3 %	1 154
Eritystehtäväyritykset									
Governia	121,3	5,4	4,5 %	380,6	34,2 %	0,7 %	2,0 %	129,5 %	63
Solidium	-	69,6	-	-	89,0 %	-	-	-	11
Suomen Erillisverkot	37,7	3,0	7,9 %	125,8	87,8 %	2,0 %	2,8 %	-16,7 %	91

Valtioneuvoston kanslian omistajaohjauksessa olevien listaamattomien, kaupallisesti toimivien yhtiöiden yhteenlaskettu liikevaihto vuonna 2012 oli 7 890 miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen yhteenlaskettu liikevaihto oli 7 826 miljoonaa euroa. Kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli 2,9 prosenttia. Vaatimattomasta kasvusta huolimatta yhteenlaskettu liike-tulos nousi 369 (191) miljoonaa euroon. Keskimääräinen liikevoittoprosentti vuonna 2012 nousi 4,7 (2,5) prosenttiin. Yhtiöiden keskimääräinen sijoitetun pääoman tuotto nousi 7,1 prosenttiin vuodentakaisesta 3,9 prosentista. Kehitys vaihteli kuitenkin yhtiöittäin kertomusvuonna: 57 prosenttia yhtiöistä paransi liike-tulostaan ja 43 prosentilla yhtiöistä liike-tulos heikkeni. Keskimääräinen omavaraisuusaste nousi 51,9 (49,8) prosenttiin.

3.1 Pörssisalkun markkina-arvon kehitys

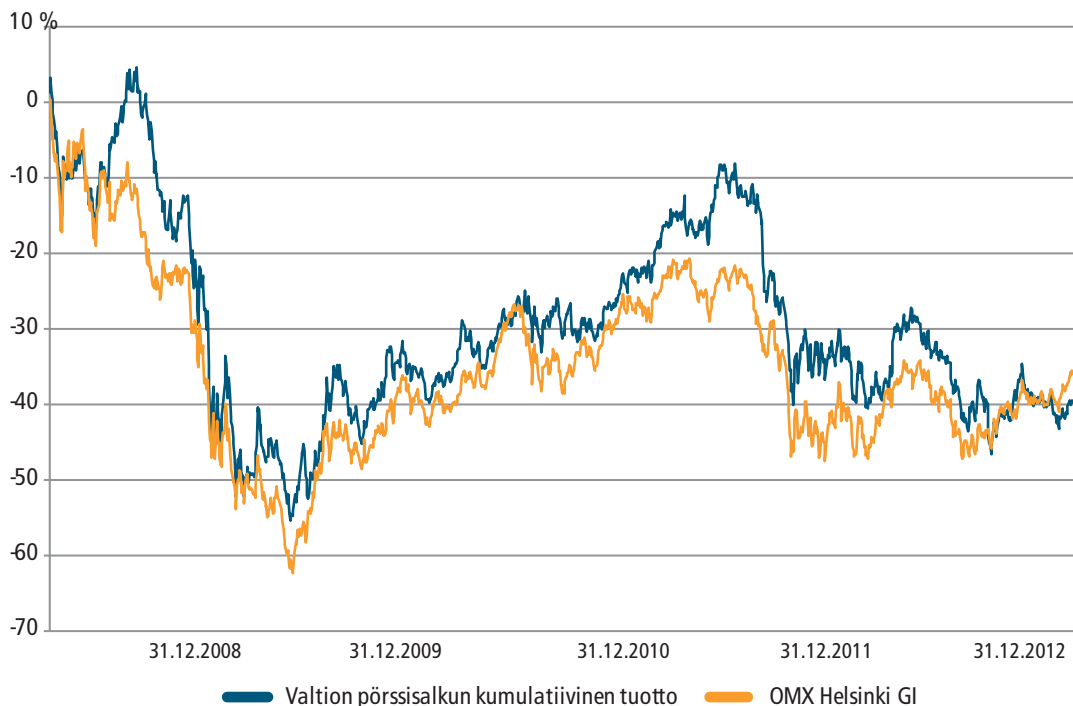
Valtion nykyisen suoran omistuksen (Finnair Oyj, Fortum Oyj, Neste Oil Oyj) markkina-arvo laski 800 miljoonaa euroa eli 9,3 prosenttia vuonna 2012. Salkun markkina-arvo vuoden 2012 lopussa oli 7,8 (8,6) miljardia euroa. Helsingin pörssin yleisindeksi nousi 8,3 prosenttia vuonna 2012. Osakemarkkinoiden kehitys etenkin vuoden toisella puoliskolla oli positiivista. Valtion salkun markkina-arvoa painoi Fortumin laskenut osakekurssi.

Taulukko 2: Valtion pörssisalkun markkina-arvo

	31.12.2012			31.12.2011		
	Valtion omistus-osuus	Omistuksen markkina-arvo M€	Paino portfoliossa	Valtion omistus-osuus	Omistuksen markkina-arvo M€	Paino portfoliossa
Finnair	55,8 %	170	2 %	55,8 %	164	2 %
Fortum	50,8 %	6 381	82 %	50,8 %	7 436	86 %
Neste Oil	50,1 %	1 255	16 %	50,1 %	1 003	12 %
Yhteensä		7 806			8 603	
Solidiumin omistus, markkina-arvo		7 176			7 027	
Yhteensä		14 982			15 630	

Kuvassa 4 on havainnollistettu valtion pörssisalkun kumulatiivinen tuotto vuosilta 2008–2012. Tuottoa painaa vertailuhetken alkuun nähden matalat markkina-arvot. Vuonna 2012 salkun tuotto oli -4,1 prosenttia. Helsingin pörssin tuottoindeksi nousi 14 prosenttia vuonna 2012.

Kuva 4: Valtion pörssisalkun kumulatiivien tuotto 2008–2012

3.2 Pörssilistattujen yhtiöiden kokonaisarvon kehitys ja arvon kehitys suhteessa toimialaan

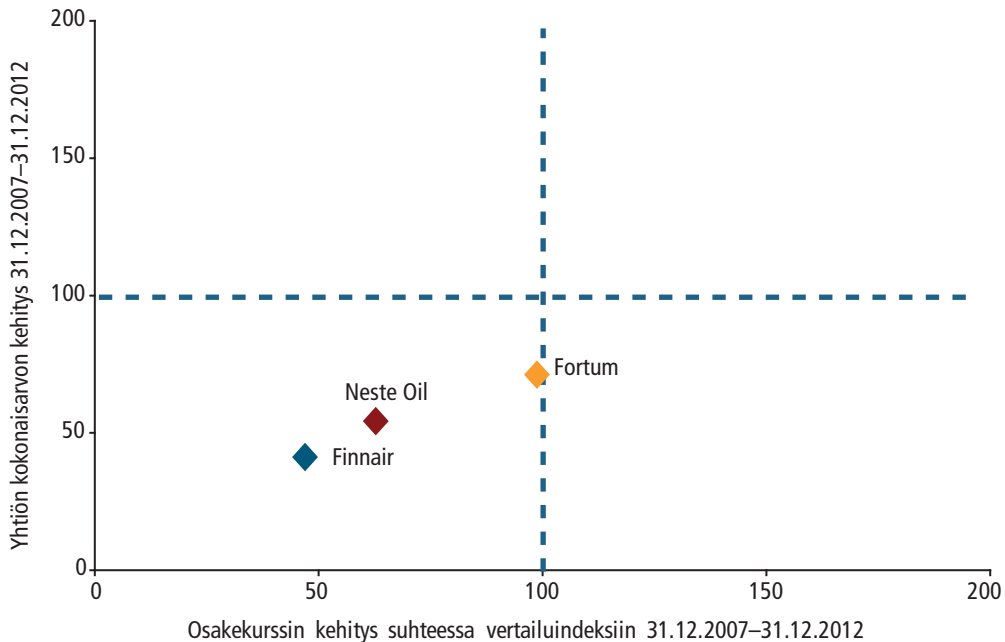
Kuvassa 5 on kuvattu pörssilistattujen yhtiöiden kokonaisarvon kehitystä sekä yhtiöiden markkina-arvon kehitystä suhteessa toimialaan. Kokonaisarvon laskennassa on huomioitu markkina-arvon kehitys, maksetut osingot sekä pääomapanostukset, jotka vähentävät kokonaisarvoa.

Yhtiön kokonaisarvon kehityksen voi lukea y-akselilta. Tällöin lähtöpisteenä on horisontaalinen 100-pisteen viiva. Jos yhtiö on tuottanut positiivista kokonaisarvoa, se sijaitsee tämän 100-pisteen viivan yläpuolella.

Yhtiön pörssikurssin kehitys suhteessa toimialan kehitykseen² voidaan lukea x-akselilta. Tällöin lähtöpisteenä on 100-pisteen vertikaalinen viiva. Jos yhtiön pörssikurssin kehitys on ollut toimialan kehitystä vahvempaa, se sijaitsee tämän 100-pisteen viivan oikealla puolella. Matriisin parhaiten menestyneet yhtiöt sijaitsevat matriisin yläoikealla ja vastaavasti heikoiten menestyneet matriisin alavasemmalla.

2 Käytetyt vertailuindeksit lueteltu liitteessä 2

Kuva 5: Yhtiöiden kokonaisarvon kehitys ja markkina-arvon kehitys suhteessa toimialaan

Fortumin osakkeen kurssi oli vuoden 2012 lopussa 53 prosenttia alle vuoden 2008 lähtötilanteen. Osinkoja yhtiö on maksanut tarkasteluperiodilla 4,8 miljardia euroa. Toimialaindeksi on laskenut lähes saman verran. Fortum julkisti vuoden 2008 keväällä Venäjän investoinnin. Siihen liittyvä investointiohjelma lisää Fortumin kapasiteettia Venäjällä 85 prosenttia ja sen on määrä olla valmis vuoden 2014 loppuun mennessä. Muutaman laitoksen käyttöönotto on viivästynyt. Yhtiö pitää kuitenkin kiinni aikataulusta, jonka mukaan kaikki laitokset ovat käynnissä vuonna 2015. Viivästyminen vaikuttaa osaltaan yhtiön tuloskehitykseen. Fortumin EU:n alueella oleva tuotanto on tarkastelujaksolla ollut noin 83–90 prosenttia hiilidioksidivapaata. Fortum on hyötynyt hiilidioksidivapaasta tuotannostaan sähkömarkkinoilla. Sähkön markkinahinnan laskun myötä päästöoikeuksien hinnat ovat laskeneet.

Finnairin markkina-arvo on laskenut tarkasteluperiodin alkuun verrattuna 70 prosenttia. Vuoden 2010 loppupuolesta lähtien Finnairin kurssikehitys on jäänyt selvästi toimialan indeksin alle. Vertailuindeksiin sisältyy myös halpalentoyhtiöitä, joiden arvostus on viime vuosina ollut parempi verrokkiyhtiöihin verrattuna. Finnairin toiminta kääntyi vuoden 2012 aikana voitolliseksi usean perättäisen tappiollisen vuoden jälkeen, ja vuoden 2012 lopussa osakekurssi kehittyi positiivisesti. Yhtiön tulos on kuitenkin edelleen kaukana tavoitetasosta ja tehostamisohjelmat jatkuvat. Vaikka yhtiö onnistuisikin toteuttamaan tavoitellut säästöt, sen kykyyn saavuttaa ja ylläpitää riittävä tulotaso kohdistuu epävarmuutta, sillä korkeat polttoainekustannukset syövät osan saavutetuista kustannuseduista ja erittäin kireä kilpailu pitää hintatason alhaalla. Tämä osaltaan rajoittaa osakekurssin nousupotentiaalia.

Neste Oilin osakkeen kurssikehitys on jäänyt toimialaindeksin kehityksestä tarkasteluajanjakson aikana. Neste Oilin osakkeen kurssi oli vuoden 2012 lopussa 60 prosenttia vuoden 2008 lähtötilanteen alla. Samaan aikaan toimialaindeksi on laskenut 27 prosenttia. Neste Oil on jakanut osinkoja tarkasteluperiodilla 705 miljoonaa euroa. Kurssilaskusta huolimatta Neste Oilin osake on konsensusmarkkinakertoimilla arvostettu toimialaa korkeammalle. Neste Oil on panostanut merkittävästi uusiutuvaan polttoaineeseen. Se on luonut liikevaihdolla mitattuna yli 2 miljardin euron liiketoiminta-alueen. Neste Oilin osakkeen kurssikehitystä tukisi uusiutuvan polttoaineen liiketoiminnan positiivinen kehitys.

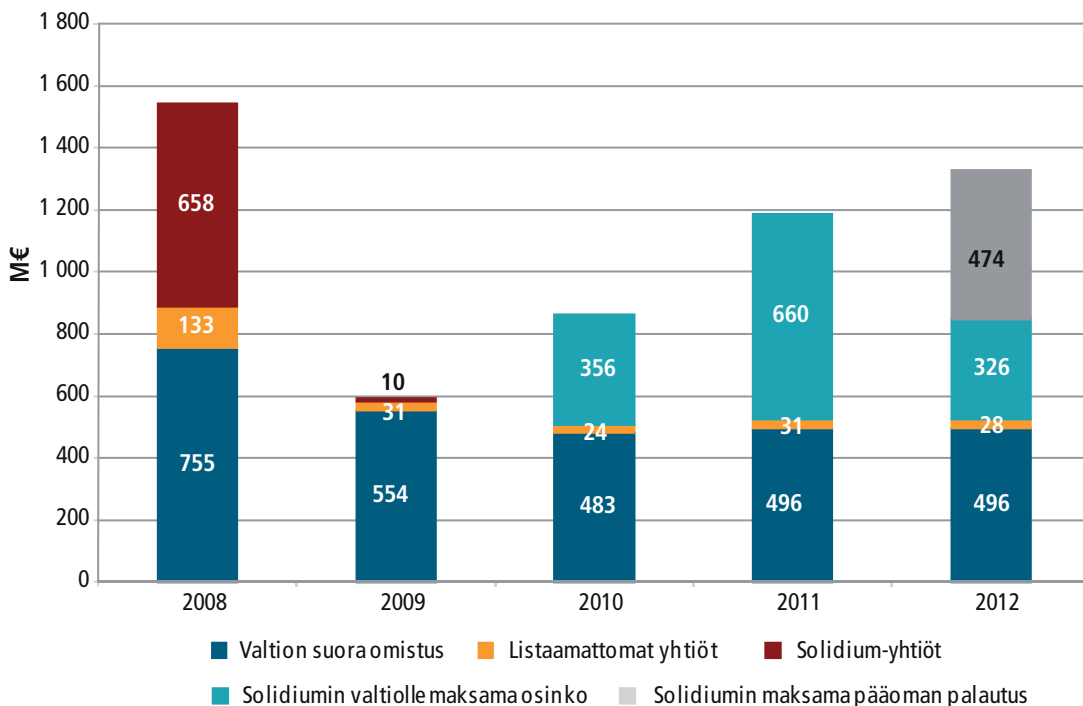
3.3 Valtion saamat osingot

Valtioneuvoston kanslian omistajaohjauksessa olevien yhtiöiden valtiolle vuonna 2012 maksama voitonjako oli 1 324,3 (1 187,2) miljoonaa euroa. Tästä merkittävimmän osan muodosti Solidiumin 800 (660) miljoonan euron voitonjako sekä Fortumin osingot, joita valtio vuonna 2012 sai 451 miljoonaa euroa. Listaamattomat yhtiöt maksoivat vuonna 2012 osinkoja valtiolle yhteensä 28,4 (31,3) miljoonaa euroa. Merkittävimmät osingonmaksajat olivat Altia (7,2 miljoonaa euroa) ja Patria (7,5 miljoonaa euroa).

Suoraan omistettujen pörssi-yhtiöiden vuoden 2012 tuloksistaan valtiolle maksama osinkosumma kasvaa 506,9 (495,9) miljoonaan euroon. Kasvu johtuu Neste Oilin osingon kasvusta 0,38 euroon osakkeelta (0,35 euroa/osake) ja Finnairin osingosta, joka oli 0,1 euroa osakkeelta. Viimeksi Finnair on maksanut osinkoja vuodelta 2007.

Valtion suoran pörssisalkun markkina-arvon laskettua ja osinkosumman noustua vuonna 2012, salkun osinkotuotto nousi 6,5 (5,8) prosenttiin. Salkun osinkotuotto ylitti Helsingin pörssin päälistan yhtiöiden osinkotuoton, joka oli 4,7 (5,5) prosenttia. Fortumin heikentyneen tuloksen myötä salkun yhtiöiden yhteenlaskettu nettotulos laski 14 prosenttia. Valtion suoran omistuksen pörssisalkun osinkosuhte siten nousi ja oli 63,3 (53,2) prosenttia vuonna 2012. Koko pörssin tasolla osinkosuhte oli 67,5 (68,3) prosenttia.

Kuva 6: Valtion saamat osingot kassaperusteisesti 2008–2012

4 YHTIÖKATSAUKSET

4.1 Valtion suora pörssiomistus

FINNAIR OYJ

Valtion omistusosuus: 55,8 %

Omistuksen strateginen intressi: liikennejärjestelmän toimivuuden varmistaminen, Helsinki-Vantaan lentokenttään yhtiön kotikenttänä perustuva kansainvälisten lentoyhteyksien riittävän kattava ylläpito
Hallituksen puheenjohtaja: Klaus W. Heinemann

Hallituksen jäsenet: Maija-Liisa Friman, Jussi Itävuori, Merja Karhapää, Harri Kerminen, Gunvor Kronman, Antti Kuosmanen

Toimitusjohtaja: Pekka Vauramo

Toimiala: lentoyhtiö

Päätoimipaikat Suomessa: Vantaa

Finnair on matkailualan konserni, joka tarjoaa reittilento-, lomamatka-, matkatoimisto- ja rahtipalveluja Suomessa ja ulkomailla. Finnairilla on Helsinki-Vantaan lentokentän maantieteelliseen sijaintiin perustuva kilpailuetu Euroopan ja Aasian välisessä liikenteessä, ja se tarjoaa nopeimmat yhteydet yli 200 reittiparilla näiden maanosien välillä. Yhtiö lensi vuoden 2012 kesäkaudella 77 lentoa viikossa 11 eri kohteeseen Aasiassa ja ilmoitti loppuvuodesta avaavansa kaksi uutta kohdetta vuoden 2013 kesäkaudeksi. Lähes puolet Finnairin matkustajaliikenteen tuotoista tuli vuonna 2012 Aasiasta. Yhtiö kuljetti 8,8 (8,0) miljoonaa matkustajaa ja rahtia kuljetettiin 148 (146) miljoonaa kiloa.

Finnair jatkoi vuoden 2012 aikana rakennemuutos- ja säästöohjelmansa läpivientä. Yhtiö käynnisti vuonna 2011 ohjelman, jonka tavoitteena oli 140 miljoonan euron pysyvien säästöjen saavuttaminen vuoteen 2014 mennessä. Vuoden 2012 loppuun mennessä toteutuneet kumulatiiviset säästöt olivat 100 miljoonaa euroa. Säästöjä syntyi Finnairin eri osapuolten kanssa tekemien Euroopan-liikenteessä operoitavaa Embraer-kalustoa, catering-palveluita sekä moottori- ja laitehuoltoa koskevien kumppanuusratkaisujen avulla. Lisäksi yhtiö pienensi laivastonsa kokoa ja tehosti sen käyttöä. Korkeana pysyttelevä polttoaineen hinta ja lentotoimialan kireä kilpailu vaativat kuitenkin lisätoimenpiteitä, jotta yhtiö olisi kilpailukykyinen ja pystyisi parantamaan liiketoimintansa kannattavuutta. Yhtiöllä on edessään merkittävät laivastoinvestoinnit, joiden rahoitus edellyttää riittävää kannattavuutta. Finnair julkistikin lokakuussa 2012 uuden, 60 miljoonan euron lisäsäästöihin tähtäävän ohjelman saavuttaakseen tavoittelemansa kuuden prosentin liikevoittomarginaalin. Myös nämä säästöt on tarkoitus toteuttaa vuoden 2014 loppuun mennessä.

Koko lentotoimialaan vaikuttava rakennemuutos jatkuu. Kiristyvä kilpailu on pakottanut myös monet muut eurooppalaiset yhtiöt tarkistamaan toimintojaan ja etsimään säästöjä. Konsolidoituminen ja liittoutuminen ovat lisääntyneet alalla, ja pienempiä lentoyhtiöitä on ajautunut konkurssiin. Euroopan-liikenteessä kapasiteetin kasvu olikin näistä syistä hillittyä, ja myös Finnair hyötyi tästä kehityksestä vuoden aikana. Sen sijaan Euroopan ja Aasian välisessä liikenteessä kapasiteetti li-

sääntyi monien kilpailijoiden avattua uusia reittejä etenkin Kiinaan. Epävakaata taloustilanne vaimensi liikematkustuksen ja rahtiliikenteen kysyntää.

TALOUDELLINEN KEHITYS

Finnairin liikevaihto kasvoi 8,5 prosenttia vuonna 2012 ja yhtiö raportoi koko vuodelta positiivisen tuloksen ensimmäisen kerran sitten vuoden 2007. Tulos syntyi hyvin kehittyneen matkustajaliikenteen ansiosta, sillä sekä matkustajaliikenteen käyttöaste että yksikkötuotto paranivat merkittävästi. Yhtiön liikenne kasvoi lähes 10 prosenttia myydyillä henkilökilometreillä mitattuna, mutta yhtiön kapasiteetti kasvoi samanaikaisesti vain 3,5 prosenttia. Matkustajakäyttöaste oli 77,6 (73,3) prosenttia. Säästöohjelman ansiosta yhtiön toiminnalliset kulut ilman polttoainekuluja pysyivät samalla tasolla kuin edellisvuonna kasvusta huolimatta. Polttoainekulut nousivat kuitenkin noin 20 prosenttia, osittain suojaustehon heikkenemisestä johtuen. Polttoaine on yhtiön suurin yksittäinen kuluerä ja liikevaihtoon suhteutettuna kulut olivat 28 (24) prosenttia. Yhtiön liikevaihto oli 2 449 (2 258) miljoonaa euroa ja toiminnallinen liiketulos 45 (-61) miljoonaa euroa eli 1,8 (-2,7) prosenttia liikevaihdosta. Kauden tulos oli 12 (-88) miljoonaa euroa. Liiketoiminta-alueista vain Lentoliikenne kasvatti liikevaihtoaan. Lentotoimintapalvelujen liikevaihto laski neljänneksen rakennejärjestelyjen seurauksena ja Matkapalvelujen liikevaihto oli yli 10 prosenttia edellisvuotta pienempi muun muassa Aurinkomatkojen supistettua tarjontaansa kysyntää vastaavaksi. Finnairin liiketoiminnan nettorahavirta vuonna 2012 oli 155 (51) miljoonaa euroa, ja yhtiön tase vahvistui. Finnair laski vuoden lopulla liikkeeseen 120 miljoonan euron hybridilainan, jolla korvattiin vuonna 2009 liikkeeseen laskettua hybridilainaa.

Finnairin henkilöstön määrä oli vuoden 2012 lopussa yhdeksän prosenttia pienempi kuin vuotta aiemmin. Henkilöstö väheni rakennemuutoksen seurauksena.

Globaalin lentomatkustuksen odotetaan kasvavan edelleen, vaikka kasvu on hidastunut heikon talousilmapiiriin vallitessa. Kasvu on nopeinta kehittyvillä markkinoilla, ja suurimman kasvun odotetaan tulevan Kiinasta. Aasian markkinat ovatkin Finnairin kasvustrategian perusta myös tulevaisuudessa. Finnairin visiona on olla pohjolan ykkönen sekä halutuin vaihtoehto Aasian ja Euroopan välisessä liikenteessä. Yhtiön tavoitteena on kaksinkertaistaa Aasian-liikenteen tuotot vuosina 2010–2020. Yhtiö pyrkii saavuttamaan tavoitteensa kumppanuusverkoston avulla ja keskittyä itse ydinliiketoimintaansa. Ilman Aasian-strategiaa Finnairin kyky ylläpitää reittiverkostoa Suomesta muualle Eurooppaan olisi merkittävästi heikompi.

Finnairin operoimaan laivastoon kuuluu 45 lentokonetta, joista 15 on kaukoliikenteen käytössä. Koneiden keski-ikä on hieman alle kymmenen vuotta. Lisäksi yhtiö omistaa 24 muiden yhtiöiden operoimaa lentokonetta, joiden keski-ikä on noin neljä vuotta. Laivastoinvestoinnit on rahoitettu pitkäaikaisilla lainoilla ja rahoitusleasing-järjestelyillä. Finnair saa vuoden 2013 loppupuolella käyttöönsä ensimmäiset nykyisin käytössä olevan lomaliikennekaluston korvaavista viidestä uudesta koneesta. Kaukoliikennelaivaston uudistamiseksi tilattujen laajarunkokoneiden toimitukset alkavat aikaisintaan vuonna 2015. Investoinnit ovat erittäin tärkeitä Finnairin kilpailukykyyn kannalta, sillä uusien koneiden polttoainetehokkuus on merkittävästi nykyistä kalustoa parempi.

YRITYSVASTUU

Vastuullisuus on keskeinen osa Finnairin strategista johtamista. Finnair laatii vastuullisuusraportin Global Reporting Initiative (GRI) -ohjeistuksen mukaisesti ja on mukana Carbon Disclosure Project (CDP) -hankkeen Leadership-indeksissä. Yhtiön selvityksen mukaan olennaisista teemoista merkitys sidosryhmille ja vaikutus liiketoimintaan on suurin turvallisuudella, asiakastyytyväisyydellä ja polttoainetehokkuudella/ kasvihuonepäästöillä. Henkilöstöasiat ovat yhtiön kannalta erittäin oleellisia mittavan rakennemuutoksen takia, ja yhtiön johto on määritellyt yhdessä tekemisen ja avoimuuden toimintaperiaatteikseen. Yhtiö edellyttää kaikkien yhteistyökumppaneiden noudattavan eettisiä ohjeitaan ja valvoo turvallisuus- ja laatuksiteerien toteutumista.

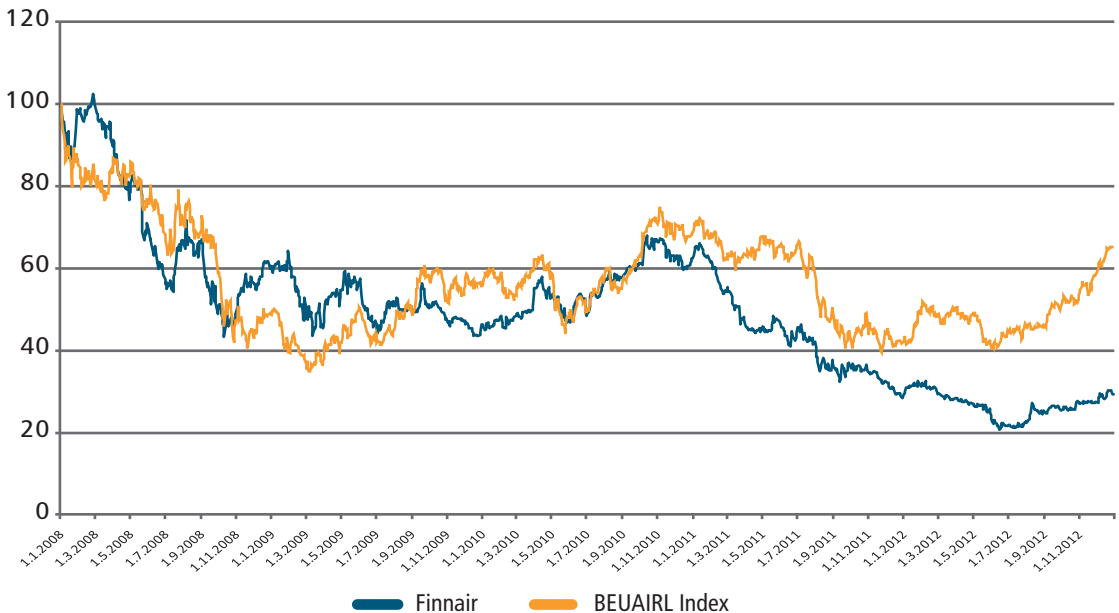
TUNNUSLUKUJA

		2012	2011
Liikevaihto	M€	2 449	2 258
Liikevoitto*	M€	36	-88
Liikevoittoprosentti	%	1,5	-3,9
Taseen loppusumma	M€	2 242	2 357
Omavaraisuusaste	%	35,7	32,6
Nettovelkaantumisaste**	%	76,8	108,4
Oman pääoman tuotto	%	1,5	-10,9
Sijoitetun pääoman tuotto	%	3,0	-5,2
Henkilöstö yhteensä 31.12.		6 368	7 458
Henkilöstö Suomessa (noin)		5 728	6 758
Osinkosumma	M€	12,7	0
Valtion saama osinko	M€	7,2	0
Investoinnit	M€	41	204
Maksetut verot	M€	0,1	0

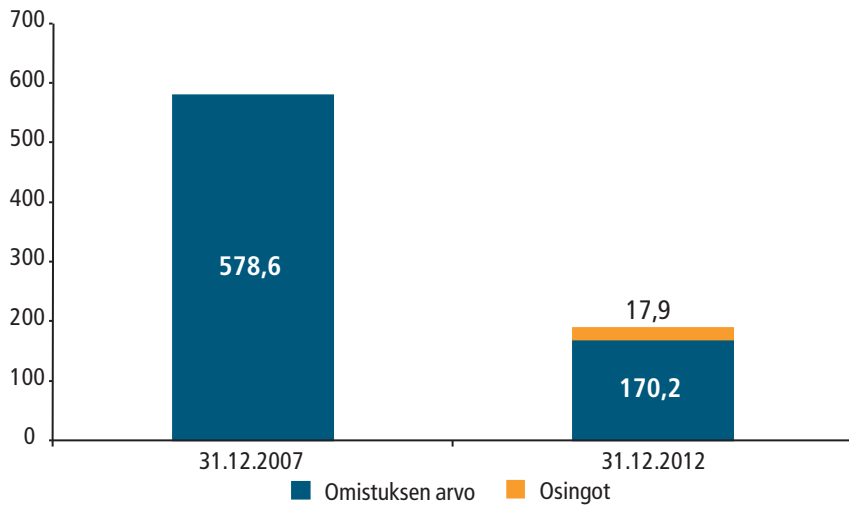
* Omistajaohjaus raportoi liikevoiton, johon sisältyy mm. johdannaisten arvon muutokset ja myyntivoitot

** sisältää arvioidut tulevien 7 vuoden leasing-maksut

OSAKEKURSSI

VALTION TUOTTO, M€

Valtion tuotto 31.12.2007–31.12.2012 oli -20,1 % p.a. (CAGR, Compound annual growth rate)

FORTUM OYJ

Valtion omistusosuus: 50,8 %

Omistuksen strateginen intressi: sähkön tuotannon ja jakelun toimivuuden eli energiansaannin häiriöttömyyden varmistaminen myös poikkeusolosuhteissa

Hallituksen puheenjohtaja: Sari Baldauf

Hallituksen jäsenet: Minoo Akhtarzand, Heinz-Werner Binzel, Ilona Ervasti-Vaintola, Kim Ignatius, Joshua Larsson, Christian Ramm-Schmidt

Toimitusjohtaja: Tapio Kuula

Toimiala: yhdyskuntapalvelut

Päätoimipaikat Suomessa: Espoo, Loviisa

Fortum Oyj:n toiminta on keskittynyt Pohjoismaihin, Venäjälle, Puolaan ja Baltian maihin. Tulevaisuudessa uusia kasvumahdollisuuksia tarjoavat yhdyntyvät Euroopan ja Aasian nopeasti kasvavat energiamarkkinat.

Fortum on Pohjoismaiden ja Baltian alueen johtavia energiayhtiöitä. Sen markkina-asema Pohjoismaissa on ensimmäinen lämmössä sekä jakelussa, toinen sekä sähkönmyynnissä että tuotannossa. Fortumin tuottamasta sähköstä vuonna 2012 noin 68 prosenttia oli hiilidioksidipäästötöntä. Fortumin tuotannosta EU:n alueella 93 prosenttia oli hiilidioksidipäästötöntä. Vuonna 2012 Fortumin Power-divisioonan Pohjoismainen sähköntuotanto oli 49,2 TWh. Tämä vastaa vajaata 13 prosenttia Pohjoismaisesta 391 TWh:n sähköntuotannosta. Pohjoismaisilla sähkömarkkinoilla on noin 15 miljoonaa asiakasta. Fortumin osuus jakeluasiakkaista on noin 11 prosenttia ja sähkönmyyntiasiakkaista noin 8 prosenttia. Fortumin sähköntuotannon hiilidioksidipäästöt EU:n alueella olivat 60 g/kWh (viiden vuoden keskiarvo) vuonna 2012 ja kokonaisenergiantuotannossa 179 g/kWh (viiden vuoden keskiarvo). EU:n sähköntuottajien keskiarvo oli 338 g/kWh vuonna 2011.

Fortumin strategian mukaan sen ydintoiminnat perustuvat hiilidioksidipäästöttömän vesi- ja ydinvoimatuotannon sekä energiantehokkaan sähkön ja lämmön yhteistuotannon vahvaan osaamiseen. Fortumin strategia pohjautuu kolmeen päätekijään. Yhtiö vahvistaa strategiassaan pohjoismaista ydinliiketoimintaa, luo vakaata kasvua Venäjällä ja rakentaa perustan tulevaisuuden kasvulle.

Vuonna 2012 Fortumin markkinaympäristö oli haastava. Sähkön keskimääräinen systeemihinta Pohjoismaissa laski ja oli 31,2 (47,1) euroa/MWh. Korkea suojaustaso piti Fortumin sähkön myyntihinnan markkinahintaa korkeammalla tasolla ollen 44,6 (46,1) euroa/MWh.

Fortumin vesivoiman tuotanto Pohjoismaissa oli ennätysuuri 25,2 (21,0) TWh vuonna 2012. Sen sijaan ydinvoimavolyymit Pohjoismaissa 23,4 (24,9) TWh olivat edellisvuotta alaisemmat. Oskarsham-1 oli poissa käytöstä koko vuoden.

Lämpöliiketoiminnan merkittävin tapahtuma vuonna 2012 oli päätös investoida noin 500 miljoonaa euroa uuteen biopolttoaineita hyödyntävään sähkön- ja lämmön yhteistuotantolaitokseen (CHP) Tukholmassa.

Venäjän investointiohjelmaan kuuluvan Nyagan 1:n käyttöönotto viivästyi vuonna 2012 ja se otetaan käyttöön ensimmäisen neljänneksen aikana 2013. Nyagan 2 otetaan käyttöön vuoden 2013 lopussa.

Jakeluliiketoiminnan pääpaino oli sähköverkon luotettavuuden parantamisessa. Sähkönkulutuksen etämittaukseen siirtyminen jatkui.

Fortum ilmoitti epävarmasta markkinatilanteesta johtuen käynnistävänsä tehostamisohjelman. Ohjelman tavoitteena on vahvistaa kassavirtaa noin 1 miljardilla eurolla. Tehostamisohjelma koostuu kolmesta osasta:

1. Käyttöomaisuusinvestointien vähentäminen noin 250–350 miljoonaa euroa
2. Ydinliiketoimintaan kuulumattoman omaisuuden myyminen noin 500 miljoonaa euroa
3. Kiinteiden kulujen ja käyttöpääoman vähentäminen. Vuoden 2014 lopussa kulutason arvioidaan olevan noin 150 miljoonaa euroa pienempi kuin vuonna 2012. Yhtiö ei poissulje henkilöstövähennyksiä

Fortum ilmoitti 31.1.2013 käynnistävänsä sähkönsiirtoliiketoiminnan tulevaisuuden vaihtoehtojen selvittämisen. Fortum arvioi saattavansa tarkastelun päätökseen vuoden 2013 kuluessa.

TALOUDELLINEN KEHITYS

Fortumin 2012 tilikauden vertailukelpoinen liikevoitto aleni 63 miljoonalla eurolla ja oli 1 739 (1 802) miljoonaa euroa. Raportoitu liikevoitto oli 1 861 (2 402) miljoonaa euroa. Merkittävimmät erät verrattuna raportoituun liikevoittoon olivat Fingridin 193 miljoonan euron myyntivoitto vuonna 2011 sekä sähköjohdannaisten kirjanpitokäytäntö ja ydinhuoltorahaston oikaisuerä.

Suurin osa liikevoiton alenemisesta tuli Power-divisioonasta, jonka vertailukelpoinen tulos heikkeni 57 miljoonalla eurolla 1 144 (1 201) miljoonaa euroon. Vesivarastot olivat pitkän aikavälin yläpuolelle. Operatiiviset kustannukset kasvoivat. Ydinvoimatuo- tinto jäi viime vuodesta. Sähkön markkinahinta laski ja CO₂-hinnat olivat alhaalla.

Lämpöliiketoiminnan vertailukelpoinen liikevoitto oli 266 (278) miljoonaa euroa, jakeluliiketoiminnan 317 (295) miljoonaa euroa ja Sähkönmyynnin 38 (27) miljoonaa euroa. Lämpöliiketoiminnan tulosta laskivat alentuneet volyymit, jotka johtuivat tehdyistä myynneistä. Jakelun kustannuksia nostivat varauksia suuremmat korjauskulut ja asiakaskompensaatiot sekä verkon parannustoimet. Sähkönmyynti on siirtynyt täysin yksityisasiakkaisiin.

Venäjän vertailukelpoinen liikevoitto oli 68 (74) miljoonaa euroa. Ensimmäisen kolmen uuden yksikön positiivinen vaikutus oli 87 (51) miljoonaa euroa. Sen sijaan vanhan kapasiteetin pienempien kapasiteettimaksujen ja volyymien vaikutus oli negatiivinen. Myös uuden kapasiteetin kapasiteettimaksut alenivat, mutta keskimääräinen kapasiteettimaksu nousi johtuen kasvaneesta uudesta kapasiteetista.

Yhtiön mukaan Venäjän tulos paranee merkittävästi uuden investointiohjelman mukaisten laitoksien käyttöönoton myötä. Yhtiön tavoite on vuoden 2014 jälkeen 500 miljoonan euron liikevoitto Venäjältä kun uudet laitokset ovat normaalikäytössä. Investointiohjelman loppuosan arvo oli 540 miljoonaa euroa joulukuussa 2012.

Fortumin velkaantumisaste oli 72,2 (69,3) prosenttia. Fortumin nettovelan ja käyttökatteen suhde oli 3,1 (2,3) ja suhteessa vertailukelpoiseen käyttökatteeseen 3,3 (3,0). Korollinen nettovelka oli 7 814 (7 039) miljoonaa euroa.

YRITYSVASTUU

Kestävä kehitys on integroitu osaksi Fortumin strategiaa. Fortumin johtoryhmä päättää kestävä kehityksen linjauksista ja konsernitason kestävä kehityksen tavoiteasetannasta. Fortumin kestävä kehityksen tavoitteet muodostuvat konsernitason avainmittareista ja divisioonatason mittareista.

Fortumin toiminnan tarkoitus on tuottaa energiaa, joka edesauttaa nykyisten ja tulevien sukupolvien elämää. Fortum tarjoaa kestäviä ratkaisuja yhteiskunnan hyväksi ja tuottaa merkittävää lisäarvoa osakkeenomistajille.

Liiketoiminta ja vastuullisuus ovat tiiviisti sidoksissa toisiinsa korostaen kestävien ratkaisujen merkitystä kilpailuetuna. Fortum ottaa tasapainoisesti huomioon taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun toiminnoissaan.

Euroopassa Fortumin energiantuotanto perustuu pääosin CO₂-päästöttömiin energiamuotoihin: sähköntuotannossa vesi- ja ydinvoima ja lämmöntuotannossa merkittävässä määrin biomas-

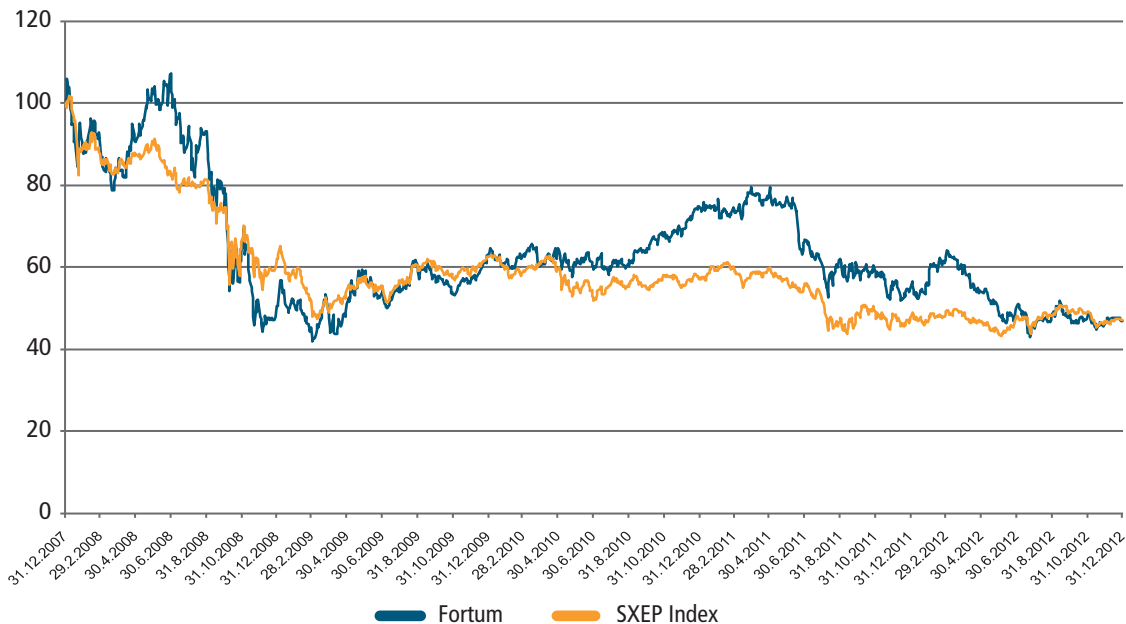
saan ja jättepolttoaineisiin. Vuonna 2013 käyttöön otettava kapasiteetti on lähes yksinomaan CO₂-päästötöntä.

Fortumin toiminta-alueilla Venäjällä fossiilisten polttoaineiden käyttö jatkuu pitkälle tulevaisuuteen, ja uuden kapasiteetin käyttöönoton myötä kokonaispäästöt ovat kasvussa. Venäjällä painopiste on energiatehokkuudessa.

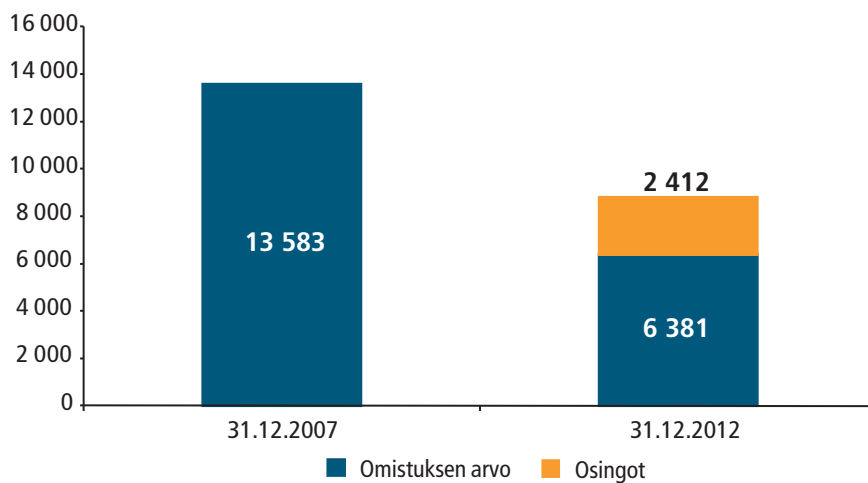
TUNNUSLUKUJA

		2012	2011
Liikevaihto	M€	6 159	6 161
Liikevoitto	M€	1 861	2 402
Liikevoitto-%	%	30,2	39,0
Vertailukelpinen liikevoitto	M€	1 739	1 802
Taseen loppusumma	M€	24 628	22 998
Omavaraisuusaste	%	43,9	44,2
Nettovelkaantumisaste	%	72,2	69,3
Oman pääoman tuotto	%	14,2	19,8
Sijoitetun pääoman tuotto	%	10,4	15,0
Henkilöstö yhteensä 31.12.		10 371	10 780
Henkilöstö Suomessa		2 647	2 683
Osinkosumma	M€	888,4	888,4
Valtion saama osinko	M€	450,9	450,9
Investoinnit	M€	1 574	1 482
Maksetut verot	M€	269	394

OSAKEKURSSI

VALTION TUOTTO, M€

Valtion tuotto 31.12.2007–31.12.2012 oli -8,3 % p.a. (CAGR, Compound annual growth rate)

NESTE OIL OYJ

Valtion omistusosuus: 50,1 %

Omistuksen strateginen intressi: valtakunnallisen polttoainehuollon turvaaminen myös poikkeusolosuhteissa huoltovarmuuskohdat huomioon ottaen

Hallituksen puheenjohtaja: Jorma Eloranta

Hallituksen jäsenet: Per-Arne Blomqvist, Michiel Boersma, Maija-Liisa Friman, Laura Raitio, Willem Schoeber, Kirsi Sormunen

Toimitusjohtaja: Matti Lievonen

Toimiala: energiateollisuus

Päätoimipaikat Suomessa: Espoo, Porvoo, Naantali

Neste Oil Oyj on korkealaatuisiin puhtaamman liikenteen polttoaineisiin keskittyvä jalostus- ja markkinointiyhtiö, jolla on toimintaa 15 maassa. Yhtiö valmistaa kaikkia tärkeimpiä öljytuotteita ja tavoittelee kasvua erityisesti huippulaatuisissa uusiutuviissa polttoaineissa ja korkealuokkaisissa perusöljyissä. Neste Oilin perinteiset öljynjalostamot sijaitsevat Porvoossa ja Naantalissa, ja niiden raakaöljyn tislaukkapasiteetti on yhteensä noin 265 000 barreilia päivässä ja tuotanto noin 15 miljoonaa tonnia vuodessa. Lisäksi yhtiöllä on kaksi uusiutuvan dieselin jalostamoa, jotka sijaitsevat Singaporessa ja Rotterdamissa Hollannissa. Myös Porvoon jalostamolla valmistetaan uusiutuvaa dieseliä. Uusiutuvan dieselin tuotantokapasiteetti on yhteensä noin 2 miljoonaa tonnia vuodessa.

Neste Oilin tavoitteena on olla halutuin kumppani puhtaamman liikenteen polttoaineratkaisuis- sa. Neste Oilin kaksi liiketoiminta- aluetta, Öljy- ja uusiutuvat tuotteet sekä Öljyn vähittäismyynti, tukevat strategian toteuttamista yhdessä tehokkaan tuotannon ja logistiikan kanssa.

Neste Oil on tehnyt strategian mukaisia kasvuinvestointeja erityisesti uusiutuvaan polttoainee- seen. Uusiutuvien liiketoiminta oli vielä käynnistysvaiheessa vuonna 2011, ja vuonna 2012 kapasi- teetin käyttöaste nousi merkittävästi. Neste Oil on kasvuinvestoinneilla luonut liikevaihdon mitattu- na yli 2 miljardin euron liiketoiminta- alueen.

Neste Oililla oli vuonna 2012 kaksi huoltoseisokkia. Huhtikuussa yhtiö käynnisti Naantal- in jalos- tamolla suunnitellun huoltoseisokin. Kesäkuussa Porvoon jalostamolla dieselin tuotantolin- ja pysäh- tyi tuotantohäiriön seurauksena. Linjalle tehtiin samalla syksyllä suunnitellut huoltotyöt.

Yhtiö laajensi uusiutuvien raaka-ainepohjaa kalanjalostuksen rasvajätteen hyödyntämiseen. Toukokuussa Neste Oil nosti patenttikanteen Yhdysvalloissa koskien uusiutuvan dieselin valmistusta.

Neste Oil lopetti yhdessä Stora Enson kanssa yhteisen biodiesellaitokseen tähtäävän hankkeen.

Neste Oil ilmoitti elokuussa saaneensa päätökseen mikrobiöljyn koelaitoksen rakentamiseen täh- täävän projektin. Sen tavoitteena on kehittää teknologiaa niin, että mikrobiöljyn tuotanto pystytään kasvattamaan teolliseen mittakaavaan NExBTL-dieselin raaka-aineeksi.

Euroopan unionin uusiutuvan energian direktiivi velvoittaa lisäämään uusiutuvan energian osuu- den vähintään 10 prosenttiin liikenteen energiankäytössä vuoteen 2020 mennessä. Syksyllä 2012 EU komissio esitti muutosta biopolttoainelainsäädäntöön. Esitys merkitsee toteutuessaan, että 2020 tavoite jaetaan kahtia: viljelykasveihin ja jäte- ja tähderaaka-aineisiin sekä uusiin raaka-aineisiin. EU pitää 10 prosentin biopolttoainetason, mutta rajoittaa viljelykasvien käytön 5 prosenttiin. Tällä pyritään vaikuttamaan epäsuoran maankäytön riskeihin.

Vuonna 2012 Neste Oil käytti 35 (41) prosenttia jäte- ja tähderaaka-ainevirtoja uusiutuvien polttoaineiden raaka-aineena. Volyyymääräisesti niiden osuus nousi vuonna 2012, mutta kasva-

neen tuotannon takia suhteellinen osuus laski. Palmuöljy luokitetaan viljelykasviksi. Yhtiö yrittää lisätä jäte- ja sivuvirtojen hyödyntämistä sekä etsii uusia raaka-aineita.

Neste Oil ilmoitti joulukuussa, että se on allekirjoittanut sopimuksen Puolan asemaketjuna myymisestä.

Neste Oilin tärkeimmät tulokseen vaikuttavat markkinatekijät ovat kansainväliset jalostusmarginaalit, Pohjanmeren Brent-raakaöljyn ja venäläisen raskaamman raakaöljyn (REB) välinen hintaero, dollarin ja euron välinen valuuttakurssi sekä kasviöljyjen väliset hintaerot.

TALOUDELLINEN KEHITYS

Neste Oilin vuoden 2012 vertailukelpoinen liikevoitto oli 352 (178) miljoonaa euroa. Vuoden tulokseen vaikuttivat positiivisesti uusiutuvien polttoaineiden ja öljytuotteiden parantuneet tulokset sekä negatiivisesti suunnitellut ja suunnittelemattomat jalostamoiden huoltotyöt toisella neljänneksellä sekä viimeisen neljänneksen Muut-segmentin heikko tulos (Nynäsin heikko tulos, IT-järjestelmän alaskirjaus).

Öljytuotteiden tulos parani 125 miljoonalla eurolla vuonna 2012 ollen 396 (271) miljoonaa euroa. Tämä johtui pääosin korkeammista jalostusmarginaaleista. Vähittäismyynnin tulos säilyi koko lailla ennallaan. Uusiutuvien polttoaineiden tulos parani 107 miljoonalla eurolla päätyen kuitenkin miinukselle eli -56 (-163) miljoonaan euroon. Korkeammat myyntimäärät pienensivät yksikkökustannuksia. Tulosta heikensivät suuren osan vuodesta alhaiset marginaalit, jotka johtuivat kasviöljyjen pienistä hintaeroista sekä perinteisen FAME-dieselin alhaisesta marginaalista.

Liiketoiminnan rahavirta oli 468 (197) miljoonaa euroa ja rahavirta investointien jälkeen oli 260 (-168) miljoonaa euroa. Käyttöpääoman muutos selittää 178 miljoonaa euroa vahvistuneesta rahavirrasta.

Neste Oilille tärkeän dieselin jalostusmarginaalit olivat edellisvuotta korkeammat, mutta tuotanto oli viime vuotta alhaisempaa. Bensiinimarginaalit olivat vahvat. Urals-Brent hintaero kapeampi kuin vuotta aiemmin. Venäläisen raakaöljyn osuus jalostamoiden syötöstä oli 63 (66) prosenttia.

Vuoden 2012 investoinnit olivat 292 (364) miljoonaa euroa. Vuoden 2013 investointien arvioidaan olevan 300–350 miljoonaa euroa. Yhtiö investoi 65 miljoonaa euroa bensiinin tuotantoon eli Porvoon jalostamon isomerointilaitokseen.

YRITYSVASTUU

Vastuullisuus on keskeinen osa Neste Oilin puhtaamman liikenteen strategiaa. Tavoitteena on olla alansa johtava toimija vastuullisuusmittareilla arvioituna. Yhtiö määrittäi syksyllä 2012 uudet vastuullisuuden avainalueet: asiakkaat, turvallisuus, henkilöstö, yhteiskunta, ilmasto ja resurssitehokkuus sekä toimitusketju.

Neste Oilin kohdalla suurin vastuullisuuskeskustelu käydään uusiutuvista raaka-aineista. Vastuullisuuden kehittymistä seurataan myös ulkopuolisten tahojen suorittamien ESG-arviointien perusteella, joita ovat muun muassa DJ Sustainability Index, Global 100, Forest Footprint Disclosure ja Carbon Disclosure Project.

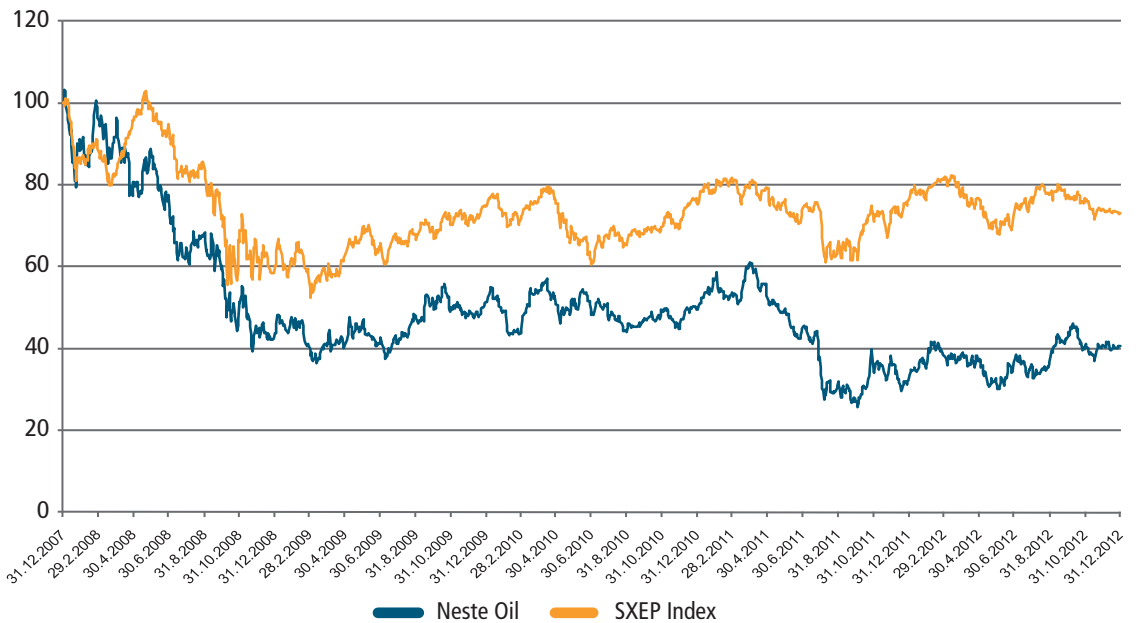
Yhtiö käynnisti loppuvuodesta 2012 ilmasto-ohjelman laatimisen. Ohjelma kuvaa yhtiön tietokartan vähäpäättöisempään tulevaisuuteen. Tammikuussa 2013 yhtiö valittiin jälleen maailman vastuullisimpien yritysten The Global 100-listalle sijalle neljä (19).

Neste Oil teki vastuullisen sidosryhmätutkimuksen vuonna 2012, jonka mukaan yhtiön vastuullisuus yhdistetään pitkälti uusiutuviin polttoaineisiin ja turvalliseen työympäristöön.

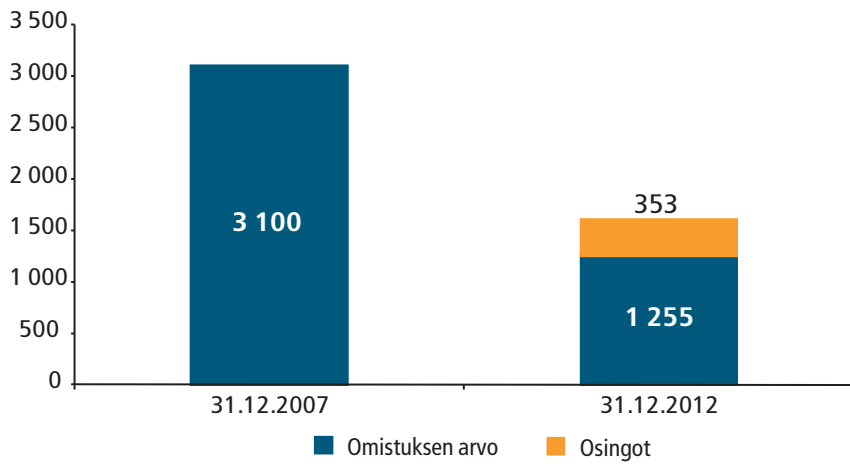
TUNNUSLUKUJA

		2012	2011
Liikevaihto	M€	17 853	15 420
Liikevoitto	M€	321	273
Liikevoitto-%	%	1,8	1,8
Taseen loppusumma	M€	7 385	7 272
Omavaraisuusaste	%	34,9	34,0
Nettovelkaantumisaste	%	74,7	84,3
Oman pääoman tuotto	%	6,3	6,5
Sijoitetun pääoman tuotto	%	7,1	6,3
Henkilöstö yhteensä 31.12.		5 022	4 825
Henkilöstö Suomessa		3548	3418
Osinkosumma	M€	97,4	89,6
Valtion saama osinko	M€	48,8	45,0
Investoinnit	M€	292	364
Maksetut verot	M€	74	46

OSAKEKURSSI

VALTION TUOTTO, M€

Valtion tuotto 31.12.2007–31.12.2012 oli -12,3 % p.a. (CAGR, Compound annual growth rate)

4.2 Listaamattomat kaupallisin perustein toimivat yhtiöt

ALTIA OYJ

Valtion omistusosuus: 100 %

Omistuksen strateginen intressi: ei strategista intressiä

Hallituksen puheenjohtaja: Matti Tikkakoski

Hallituksen jäsenet: Mikael Aro, Catarina Fagerholm, Minna Huhtaniska, Annikka Hurme, Jarmo Kilpelä, Sanna Suvanto-Harsaae

Toimitusjohtaja: Antti Pankakoski

Toimiala: alkoholin tuotanto ja kauppa

Päätoimipaikat Suomessa: Helsinki, Koskenkorva, Rajamäki

Altia on Pohjoismaiden ja Baltian johtava alkoholijuomayhtiö, jonka tuotevalikoima koostuu viineistä ja väkevästä. Altia valmistaa, markkinoi, vie ja tuo maahan omia sekä päämiesten tuotteita. Altialla on Pohjoismaiden ja Baltian alueella kattava tuotanto-, myynti- ja logistiikkaverkosto, jonka avulla se palvelee laajasti asiakkaita, kuluttajia ja päämiehiä lähellä markkinoita.

TALOUDELLINEN KEHITYS

Yleisen markkinatilanteen heikentyminen, Altian markkinaosuuksien lasku sekä strategian mukaiset liiketoimintojen myynnit vaikuttivat Altia-konsernin vuoden 2012 liikevaihtoon ja liikevoittoon. Altian liikevaihto laski 6,9 prosenttia ja oli 483,3 (519,0) miljoonaa euroa. Valuuttakurssivaikutus kasvatti liikevaihtoa 7,4 miljoonaa euroa. Ilman valuuttakurssivaikutusta vertailukelpoinen liikevaihto laski 8,3 prosenttia.

Suomessa alkoholijuomien myynnin kehitys oli negatiivinen vuonna 2012. Ruotsissa ja Norjassa markkinoiden koko on hieman kasvanut.

Yhtiön liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä laski ja oli 26,8 (35,9) miljoonaa euroa. Liikevoittoprosentti aleni ja oli 5,5 (6,9). Kertaluonteisten erien jälkeen liikevoitto oli 29,4 (35,0) miljoonaa euroa. Raportointikauden lukuun sisältyy VSD Logistics AB:n ja VSD Logistics AS:n myymisestä saatu kertaluonteinen 4,5 (7,4) miljoonan euron myyntivoitto.

Altian nettovelkaantumisaste nousi vuoden aikana 49,6 prosentista 59,7 prosenttiin eli noin 10-prosenttiyksiköllä.

YRITYSVASTUU

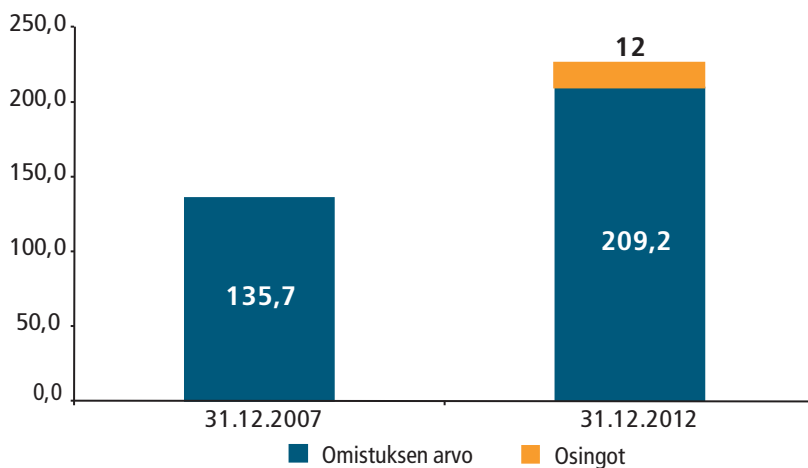
Yhtiön kestävä kehityksen viitekehys muodostuu taloudellisesta vastuusta, ympäristövastuusta ja sosiaalisesta vastuusta. Vastuujattelun mukaan pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet luovat edellytykset sosiaalisen ja ympäristövastuu kantamiseen ja kehittämiseen. Talouden ohella aidon lisäarvon luomiseen liittyy keskeisesti vastuullinen toiminta yhteistyössä kaikkien niiden kanssa, jotka työskentelevät yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Altia toteuttaa vuoden 2013 aikana sidosryhmäkyselyn, joka toimii perustana vastuullisuuden olennaisten pitkän tähtäimen painopisteiden määrittelylle.

TUNNUSLUKUJA*

		2012	2011
Liikevaihto	M€	483,3	519,0
Liikevoitto	M€	29,4	35,0
Liikevoittoprosentti	%	6,1	6,7
Taseen loppusumma	M€	590,3	586,8
Omavaraisuusaste	%	35,5	32,5
Nettovelkaantumisaste	%	59,7	49,6
Oman pääoman tuotto	%	10,4	11,8
Sijoitetun pääoman tuotto	%	8,4	10,3
Henkilöstö yhteensä		1 106	1 146
Henkilöstö Suomessa		530	542
Osinkosumma	M€	7,2	7,2
Valtion saama osinko	M€	7,2	7,2
Investoinnit	M€	33,4	9,5
Maksetut verot	M€	10,8	5,7

* Yhtiö muutti kirjauskäytäntöään 1.1.2012 kierrätyskulujen kirjaamisessa. Vertailuvuoden osalta liikevaihto, materiaalit ja palvelu sekä liiketoiminnan kulut on oikaistu.

VALTION TUOTTO, M€

Valtion tuotto 31.12.2007–31.12.2012 oli 10,3 % p.a. (CAGR, Compound annual growth)

ARCTIA SHIPPING OY

Valtion omistusosuus: 100 %

Omistuksen strateginen intressi: merenkulun toiminnan takaaminen jäänmurtopalveluja tuottamalla

Hallituksen puheenjohtaja: Matti Virtaala

Hallituksen jäsenet: Maire Laitinen, Ilpo Nuutinen, Antti Pankakoski, Päivi Söderholm

Toimitusjohtaja: Tero Vauraste

Toimiala: erikoisvarustamo

Päätoimipaikat Suomessa: Helsinki

Arctia Shipping on erikoisvarustamo, joka tarjoaa jäänmurtopalveluja, monitoimimurtajien merirakennus- ja ice management -palveluja sekä öljyntorjuntapalveluja. Jäänmurtokausi alkoi myöhään ja toimintapäiviä kertyi 340, joka oli merkittävästi edellisvuotta vähemmän. Yhtiön monitoimimurtajien Fennican ja Nordican rahtaus sopimuksen ensimmäinen kausi Alaskassa toteutui onnistuneesti ja alukset palasivat Suomeen Koillisväylää pitkin. Yhtiö myi marraskuussa 2012 jäänmurtosopimuksen ulkopuolelle jääneen monitoimimurtaja Botnican Tallinnan Satamalle. Arctian ja Kemin Satama Oy:n perustama yhteisyritys Arctia Karhu aloitti satamajäänmurtopalveluiden toimittamisen loka-kuussa Oulussa. Yhtiö solmi palvelusopimukset Kemin ja Tornion satamien kanssa ja tilasi uudisrakennuksen, satamajäänmurtaja Karhun.

TALOUDELLINEN KEHITYS

Vuoden 2012 liikevaihto kasvoi 26,6 prosenttia ja päättyi 75,3 miljoonaan euroon. Liikevaihtoa kasvatti monitoimimurtajien korkea käyttöaste Shellin sopimuksen myötä sekä hyvä päivärahtitaso. Vuonna 2012 yhtiö myi Arctia Saaristovarustamon Suomen Lauttaliikenteelle sekä monitoimimurtaja Botnican Tallinnan Satamalle. Kannattavat offshore-sopimukset ja Botnican myyntivoitto nostivat tilikauden tuloksen 39,9 (-4,7) miljoonaan euroon. Yhtiön taseasema vahvistui hyvän tuloksen ja vieraan pääoman vähentymisen myötä.

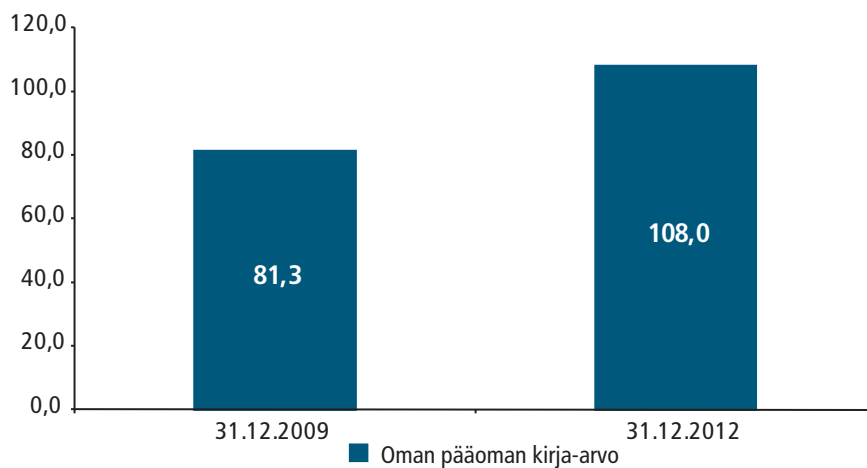
YRITYSVASTUU

Arctia Shippingin tytäryhtiö Arctia Offshore Oy toimii herkillä, erityssuojelua vaativilla merialueilla, joten ympäristövastuu on liiketoiminnan kannalta merkittävää. Haastavat työolosuhteet edellyttävät yhtiön panostusta turvallisuuteen ja sosiaaliseen vastuuseen. Polttoaineiden kulutus ja niiden polttamisesta syntyvät päästöt ovat konsernin toiminnan merkittävimmät ympäristövaikutukset, joiden pienentämiseen konserni pyrkii. Arktisella alueella toimiminen aiheuttaa erityisiä vaatimuksia sekä turvallisuudelle että ympäristövaikutusten minimoinnille. Monitoimimurtajat Fennica ja Nordica siirtyivät ultra kevyeseen, rikittömään polttoaineeseen arktisen operoinnin takia. Vastuullisuus tulee edelleen korostumaan öljy-yhtiöiden alihankintaketjuissa. Vuoden 2012 kesällä Arctia-konserni otti käyttöön kestävä kehityksen politiikan, joka on määritelty kansainvälisen yhteiskuntavastuustandardin, ISO 26000:2010 avulla. Yhtiö jatkaa yritysvastuun toimintatapojen kehittämistä muun muassa tavoitteiden kehittämisellä.

TUNNUSLUKUJA

		2012	2011
Liikevaihto	M€	75,3	59,5
Liikevoitto	M€	44,6	-1,7
Liikevoittoprosentti	%	59,2	-2,9
Taseen loppusumma	M€	157	167,0
Omavaraisuusaste	%	69,2	40,8
Nettovelkaantumisaste	%	-0,9	107,9
Oman pääoman tuotto	%	44,6	-6,6
Sijoitetun pääoman tuotto	%	32,3	-1,0
Henkilöstö yhteensä		311	359
Henkilöstö Suomessa		311	359
Osinkosumma	M€	-	-
Valtion saama osinko	M€	-	-
Investoinnit	M€	16,9	6,2
Maksetut verot	M€	0,04	0,04

VALTION TUOTTO, M€

Valtion tuotto 31.12.2009–31.12.2012 oli 9,9 % p.a. (CAGR, Compound annual growth rate)

ART AND DESIGN CITY HELSINKI OY

Valtion omistusosuus: 35,2 %

Omistuksen strateginen intressi: ei strategista intressiä

Hallituksen puheenjohtaja: Nyrki Tuominen

Hallituksen jäsenet: Chandika Chandras, Pekka Kettunen, Jan-Erik Krusberg,

Markku Löytönen, Päivi Paltola-Pekkola, Pekka Saarela

Toimitusjohtaja: Kari Halinen

Toimiala: yhdyskuntasuunnittelu

Päätoimipaikat Suomessa: Helsinki

Art and Design City Helsinki Oy:n (ADC) toimialana on avustaa Arabianrannan alueelle muodostettavan taideteollisuuskeskuksen toteuttamista järjestämällä hanketta tukevia palveluja. Tavoitteensa toteuttamiseksi yhtiö tuottaa markkinointi-, koulutus- ja muita palveluja ja osallistuu erilaisten kehitys- ja muiden projektien toteuttamiseen.

TALOUDELLINEN KEHITYS

ADC koordinoi Arabianrannan kehittämistä niin tulevaisuuden asuinalueena kuin innovatiivisena ympäristönä uusille yrityksille ja seitsemän korkeakoulun ja oppilaitoksen kampusalueena. ADC on ylläpitänyt vuodesta 2001 lähtien Arabianrannan virtuaalista mediaa, Helsinki Virtual Village -portaalia ja siihen liittyviä näyttötauluja Arabia-kauppakeskuksessa sekä kouluissa. ADC on myös vastannut Arabianrannan alueellisen valokuituverkon ja sen palveluiden kehittämisestä.

Arabianrannan alueella on toteutettu lähes 20 erilaista kehityshanketta, joissa alueportaalia on käytetty yhtenä tutkimusvälineenä. ADC aloitti vuonna 2007 "Helsinki Living Lab" -hankkeen, joka on laajennettu koskemaan koko metropolialuetta. Yhtiö on mukana Arabian Cupoli-hankeessa, jossa neuvotellaan oppilaitosten ja yritysten yhteisten tilakonseptien koordinoinnista.

Yhtiön alkuperäinen tehtävä ja toiminta alkaa olla jo loppusuoralla. Arabianrannan arvioidaan valmistuvan 2013–2014. ADC:n tavoitteena on jatkaa kaupunginosakehittämistä ja käyttää Arabianrantaan kaupunginosakehittämisen innovaatioalustana ja tarjota alueella testattuja ratkaisuja tuotteistettuina palveluina muille alueille.

Yhtiön toiminta perustuu pääosin ADC:n ja Helsingin kaupungin palvelutuotantosopimukseen, joka määrittelee ne palvelut ja toiminnot, jotka yhtiö tuottaa kaupungille. Yhtiön toiminnan kannalta merkittävin riski tuleekin siitä, että palvelutuotantosopimus voidaan tehdä vain vuodeksi kerrallaan.

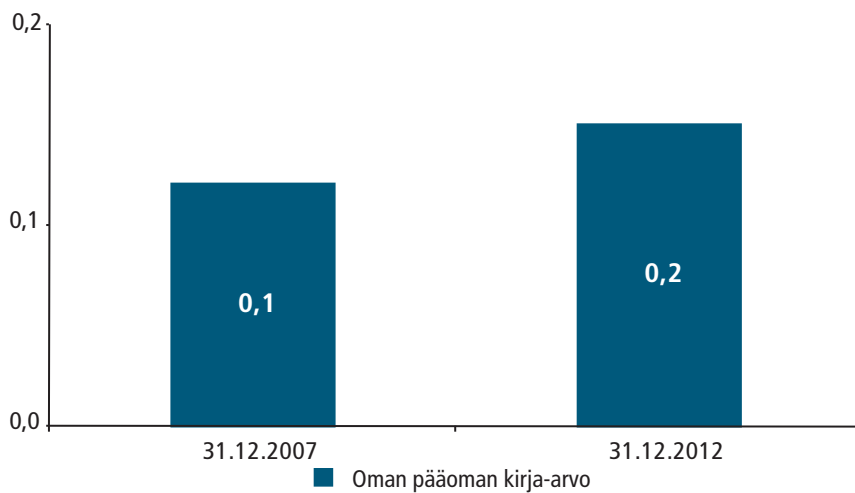
YRITYSVASTUU

ADC:n strategian mukaisesti yhtiö toimii ympäristövastuullisesti.

TUNNUSLUKUJA

		2012	2011
Liikevaihto	M€	0,5	0,6
Liikevoitto	M€	0,0	0,0
Liikevoittoprosentti	%	5,3	3,3
Taseen loppusumma	M€	0,5	0,5
Omavaraisuusaste	%	80,6	76,2
Nettovelkaantumisaste	%	-98,1	-74,1
Oman pääoman tuotto	%	8,2	5,3
Sijoitetun pääoman tuotto	%	7,5	5,5
Henkilöstö yhteensä		5	5
Henkilöstö Suomessa		5	5
Osinkosumma	M€	0,0	0,0
Valtion saama osinko	M€	0,0	0,0
Investoinnit	M€	0,0	0,0
Maksetut verot	M€	0,0	0,0

VALTION TUOTTO, M€

Valtion tuotto 31.12.2007–31.12.2012 oli 4,5 % p.a. (CAGR, Compound annual growth rate)

BOREAL KASVINJALOSTUS OY

Valtion omistusosuus: 60,8 %

Omistuksen strateginen intressi: varmistaa elintarvikehuollon sekä elintarviketuotannon ja -teollisuuden kilpailukyvyn turvaamisen edellyttämä pohjoisille ilmastoalueille soveltuvien päätuotantolajikkeiden jalostaminen

Hallituksen puheenjohtaja: Kaj Friman

Hallituksen jäsenet: Jukka Hollo, Jyrki Lepistö, Sinikka Mustakari, Taina Vesanto

Toimitusjohtaja: Markku Äijälä

Toimiala: viljelykasvien jalostus ja markkinointi

Päätoimipaikat Suomessa: Jokioinen

Boreal Kasvinjalostus Oy jalostaa ja markkinoi Suomen ja muiden pohjoisten alueiden viljelyoloihin soveltuvia peltokasvilajikkeita. Yhtiön jalostusohjelmissa on mukana kaikki tärkeimmät Suomessa viljeltävät peltokasvit. Kotimaassa Boreal in markkina-asema säilyi vahvana, vaikka markkinaosuus laski hieman ja oli 56 prosenttia vilja- ja öljykasvilajikkeiden viljelyalasta. Yhtiö hakee kasvua vientimarkkinoilta. Lajikeviennin kehittymistä on tukenut yhteistyö Limagrainin kanssa.

TALOUDELLINEN KEHITYS

Vuoden 2012 liikevaihto kasvoi 15,5 prosenttia ja päättyi 9,2 (7,9) miljoonaan euroon. Osittain kasvu johtui rojaltituottojen jaksotuksesta. Siemenmyynti kasvoi 25 prosenttia edellisvuodesta. Vientimarkkinoilta saadut rojaltituotot kehittyivät positiivisesti. Kasvanut liikevaihto nosti liikevoiton 0,5 (0,3) miljoonaan euroon, joka oli 5,2 (3,9) prosenttia liikevaihdosta. Suhteutettuna pääomaan tuottoluvut nousivat. Yhtiön tase-asema säilyi vahvana. Omavaraisuusaste oli 75,1 (71,9) prosenttia ja yhtiö on nettovelaton.

YRITYSVASTUU

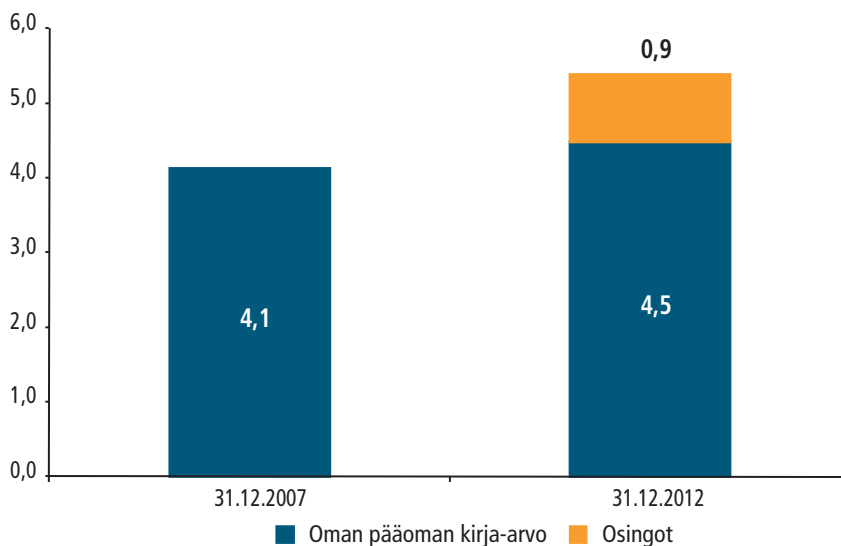
Kasvinjalostus on kestävästä kehitystä edistävää liiketoimintaa. Yhtiön liiketoiminnalla on vaikutusta koko elintarvikeketjun toimintaedellytysten parantamiseen. Kasvinjalostuksella parannetaan viljelyn edellytyksiä kestävällä tavalla ja edistetään luonnonvarojen kestäväää käyttöä. Ilmastonmuutos, maailmanlaajuisen ruoantuotannon tarpeen kasvu ja valkuaisomavaraisuuden lisääminen ovat haasteita, joihin yhtiö pyrkii jalostustoiminnallaan vastamaan. Yritysvastuu on integroitu osaksi yhtiön toimintaperiaatteita. Olennaisia yritysvastuuasioita ovat lisäksi henkilöstö sekä rehelliset ja eettiset toimintatavat. Yhtiö pyrkii myös parantamaan energia- ja materiaalitehokkuutta omassa toiminnassaan.

TUNNUSLUKUJA

		2012	2011
Liikevaihto	M€	9,3	8,0
Liikevoitto	M€	0,5	0,3
Liikevoittoprosentti	%	5,2	3,9
Taseen loppusumma	M€	9,8	9,9
Omavaraisuusaste	%	75,1	71,9
Nettovelkaantumisaste	%	-41,7	-46,8
Oman pääoman tuotto	%	6,0	3,2
Sijoitetun pääoman tuotto	%	8,1	4,6
Henkilöstö yhteensä		67	64
Henkilöstö Suomessa		65	62
Osinkosumma	M€	0,2	0,7
Valtion saama osinko	M€	0,1	0,4*
Investoinnit	M€	0,6	0,4
Maksetut verot	M€	0,2	0,1

* sisältää ylimääräisen osingonjaon 0,55 miljoonaa euroa

VALTION TUOTTO, M€

Valtion tuotto 31.12.2007–31.12.2012 oli 5,5 % p.a. (CAGR, Compound annual growth rate)

DESTIA OY

Valtion omistusosuus: 100 %

Omistuksen strateginen intressi: ei strategista intressiä

Hallituksen puheenjohtaja: Karri Kaitue

Hallituksen jäsenet: Kalevi Alestalo, Elina Engman, Matti Mantere, Solveig Törnroos-Huhtamäki

Toimitusjohtaja: Hannu Leinonen

Toimiala: infra-alan palvelut

Päätoimipaikat Suomessa: Jyväskylä, Kouvola, Kuopio, Oulu, Tampere ja Vantaa

Destia on suomalainen infra- ja rakennusalan palveluyritys, joka rakentaa, ylläpitää ja suunnittelee liikenneväylien sekä liikenne- ja teollisuusympäristöjen lisäksi kokonaisia elinympäristöjä. Julkisten hankkijoiden osuus Destian liikevaihdosta on noin 75 prosenttia. Kansainvälinen toiminta on rajoittunut Ruotsiin. Pohjois-Norjassa toiminta lopetettiin vuonna 2012.

TALOUDELLINEN KEHITYS

Vuonna 2012 liikevaihto kasvoi 3 prosenttia. Tilauskanta laski 19,4 prosenttia. Liikevoitto oli edellisvuotta parempi. Destia on panostanut kannattavuuden parantamiseen, mikä on vaikuttanut negatiivisesti projektien saantiin ja tilaukseen. Käyttöpääomaa onnistuttiin alentamaan selkeästi.

Suomen infra-alan kilpailijakenttä muodostuu laajoja palvelukokonaisuuksia tarjoavista suurista kansainvälisistä ja valtakunnallisesti toimivista keskiuurista yrityksistä sekä pienistä paikallisesti toimivista yrityksistä.

Talouden epävarmuus heijastuu infra-alan kysyntään. Sekä julkinen sektori että yksityissektori ovat vähentäneet investointeja eikä kasvua ole odotettavissa lähiaikoina. Kunta- ja ratamarkkinassa kilpailun avautuminen on edistynyt odotettua hitaammin. Kilpailu urakoista tulee olemaan tiukkaa johtuen myös rahoitusmarkkinoiden kiristymisestä ja useiden edellisvuosien aikana alkaneiden suurprojektien valmistumisesta. Infrarakentamisen määrän arvioidaan pysyvän vuonna 2013 edellisvuoden tasolla. Vuonna 2014 rakentamisen volyymin odotetaan kääntyvän lievään kasvuun.

Vuoden 2013 liikevaihdon ja liikevoiton arvioidaan olevan edellisvuoden tasolla. Destian kannattavuuden parantamiseen tähtäävät toimenpiteet vaikuttavat vuoden 2013 näkyymiin myönteisesti.

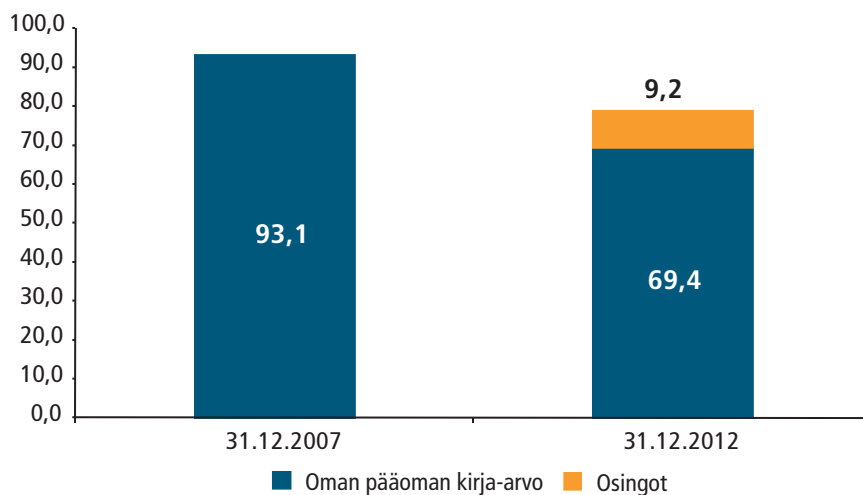
YRITYSVASTUU

Destian yritys vastuun hallinnan taso on hyvä. Yritysvastuu näkyy yhtiön arvoissa, missiossa ja strategiassa sekä toimintatavoissa. Ympäristövaikutusten minimointi on Destian tärkeimpiä tavoitteita. Työturvallisuus on keskeinen osa sosiaalista vastuuta. Destia toimii vain luotettavien alihankkijoiden, asiakkaiden ja liikekumppaneiden kanssa.

TUNNUSLUKUJA

		2012	2011
Liikevaihto	M€	507,3	492,5
Liikevoitto	M€	14,0	8,4
Liikevoittoprosentti	%	2,8	1,7
Taseen loppusumma	M€	223,5	262,0
Omavaraisuusaste	%	35,2	25,7
Nettovelkaantumisaste	%	-40,5	17,5
Oman pääoman tuotto	%	16,8	-19,6
Sijoitetun pääoman tuotto	%	12,5	-5,4
Henkilöstö yhteensä		1 591	1 813
Henkilöstö Suomessa		1 498	1 769
Osinkosumma	M€	0	0
Valtion saama osinko	M€	0	0
Bruttoinvestoinnit	M€	7,3	5,2
Maksetut verot	M€	0,8	0,1

VALTION TUOTTO, M€

Valtion tuotto 31.12.2007–31.12.2012 oli -3,3 % p.a. (CAGR, Compound annual growth rate)

EKOKEM OY

Valtion omistusosuus: 34,1 %

Omistuksen strateginen intressi: ei strategista intressiä

Hallituksen puheenjohtaja: Maija-Liisa Friman

Hallituksen jäsenet: Pia Björk, Jorma Haavisto, Raimo Inkinen, Leena Karessuo, Timo Kärkkäinen, Jukka Ohtola

Toimitusjohtaja: Timo Piekkari

Toimiala: ympäristöliiketoiminta, energiantuotanto

Päätoimipaikat Suomessa: Riihimäki

Ekokem on Suomen johtava vaativan ympäristöhuollon kokonaispalvelujen tuottaja, jonka vahvuuksia ovat asiakastuntemus ja henkilökohtainen asiakaspalvelu. Ydinsaamista ovat vaarallisten jätteiden käsittely, muiden jätteiden hyödyntäminen, energiantuotanto, pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistus sekä ympäristörakentaminen palveluineen. Ekokemin investoinnit valtakunnallisen palvelukeskusverkoston kehittämiseen ovat jatkuneet suunnitelman mukaisesti.

TALOUDELLINEN KEHITYS

Vuonna 2012 Ekokemin taloudellinen kehitys jatkui myönteisenä ja yhtiön liikevaihto ja liikeytulos kasvoivat selvästi edellisvuoteen verrattuna. Kasvuun ja tuloskehitykseen vaikuttivat ruotsalaisen Sakab AB:n osto kesäkuun alussa, orgaaninen kasvu kaikilla liiketoiminta-alueilla sekä TSJ Yrityspalvelut Oy:n fuusio Ekokemin tytäryhtiön Ekopartnereiden kanssa. Investoinnit laskivat Ekokemin omavaraisuusastetta, joka kuitenkin säilyi edelleen hyvällä tasolla.

Ekokem-konsernin lähivuosien liikevaihtoon ja tulokseen vaikuttavat erityisesti Sakabin liikevaihdon ja kannattavuuden kehitys. Ekokemin tarkoituksena on ottaa käyttöön Suomessa kehitettyjä palvelukonsepteja myös Ruotsissa. Suomen liikevaihtoa kasvattaa erityisesti vuoden vaihteessa 2012/2013 tapahtunut Riihimäen jätevoimala 2:n käyttöönotto.

Ekokem on lisäksi rakentamassa KWH Mirka Oy:n 10 MW:n tehoista ekovoimalaa Uudenkaarlepyyn Jepualle. Laitoksen on määrä valmistua vuoden 2013 loppupuolella. Ekokemilla on vireillä jätevoimalainvestointeja myös muualla Suomessa, jotka toteutuessaan nostavat edelleen yhtiön liikevaihtoa.

Ekokem on panostamassa jätteisiin perustuvaan uusiotuotantoon. Kehitystyön jatkuessa voidaan tarkemmin nähdä, minkälaisia liiketoimintamahdollisuuksia yhtiölle uusiotuotannossa avautuu

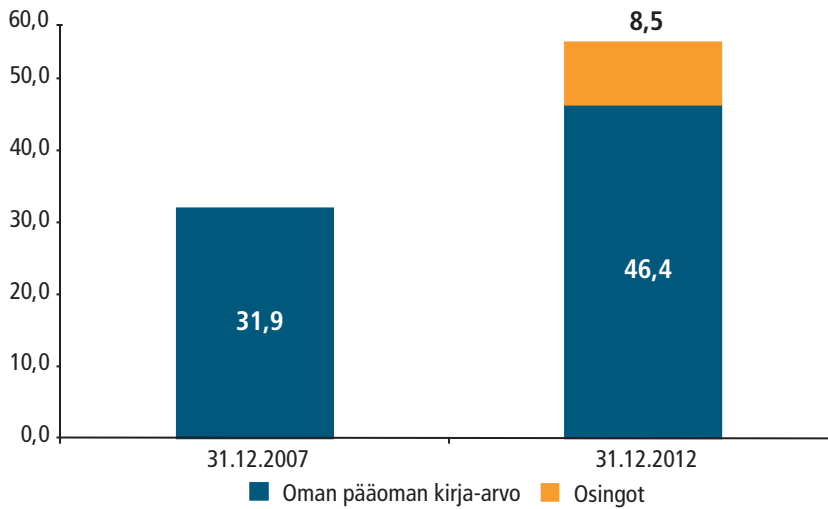
YRITYSVASTUU

Ekokemin yritys vastuun olennaiset teemat ovat luonnonvarojen säästäminen ja jätteiden hyödyntäminen, toiminnan ympäristövaikutukset, turvallisuus, taloudellinen vastuu, vastuu henkilöstöstä ja toiminta yhteiskunnassa.

TUNNUSLUKUJA

		2012	2011
Liikevaihto	M€	164,2	124,5
Liikevoitto	M€	24,9	19,2
Liikevoittoprosentti	%	15,2	15,4
Taseen loppusumma	M€	277,7	175,6
Omavaraisuusaste	%	49,2	71,0
Nettovelkaantumisaste	%	38,2	11,0
Oman pääoman tuotto	%	14,5	12,1
Sijoitetun pääoman tuotto	%	14,4	14,3
Henkilöstö yhteensä		398	319
Henkilöstö Suomessa		310	319
Osinkosumma	M€	8,4	7,7
Valtion saama osinko	M€	2,9	2,6
Investoinnit	M€	92,7	37,2
Maksetut verot	M€	2,7	4,5

VALTION TUOTTO, M€

Valtion tuotto 31.12.2007–31.12.2012 oli 11,5 prosenttia p.a. (CAGR, Compound annual growth rate)

GASUM OY

Valtion omistusosuus: 24 %

Omistuksen strateginen intressi: kotimaisen määräysvallan varmistaminen kaasun siirtoverkossa

Hallituksen puheenjohtaja: Antero Jännes

Hallituksen jäsenet: Björn Ahlnäs, Aleksei Novitsky, Christer Paltschik, Ari Suomilammi, Kristiina Vuori

Toimitusjohtaja: Antero Jännes

Toimiala: maakaasun siirto ja myynti

Päätoimipaikat Suomessa: Espoo, Valkeala

Gasumin liiketoimintana on maakaasun maahantuonti, siirto ja myynti. Asiakkaita ovat teollisuus, energialaitokset ja pienkiinteistöt. Gasumin maakaasun siirtoverkoston kokonaispituus vuoden 2012 lopussa oli 1 318 kilometriä. Verkoston kapasiteetti on 22,5 miljoonaa kuutiometriä vuorokaudessa. Gasumin jakeluverkon pituus vuoden 2012 lopussa oli 556 kilometriä.

Gasum kehittää myös biokaasun tuotantoa ja jakelua. Vuoden 2012 aikana syötettiin biokaasua Gasumin verkkoon yhteensä noin 465 000 kuutiometriä.

TALOUDELLINEN KEHITYS

Maakaasun kilpailukyky oli vuoden 2012 aikana huono sen suurimmassa käyttökohteessa, yhdistetyssä sähkön ja kaukolämmön tuotannossa. Indekseillä kilpailevien polttoaineiden hintoihin sidottu maakaasun hinta ei öljyn hintakehityksen vuoksi sopeutunut riittävästi markkinatilanteeseen Suomessa. Vuoden 2012 maakaasun kulutus Suomessa laskikin edellisvuoteen verrattuna 10,5 prosenttia ja oli 35,0 (39,1) TWh.

Gasum on jatkanut suuren LNG-terminaalin ja tähän liittyvän Suomen ja Viron välisen yhdysputken rakentamisen arviointia. LNG:n (liquefied natural gas) arvioitu edullisuus perustuu siihen, että Pohjois-Amerikan edullisten liuskekaasuvarantojen laajamittaisen käyttöönoton vuoksi LNG:n tuottajat joutuvat etsimään tuotteelleen uusia markkinoita lähinnä Euroopasta ja Aasiasta. Uuden hankintalähteen avaaminen voisi alentaa maakaasun hankintakustannuksia ja siten parantaa maakaasun kilpailukykyä pitkällä tähtäyksellä Suomessa ja muualla Itämeren alueella.

Laivaliikenteen polttoainetoimituksia palveleva Gasumin pienempi LNG-terminaali voisi aloittaa toimintansa mahdollisesti jo vuonna 2015. Liiketoimintastrategian kannalta keskeinen kysymys on myös biokaasun tuotannon ja siirron lisääminen Gasumin maakaasuverkossa. Yhtiö toteuttaa tätä koskevia hankkeita eri puolilla Suomea. Tärkein hanke on Joutsenoon kaavailtu biokaasutuslaitos, joka toimittaisi biokaasua olemassa olevan verkon kautta pääkaupunkiseudulle. Suunnitellun jalostamon maksimikapasiteetti olisi 200 MW.

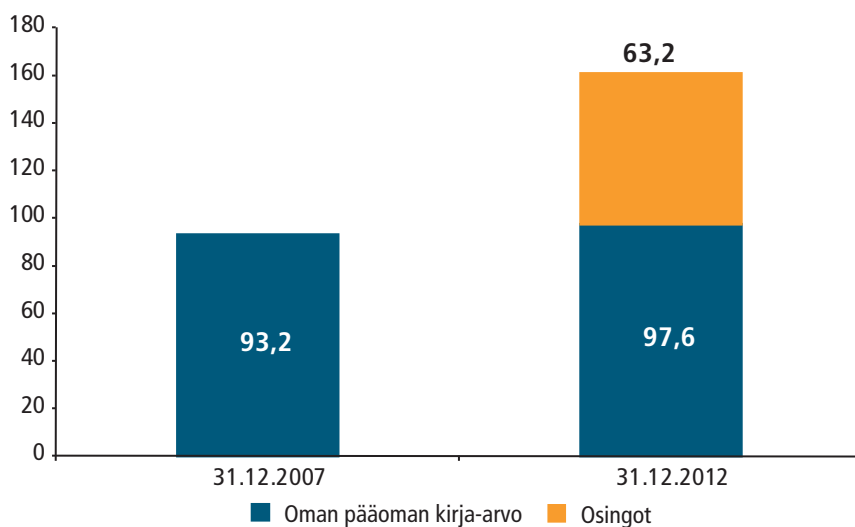
YRITYSVASTUU

Gasumin vastuullisuuden teemat ovat yhtiön mukaan avoimuus, toimintavarmuus, ympäristö ja turvallisuus sekä kaasun nykyinen käyttö ja tulevaisuus.

TUNNUSLUKUJA

		2012	2011
Liikevaihto	M€	1 281,8	1 258,1
Liikevoitto	M€	62,1	92,1
Liikevoittoprosentti	%	4,8	7,3
Taseen loppusumma	M€	836,2	843,5
Omavaraisuusaste	%	48,6	46,9
Nettovelkaantumisaste	%	45,7	36,1
Oman pääoman tuotto	%	10,6	17,4
Sijoitetun pääoman tuotto	%	10,5	16,5
Henkilöstö yhteensä		259	245
Henkilöstö Suomessa		259	245
Osinkosumma	M€	40,0	31,8
Valtion saama osinko (VNK:n osuus)	M€	9,6 (4,96)	7,6(3,9)
Investoinnit	M€	21,0	47,7
Maksetut verot	M€	14,9	27,9

VALTION TUOTTO, M€

Valtion tuotto 31.12.2007–31.12.2012 oli 10,45 % p.a. (CAGR, Compound annual growth rate)

ITELLA OYJ

Valtion omistusosuus: 100 %

Omistuksen strateginen intressi: yleispalveluvelvoitteen mukaisten päivittäisten postipalveluiden tuottaminen

Hallintoneuvoston puheenjohtaja: Mauri Pekkarinen

Hallituksen puheenjohtaja: Arto Hiltunen

Hallituksen jäsenet: Jussi Kuutsa, Timo Löyttyniemi, Ilpo Nuutinen, Päivi Pesola, Riitta Savonlahti, Suvi-Anne Siimes, Maarit Toivanen-Koivisto

Toimitusjohtaja: Heikki Malinen

Toimiala: postipalvelut

Päätoimipaikat Suomessa: Helsinki, Jyväskylä, Kuopio, Lahti, Lappeenranta, Oulu, Seinäjoki, Tampere, Turku, Vantaa

Itella on kansainvälinen palveluyritys, joka on erikoistunut asiakkaiden tieto- ja tuotevirtojen hallintaan. Itellan markkina-asema on vahvin Suomessa. Itella on varastoliiketoiminnassa Venäjän markkinajohtaja. Kansainvälisen liikevaihdon osuus on noin kolmannes.

TALOUDELLINEN KEHITYS

Vuonna 2012 Itellan liikevaihto kasvoi 2,4 prosenttia edellisvuodesta. Liikevaihto kasvoi Viestinvälityksessä ja Logistiikassa ja laski hieman Informaatiassa. Liiketulos ilman kertaluonteisia eriä parani kaikilla liiketoimintasektoreilla. Kannattavuuden parantamiseen tähtäävää säästö- ja tehostusohjelmaa jatketaan edelleen. Vuoden 2013 liikevaihdon ennakoidaan kasvavan merkittävästi vuonna 2012 toteutetun VR Transpointin kappaletavalogistiikan oston tukemana. Tuloksen ennen kertaeriä ennakoidaan parantuvan.

Talouden yleinen epävarmuus asettaa jatkuessaan haasteita Itellan liiketoiminnalle. Menossa on myös merkittävä postitoiminnan rakennemuutos, joka on tapahtumassa globaalisti useimmissa kehittyneissä maissa samanaikaisesti.

Sähköisen viestinnän aikaansaama kysynnän muutos näkyy paperisen viestinnän jakelumäärien selkeänä laskuna. Logistiikassa riskinä nähdään lisääntyvä kansainvälinen kilpailu. Informaation markkinat sähköisen liiketoiminnan alueella ovat kasvussa. Venäjän yhteiskunnallinen ja lainsäädännöllinen kehitys voi muodostaa Itellalle merkittävän markkinariskin.

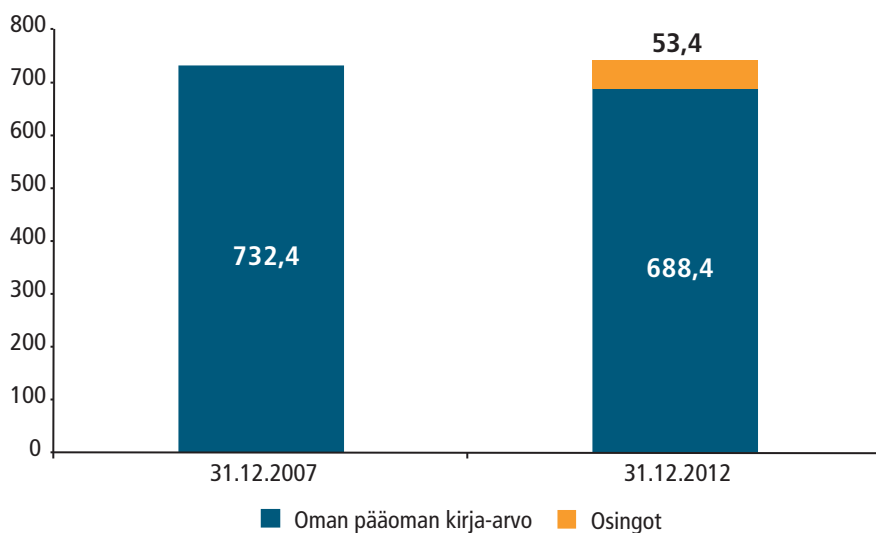
YRITYSVASTUU

Yritysvastuu sisältyy Itellan strategiaan mission ja arvojen kautta. Odotettua nopeampi sähköinen korvautuminen kirjekeluuissa ja tulostustoiminnassa on tarjonnut Itellalle myös kasvumahdollisuuksia. Itella on ollut työhyvinvoinnin osalta jo vuosia Suomen kärkiyrityksiä. Itella on maailman ensimmäinen postiyritys, jonka jakelupalvelut ovat täysin hiilineutraaleja. Kaikki kuljetusalihankinnat Suomessa ovat Itellan päästölaskennan piirissä. Uudet sähköiset palvelut vähentävät ympäristökuormitusta.

TUNNUSLUKUJA

		2012	2011
Liikevaihto	M€	1 946,7	1 900,1
Liikevoitto	M€	39,0	-5,9
Liikevoittoprosentti	%	2,0	-0,3
Taseen loppusumma	M€	1 509,7	1 465,3
Omavaraisuusaste	%	46,4	46,1
Nettovelkaantumisaste	%	23,4	22,1
Oman pääoman tuotto	%	2,1	-4,5
Sijoitetun pääoman tuotto	%	4,8	-0,2
Henkilöstö yhteensä		27 460	28 493
Henkilöstö Suomessa		21 819	21 123
Osinkosumma	M€	6,8	0
Valtion saama osinko	M€	6,8	0
Bruttoinvestoinnit	M€	134,7	102,9
Maksetut verot	M€	16,7	14,2

VALTION TUOTTO, M€

Valtion tuotto 31.12.2007–31.12.2012 oli 0,26 % p.a. (CAGR, Compound annual growth rate)

KEMIJOKI OY

Valtion omistusosuus: 50,1 %

Omistuksen strateginen intressi: ei strategista intressiä

Hallituksen puheenjohtaja: Matti Ruotsala

Hallituksen jäsenet: Risto Andsten, Elina Engman, Tapio Jalonen, Tapio Korpeinen, Pekka Manninen, Markku Tapio

Toimitusjohtaja: Aimo Takala

Toimiala: sähköntuotanto

Päätoimipaikat Suomessa: Rovaniemi

Kemijoki Oy harjoittaa vesivoiman tuotantoa ja yhtiöllä on yhteensä 20 voimalaitosta Kemijoessa, Kymijoessa ja Lieksanjoessa. Yhtiö on tällä hetkellä suurin vesivoiman ja siihen liittyvien palvelujen tuottaja Suomessa. Yhtiön tuottama sähkö myydään omistajille omakustannushintaan omistettujen vesivoimaosakkeiden suhteessa.

TALOUDELLINEN KEHITYS

Kemijoki Oy:n vuoden 2012 vesivoimantuotanto oli 5037 GWh, mikä on noin 13 prosenttia enemmän kuin keskivesituotanto (n. 4 450 GWh). Sähköstä 92 prosenttia tuotettiin Kemijoella ja loput 8 prosenttia Lieksan ja Kymijoen voimalaitoksilla. Yhtiön vuoden 2012 sähköntuotanto vastasi 30 prosenttia kotimaisella vesivoimalla tuotetusta sähköstä. Voimalaitosten kokonaiskäytettävyys oli 98,4 prosenttia, mikä oli selvästi aikaisempia vuosia parempi toteuma.

Yhtiön taloudellinen tila on pysynyt vakaana. Emoyhtiön tulos tilikaudelta 2012 vastaa aiempien vuosien tapaan yhtiöjärjestyksessä määriteltyä osinkoa.

Kemijoki Oy:n kokonaisteho on tällä hetkellä noin 1 130 MW. Pääosa Kemijoki Oy:n voimalaitostenkoneistoista on uudistettu vuosina 1990–2010, jolloin myös tehonnostot on tehty. Yhtiö voi vielä rakentaa uusia vesivoimalaitoksia ja suorittaa uomanparannuksia noin 38 MW:n tehon edestä.

Kemijoki Oy voi myös laajentaa ja tehostaa tuotantoaan eräiden voimalaitosten peruskorjausten yhteydessä. Yhtiön investointisuunnitelman mukaan vanhojen voimalaitosten tehonnostolla saataisiin aikaan noin 60 MW:n tehonlisäys. Yhtiön voimalaitosten kokonaisteho olisi vuoden 2017 lopussa runsaat 1 200 MW. Investoinnit kohdistuvat pääosin Kemijoen vesistöalueeseen ja vähäisessä määrin Lieksanjokeen.

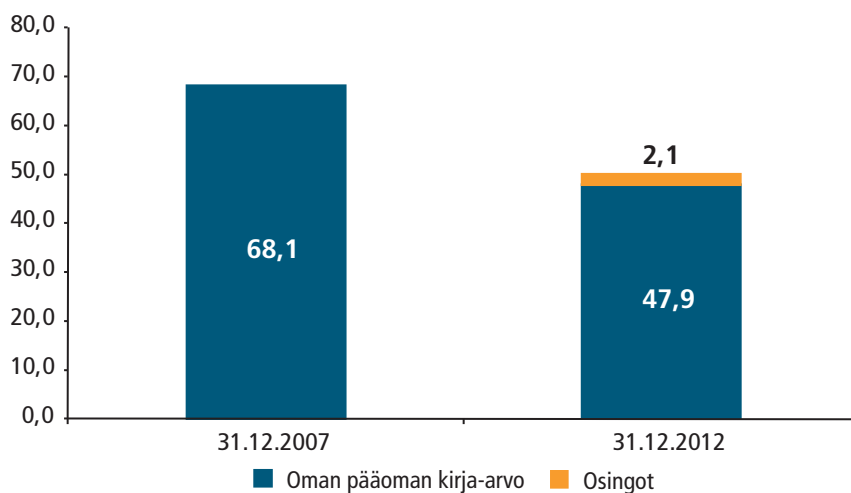
YRITYSVASTUU

Kemijoki noudattaa toiminnassaan vuosittain tarkistettavia ympäristö- ja laatupolitiikkoja. Yhtiö on sitoutunut parantamaan toimintansa energiatehokkuutta Elinkeinoelämän keskusliiton energiatehokkuussopimuksen mukaisesti. Energiatehokkuusasiat ovat osa yhtiön ympäristöjärjestelmää.

TUNNUSLUKUJA

		2012	2011
Liikevaihto	M€	41,0	41,1
Liikevoitto	M€	-2,6	-2,6
Liikevoittoprosentti	%	-6,4	-6,3
Taseen loppusumma	M€	461,5	459,5
Omavaraisuusaste	%	20,7	22,7
Nettovelkaantumisaste	%	365,5	321,0
Oman pääoman tuotto	%	-8,3	-7,1
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-0,6	-0,6
Henkilöstö yhteensä		224	261
Henkilöstö Suomessa		224	261
Osinkosumma	M€	0,7	0,7
Valtion saama osinko	M€	0,4	0,4
Investoinnit	M€	11,8	21,5
Maksetut verot	M€	0,3	0,4

VALTION TUOTTO, M€

Valtion tuotto 31.12.2007–31.12.2012 oli -6,0 % p.a. (CAGR, Compound annual growth rate)

LEIJONA CATERING OY

Valtion omistusosuus: 100 %

Omistuksen strateginen intressi: puolustusvoimien ravitsemuspalvelujen tuottaminen

Hallituksen puheenjohtaja: Soili Suonoja

Hallituksen jäsenet: Anne Gullsten, Hannu Kuusela, Teemu Penttilä, Marja Pokela, Kari Rimpi,

Toimitusjohtaja: Ritva Paavonsalo

Toimiala: ravintolapalvelut

Päätoimipaikat Suomessa: Kuopio, ravintolatoimintaa 22 paikkakunnalla

Puolustusvoimien Ruokahuollon Palvelukeskus yhtiöitettiin vuoden 2011 lopussa ja Leijona Catering Oy aloitti toimintansa vuoden 2012 alussa. Puolustusvoimien Ruokahuollon Palvelukeskuksen henkilökunta siirtyi yhtiöittämisessä vanhoina työntekijöinä Leijona Catering Oy:n palvelukseen. Uuteen yritykseen siirtyi myös Puolustusvoimien Ruokahuollon Palvelukeskuksen käyttö- ja vaihto-omaisuus apporttiomaisuutena. Yhtiön ensimmäisenä toimintavuotena on painottunut strategian kehitys, organisaatiomallin uudistaminen sekä panostaminen erityisesti myyntiin ja markkinointiin. Yhtiö avasi yhden uuden henkilöstöravintolan. Yhtiön pääasiallinen asiakas on Puolustusvoimat. Yhtiö tarjoaa ateriapalvelut varusmiehille sekä henkilöstöruokailua ja kokous- ja tilauspalveluja.

TALOUDELLINEN KEHITYS

Yhtiön taloudellinen kehitys oli positiivista. Yhtiön liikevaihto oli 64,0 miljoonaa euroa ja liikevoitto 5,4 miljoonaa euroa, joka oli 8,4 prosenttia liikevaihdosta. Puolustusvoimauudistus ja siihen liittyvät uudelleenjärjestelyt vaikuttavat tulevaisuudessa myös Leijona Cateringin toimintaan. Yhtiö on aloittanut valmistelut lakkautettavien varuskuntien ravintoloiden toiminnan päättymiseen yhteistyössä Puolustusvoimien ja henkilöstön kanssa.

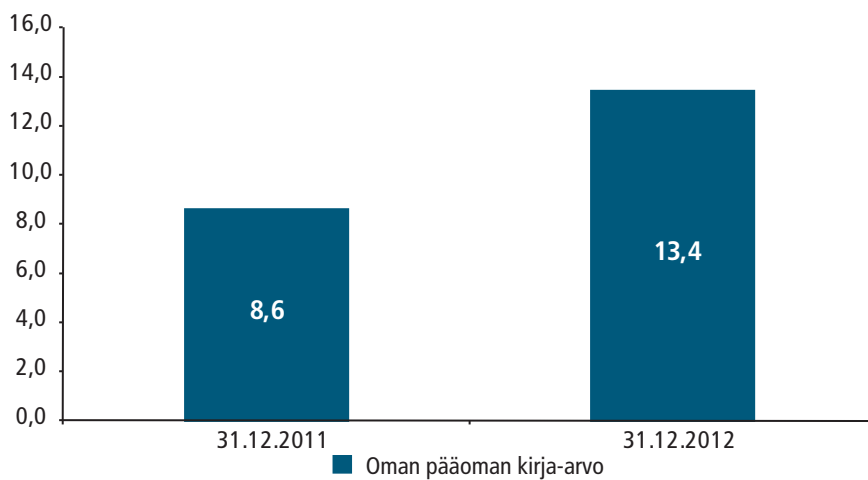
YRITYSVASTUU

Asiakkaiden kasvava kiinnostus ruuan alkuperää ja tuotanto-olosuhteita kohtaan asettaa haasteita vastuulliselle hankinnalle ja hankintaketjun läpinäkyvyydelle. Leijona Cateringin hankintojen kotimaisuusaste on korkea ja yhtiö on laatinut eettiset ohjeet toimittajilleen. Yhtiö on sitoutunut asiakastyytyväisyyden jatkuvaan kehittämiseen. Hankintaketjun lisäksi yhtiön vastuutyö painottuu henkilöstöön. Myös ympäristövaikutusten pienentäminen on Leijona Cateringille, kuten koko ruokaketjulle, olennainen yritysvastuuasia. Ympäristöasioiden johtamista ohjaa yhtiössä ympäristöpolitiikka ja yhtiö kehittää ISO 14001 -standardin mukaista ympäristöjärjestelmää. Yhtiö pyrkii pienentämään ympäristövaikutuksiaan ja vaikuttamaan luonnon monimuotoisuuden säilymiseen muun muassa vastuullisilla raaka-ainevalinnoilla ja hankinnoilla sekä parantamalla tuotantoprosessin energiatehokkuutta.

TUNNUSLUKUJA

		2012	2011
Liikevaihto	M€	64,0	n/a
Liikevoitto	M€	5,4	n/a
Liikevoittoprosentti	%	8,4	n/a
Taseen loppusumma	M€	21,9	n/a
Omavaraisuusaste	%	61,6	n/a
Nettovelkaantumisaste	%	-67,4	n/a
Oman pääoman tuotto	%	35,6	n/a
Sijoitetun pääoman tuotto	%	49,3	n/a
Henkilöstö yhteensä		552	n/a
Henkilöstö Suomessa		552	n/a
Osinkosumma	M€	-	n/a
Valtion saama osinko	M€	-	n/a
Investoinnit	M€	0,1	n/a
Maksetut verot	M€	1,6	n/a

VALTION TUOTTO, M€

Valtion tuotto 31.12.2011–31.12.2012 oli 55,8 % p.a. (CAGR, Compound annual growth rate)

MERITAITO OY

Valtion omistusosuus: 100 %

Omistuksen strateginen intressi: merenmittauspalveluiden tuottaminen Suomen aluevesillä

Hallituksen puheenjohtaja: Matti Puhakka

Hallituksen jäsenet: Taru Keronen, Pekka Leskinen, Eeva Niskavaara, Marja Pokela, Marja Tuderman

Toimitusjohtaja: Jari Partanen

Toimiala: väylänhoito- ja merenmittauspalvelut

Päätoimipaikat Suomessa: Helsinki, väyläasemia ympäri Suomea

Meritaito on vesiväylien hoitoon, kanavien käyttöön ja kunnossapitoon sekä merenmittaukseen erikoistunut yritys. Meriväylien ylläpidon ja merenmittauksen kilpailu on avattu vuosien 2010–2012 aikana, jolloin Meritaitoa koski laki julkisen palvelun velvoitteesta. Vuoden 2013 alusta kaikki palvelut ovat kilpailutuksen piirissä. Sopeutuakseen kilpailun avaamiseen yhtiö on kehittänyt uutta ympäristöteknologista liiketoimintaa, jonka kohdemarkkina on globaali ja jota markkinoidaan uuden SeaHow-brändin alla.

Yhtiön asema väylänhoidon ja kanavien käytön ja ylläpidon markkinalla on kilpailun avaamisesta huolimatta pysynyt vahvana. Yhtiön palvelutarjonta perustuu kattaviin elinkaaripalveluihin.

TALOUDELLINEN KEHITYS

Yhtiön liikevaihto laski vuonna 2012 kilpailun avaamisen ja urakoiden hintojen laskun myötä 4,9 prosenttia ja päättyi 31,8 miljoonaan euroon. Kilpailutetuilla urakka-alueilla hintataso on laskenut noin kolmanneksen aiemmasta. Toistaiseksi Meritaito on menestynyt kilpailutuksissa hyvin ja voittanut liiketoiminnan kannalta merkittävimmät urakat. Sopeutustoimien johdosta yhtiö onnistui pitämään operatiivisen kannattavuuden edellisvuoden tasolla. Yhtiön tase on vahva, omavaraisuusaste nousi 69 prosenttiin. Yhtiön investoinnit nousivat 4,4 (2,1) miljoonaan euroon, joista merkittävin oli Joensuussa sijaitsevan viittatehtaan laajennus.

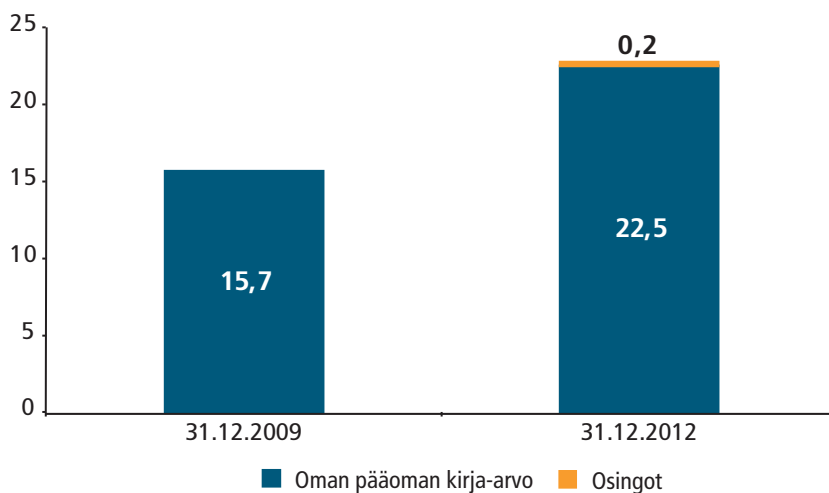
YRITYSVASTUU

Yritysvastuu on keskeinen osa Meritaidon strategiaa. Yritysvastuu on integroitu yhtiön toimintatapoihin ja johtamisjärjestelmään. Uusi ympäristöteknologinen liiketoiminta perustuu tarpeelle suojella ympäristöä sekä hallita ympäristöriskejä, mikä on yhtiölle merkittävä liiketoimintamahdollisuus. Uuden ympäristöteknologisen liiketoiminnan markkina on kansainvälinen, jonka vuoksi yhtiö on panostanut korruption vastaisten toimintatapojen integrointiin yhtiön toimintajärjestelmään. Olennaisia yritysvastuuasioita ovat lisäksi turvallisuus sekä henkilöstöasiat erityisesti työhyvinvoinnin, työturvallisuuden ja henkilöstön työkyvyn edistäminen. Yhtiö pyrkii myös ympäristövaikutustensa pienentämiseen.

TUNNUSLUKUJA

		2012	2011
Liikevaihto	M€	31,8	33,5
Liikevoitto	M€	1,7	2,4
Liikevoittoprosentti	%	5,4	7,3
Taseen loppusumma	M€	32,6	33,2
Omavaraisuusaste	%	69	58,5
Nettovelkaantumisaste	%	-7,5	-4,9
Oman pääoman tuotto	%	7,7	14,0
Sijoitetun pääoman tuotto	%	7,1	11,1
Henkilöstö yhteensä		236	285
Henkilöstö Suomessa		236	285
Osinkosumma	M€	-	-
Valtion saama osinko	M€	-	-
Investoinnit	M€	4,5	2,0
Maksetut verot	M€	0	0,1

VALTION TUOTTO, M€

Valtion tuotto 31.12.2009–31.12.2012 oli 13,3 % p.a. (CAGR, Compound annual growth rate)

MOTIVA OY

Valtion omistusosuus: 100 %

Omistuksen strateginen intressi: energia- ja materiaalitehokkuuden sekä uusiutuvan energian edistäminen

Hallituksen puheenjohtaja: Salla Vainio

Hallituksen jäsenet: Heli Arantola, Sinikka Mustakari, Jarmo Muurman, Arto Rajala

Toimitusjohtaja: Jouko Kinnunen

Toimiala: energia-alan ja materiaalitoimintojen konsultointi

Päätoimipaikat Suomessa: Helsinki

Motiva Oy on asiantuntijayritys ja osaamiskeskus, joka tarjoaa palveluja energian ja materiaalien käytön tehostamiseksi ja säästämiseksi sekä uusiutuvan energian tehokkaan ja kestäväen käytön edistämiseksi. Motiva tarjoaa yrityksille, julkishallinnolle ja kuluttajille tietoa ja ratkaisuja, joiden avulla he voivat tehdä resurssitehokkaita ja kestäviä valintoja.

Yhtiö toimii julkisista hankinnoista annetun lain (347/2007) mukaisena sidosyksikkönä eli niin kutsuttuna inhouse-yksikkönä. Merkittävimmät asiakkaat ovat ministeriöt ja muu valtionhallinto. Markkinaehtoisesti toimiva tytäryhtiö Motiva Services Oy tarjoaa palveluja yrityksille ja muun muassa kunnille.

TALOUDELLINEN KEHITYS

Motiva-konsernin liikevaihto vuonna 2012 kasvoi 13 prosenttia edellisvuoteen verrattuna ja oli 8,9 miljoonaa euroa. Liikevoitto oli likimain edellisvuoden tasoa eli 0,4 miljoonaa euroa. Konsernin vakavaraisuus ja maksuvalmius säilyivät tilikauden aikana hyvinä.

Markkinaehtoisesti toimiva tytäryhtiö Motiva Services Oy on käynnistänyt toimintansa vuoden 2009 alussa. Tarkoitus on, että tytäryhtiö laajentaa toimintaansa erityisesti markkinapuutealueille. Tytäryhtiön liikevaihto vuonna 2012 oli 2,7 (2,5) miljoonaa euroa.

Motivan tehtäväkenttään tulee vaikuttamaan energiamarkkinaviraston tehtäväkentän kaavailtu laajentuminen ja mahdollinen muuttuminen energiavirastoksi. Työnjakoa koskevat valmistelut on käynnistetty alkuvuonna 2013. Tavoitteena on, että työnjaon muutokset tulisivat voimaan vuoden 2014 alussa. Muutokset johtavat emoyhtiön toiminnan supistumiseen, mitä osin kompensoi kasvava tytäryhtiö.

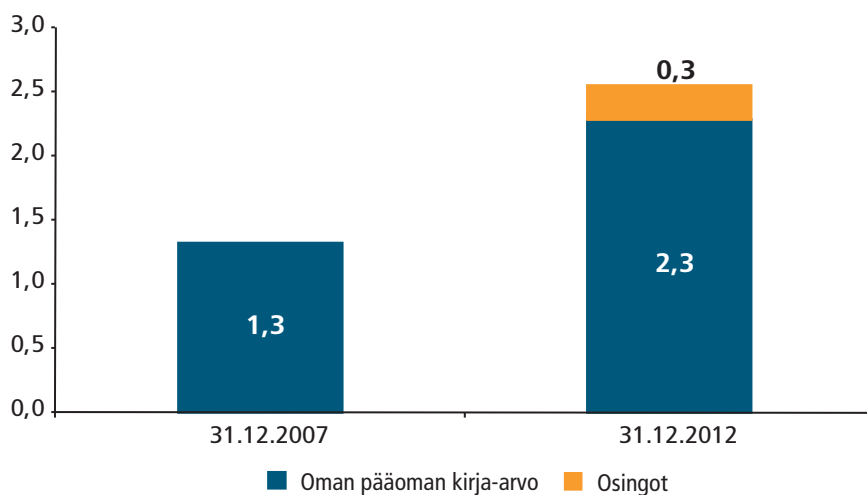
YRITYSVASTUU

Motiva edistää yritysvastuun toteutumista omassa toiminnassaan ja välillisesti tuottamalla yrityksille konsultointipalveluja, jotka johtavat yritysten resurssien käytön ja erityisesti energiatalouden tehostamiseen sekä uusiutuvan energian tuotannon ja käytön lisääntymiseen. Motivan toiminta edistää myös vastuullista kuluttajakäyttäytymistä.

TUNNUSLUKUJA

		2012	2011
Liikevaihto	M€	8,9	7,9
Liikevoitto	M€	0,389	0,407
Liikevoittoprosentti	%	4,4	5,2
Taseen loppusumma	M€	4,6	4,6
Omavaraisuusaste	%	54,5	50,9
Nettovelkaantumisaste	%	-54,6	-29,6
Oman pääoman tuotto	%	13,5	15,8
Sijoitetun pääoman tuotto	%	18,5	21,4
Henkilöstö yhteensä		65	58
Henkilöstö Suomessa		65	58
Osinkosumma	M€	0,1	0,1
Valtion saama osinko	M€	0,1	0,1
Investoinnit	M€	0,1	0,1
Maksetut verot	M€	0,1	0,1

VALTION TUOTTO, M€

Valtion tuotto 31.12.2007–31.12.2012 oli 14,1 prosenttia p.a. (CAGR, Compound annual growth rate)

NORDIC MORNING

Valtion omistusosuus: 100 %

Omistuksen strateginen intressi: ei strategista intressiä

Hallituksen puheenjohtaja: Kaj Friman

Hallituksen jäsenet: Carina Broman, Maritta Iso-Aho, Eva Persson, Petri Vihervuori

Toimitusjohtaja: Timo Lepistö

Toimiala: graafinen teollisuus ja markkinointiviestintä

Päätoimipaikat Suomessa: Helsinki

Edita Oyj:stä tuli Nordic Morning huhtikuussa 2013 konsernin nimenmuutoksen myötä. Nordic Morning on Pohjoismaiden johtava viestinnän palveluja tarjoava konserni, jonka tehtävänä on auttaa yrityksiä ja muita yhteisöjä viestimään paremmin, vaikuttavammin, tehokkaammin ja vastuullisemmin. Konsernin muodostavat emoyhtiö Nordic Morning sekä sen suomalaiset ja ruotsalaiset viestinnän eri osa-alueilla toimivat tytäryhtiöt. Nordic Morning on lisäksi osakkaana kahdessa ruotsalaisyhtiössä. Merkittävimmät muutokset konsernin muutoksessa moderniksi viestintäkonserniksi ovat olleet ruotsalaisen mainos- ja viestintäkonserni Citatin osto 2008 ja pohjoismaisen digimarkkinointiin erikoistuneen Klikki-konsernin osto vuonna 2011.

TALOUDELLINEN KEHITYS

Nordic Morningin vuoden 2012 liikevaihto nousi 7 prosenttia ja oli 113,2 (105,8) miljoonaa euroa. Liikevaihtoa kasvattivat tehdyt yritysostot (Klikki, Sandvikens Tryckeri, Educode) ja vahvistunut Ruotsin kruunu.

Konsernin liikevoitto oli -4,1 (2,2) miljoonaa euroa. Tulos ilman kertaeriä oli 2,1 (3,3) miljoonaa euroa. Painopalvelujen kysynnän laskun ja viestintämarkkinoiden vähäisen kasvun ohella liikevoiton pieneneminen johtui sopeuttamiskuluista, jotka olivat yhteensä 7,9 (2,5) miljoonaa euroa.

Nordic Morningin omavaraisuusaste laski 6,2 prosenttiyksiköllä tilikauden 2012 aikana. Yhtiön nettovelat pienenivät vuonna 2012 noin 2,8 miljoonalla eurolla.

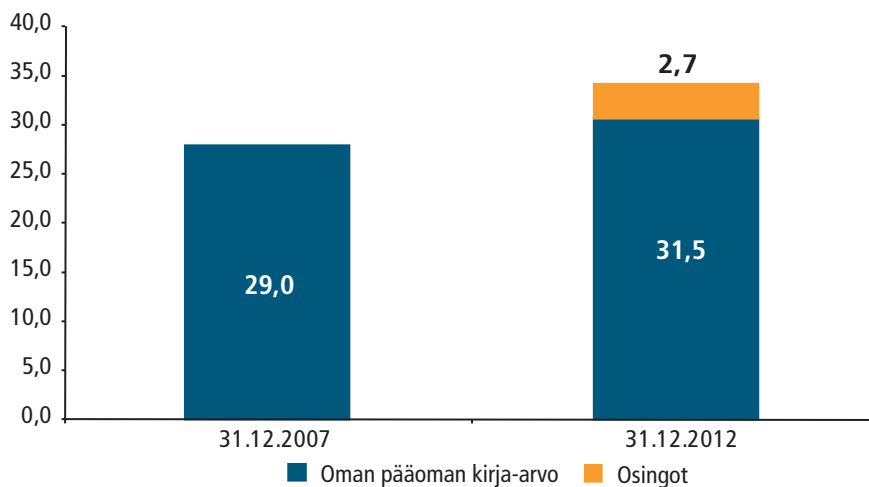
YRITYSVASTUU

Nordic Morningissa yritys vastuuta johtaa toimitusjohtaja, viestintäjohtaja vastaa kehittämisestä, viestinnästä ja raportoinnista yhdessä CRI-työryhmän kanssa. Nordic Morning noudattaa kansainvälisiä eettisten standardien, kuten YK:n Global Compact ja ISO 14001 -ympäristöjohtamisen periaatteita. Yritysvastuuprosessi ja painopisteet arvioidaan uudelleen vuosittain. Vuoden 2012 lopussa tehdyssä arvioinnissa yritys vastuun linjaukset pidettiin ennallaan. Henkilöstön merkitys on tärkeää ja tämä korostuu yritys vastuun painotuksissa. Yhtiö pyrkii vuorovaikutukseen sidosryhmien kanssa. Tärkeitä sidosryhmiä ovat henkilöstö, asiakkaat ja omistaja.

TUNNUSLUKUJA

		2012	2011
Liikevaihto	M€	113,2	105,8
Liikevoitto	M€	-4,1	2,2
Liikevoittoprosentti	%	-3,6	2,1
Taseen loppusumma	M€	88,8	85,4
Omavaraisuusaste	%	36,3	42,5
Nettovelkaantumisaste	%	37,0	40,8
Oman pääoman tuotto	%	-13,4	4,3
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-7,6	3,7
Henkilöstö yhteensä		705	747
Henkilöstö Suomessa		344	371
Osinkosumma	M€	0,0	0,0
Valtion saama osinko	M€	0,0	0,0
Investoinnit	M€	7,4	5,0
Maksetut verot	M€	-0,001	-0,5

VALTION TUOTTO, M€

Valtion tuotto 31.12.2007–31.12.2012 oli 3,4 % p.a. (CAGR, Compound annual growth)

PATRIA OYJ

Valtion omistusosuus: 73,2 %

Omistuksen strateginen intressi: maanpuolustus

Hallituksen puheenjohtaja: Christer Granskog

Hallituksen jäsenet: Arto Honkaniemi, Jussi Itävuori, Kirsi Komi, Kari Rimpi, Maximilian Thomasius

Toimitusjohtaja: Heikki Allonen

Toimiala: puolustusvälineiteollisuus, ilmailuvälineiteollisuus

Päätoimipaikat Suomessa: Helsinki, Hämeenlinna, Halli

Patria Oyj on kansainvälisesti toimiva puolustus-, turvallisuus- ja ilmailualan elinkaari palvelujen ja teknologiaratkaisujen tuottaja. Yhtiön erikoisalaa ovat panssaroidut pyöräajoneuvot, kranaatinheitinjärjestelmät ja ampumatarvikkeet. Puolustustarvikkeiden ja huollon osuus liikevaihdosta oli 85 (86) prosenttia ja siviilisektorin osuus 15 (14) prosenttia. Yli puolet liikevaihdosta tuli viennistä.

Patria solmi vuoden 2012 aikana Slovenian puolustusministeriön kanssa sopimuksen, jolla vuonna 2006 allekirjoitettu ajoneuvojen toimitussopimus päätettiin. Sopimuksella ei ollut merkittävää taloudellista vaikutusta tilinpäätökseen eikä se vaikuta hankkeeseen liittyviin keskeneräisiin viranomaisprosesseihin.

TALOUDELLINEN KEHITYS

Konsernin vuoden 2012 liikevaihto oli 19 prosenttia korkeampi kuin edellisvuonna. Liikevaihdon kasvu perustui hyvään tilauskantaan. Yhtiön kannattavuus parani selvästi. Suomen puolustusvoimien strategisena kumppanina toimiva Patrian tytäryhtiö Millog toi 19 prosenttia konsernin liikevaihdosta katsauskaudella ja Patrian puoleksi omistaman ammus- ja ohjustuotteita valmistavan Nammon osuus oli 30 prosenttia.

Patrian tilauskanta 31.12.2012 oli noin 1,2 (1,6) miljardia euroa. Uusia tilauksia kertyi 432 (456) miljoonan euron arvosta. Euroopan talouskriisin vaikutus näkyi eri maiden puolustusbudjettien leikkauksina ja hidasti tilauskannan kehitystä. Suomen puolustusmäärärahojen supistuminen ja puolustushallinnon uudistus ovat Patrialle samalla sekä haaste että mahdollisuus. Patria valmistautuu toimintaympäristön muutoksiin tehostamalla toimintojaan.

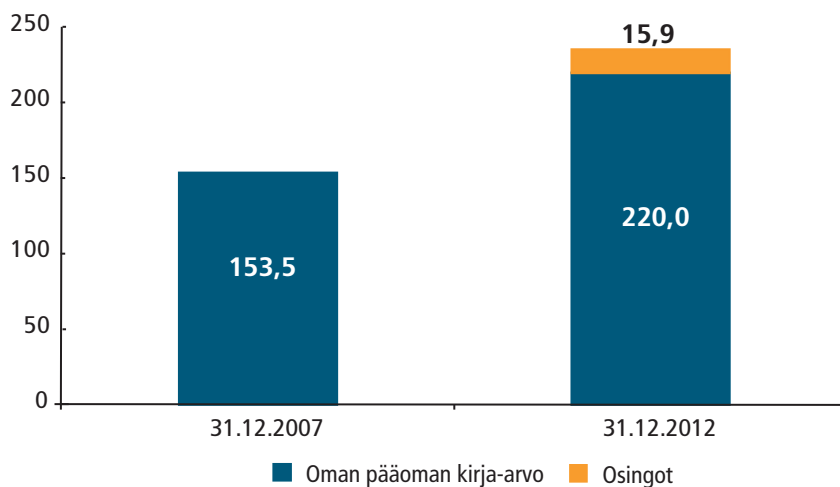
YRITYSVASTUU

Vastuullinen toiminta on osa Patrian johtamisjärjestelmää ja kannattavan liiketoiminnan perusta. Yritysvastuun keskeiset teemat ovat hyvä kumppanuus, hyvä työnantaja ja eettinen toimija alallaan. Tärkeimmäksi kehitysalueeksi on määritelty eettisen toiminnan kehittäminen. Yhteistyökumppaneiden valintaan liittyvää ohjeistusta on jo tiukennettu ja suunnitelma toimitusketjun eettisen toiminnan varmistamiseksi on tehty.

TUNNUSLUKUJA

		2012	2011
Liikevaihto	M€	736,1	618,4
Liikevoitto	M€	87,0	60,3
Liikevoittoprosentti	%	11,8	9,7
Taseen loppusumma	M€	744,4	696,7
Omavaraisuusaste	%	47,7	42,1
Nettovelkaantumisaste	%	7,8	4,3
Oman pääoman tuotto	%	23,1	17,7
Sijoitetun pääoman tuotto	%	25,6	19,9
Henkilöstö yhteensä (keskimäärin)		3 587	3 430
Henkilöstö Suomessa		2 567	2 474
Osinkosumma	M€	19,0	10,3
Valtion saama osinko	M€	13,9	7,5
Investoinnit	M€	31,4	28,9
Maksetut verot	M€	6,1	6,5

VALTION TUOTTO, M€

Valtion tuotto 31.12.2007–31.12.2012 oli 9,0 % p.a. (CAGR, Compound annual growth rate)

RASKONE OY

Valtion omistusosuus: 85 % (Governia Oy 15 %)

Omistuksen strateginen intressi: ei strategista intressiä

Hallituksen puheenjohtaja: Juho Lipsanen

Hallituksen jäsenet: Anniina Bergström, Jukka Ohtola, Klaus Sundström, Tiina Tuomela, Helena Walldén

Toimitusjohtaja: Timo Seppä

Toimiala: hyötyajoneuvojen korjaus- ja huoltotoiminta

Päätoimipaikat Suomessa: Helsinki, korjaamoita eri puolella Suomea

Raskone tuottaa asiakkailleen hyötyajoneuvojen elinkaaripalveluja. Emoyhtiö Raskone on Suomen suurin hyötyajoneuvojen ja työkonekaluston kunnossapitoon erikoistunut yritys, ja sen korjaamoverkosto kattaa koko maan. Korjaamoista on viimeisten vuosien aikana rakennettu yhtenäinen ketju. Yhtiö keskittyy kuorma- ja pakettiautojen sekä perävaunujen korjaamo- ja huoltotoimintaan. Toiminta perustuu monimerkkiosaamiseen ja yhtiö on merkki riippumaton. Konserniin kuuluva tytäryhtiö Pajakulma Oy suunnittelee ja toteuttaa hyötyajoneuvojen ja työkoneiden varusteluratkaisuja. Pajakulma on Suomen johtava raskaan ajokaluston jousien toimittaja.

TALOUDELLINEN KEHITYS

Raskoneen toimialan tilanne jatkui vaikeana vuoden 2012 ajan. Kuljetusalan yritykset kärsivät kohoineista polttoaine- ja työvoimakustannuksista sekä heikoista talouden näkymistä. Maantielikenteen kuljetussuoritteiden määrä jatkoi vähenemistään. Nämä tekijät heijastuivat Raskoneen toimintaan huoltopalvelujen vaisuna kysyntänä.

Emoyhtiö Raskoneen vuoden 2012 liikevaihto supistui neljä prosenttia edellisvuonna raportoidusta ja jäi 77 (81) miljoonaan euroon. Liikevaihdon alenemiseen vaikutti heikon suhdanteen lisäksi eräiden liiketoimintojen myynti vuoden 2011 lopussa. Liiketoiminnan kannattavuus oli heikko, mutta emoyhtiön liiketappio, 2,5 (-3,2) miljoonaa euroa, oli kuitenkin pienempi kuin edellisvuonna sopeutustoimien ansiosta. Tulosta rasittivat yhtiön panostukset koulutukseen ja markkinointiin. Tappiollinen tulos heikensi konsernin tasetta ja omavaraisuusaste oli vuoden 2012 lopussa 20,0 (24,5) prosenttia.

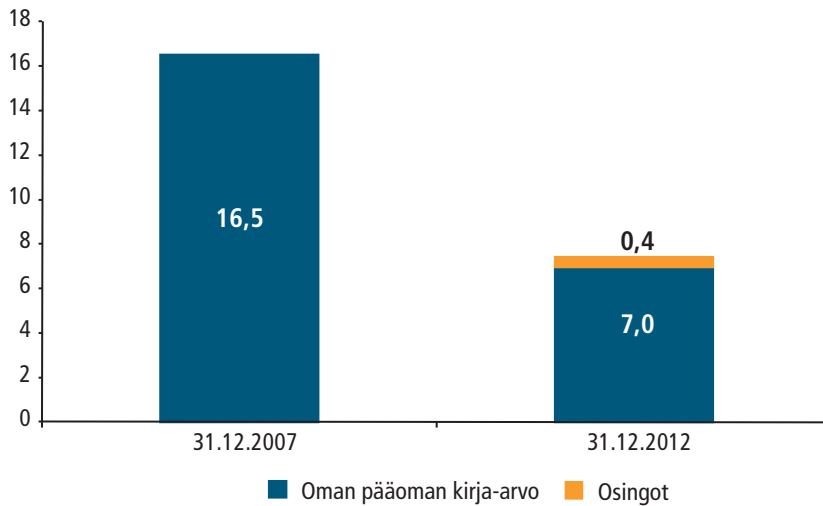
YRITYSVASTUU

Raskoneelle keskeinen yritys vastuun teema on ympäristövastuu. Yhtiön ympäristöjärjestelmä täyttää ISO 14001 -standardin vaatimukset ja korjaamot ovat sitoutuneet jatkuvasti kehittämään toimintaansa ympäristövaikutukset huomioon ottaen. Toinen merkittävä teema on asiakastyytyväisyys, jota yhtiö seuraa systemaattisesti. Sosiaalisen vastuun osalta kehittämiskohteeksi on nostettu esimiestyöskentely.

TUNNUSLUKUJA

		2012	2011
Liikevaihto	M€	100,2	101,5
Liikevoitto	M€	-2,0	-3,8
Liikevoittoprosentti	%	-2,0	-3,7
Taseen loppusumma	M€	41,1	41,2
Omavaraisuusaste	%	20,0	24,5
Nettovelkaantumisaste	%	140,1	107,2
Oman pääoman tuotto	%	-19,4	-28,8
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-6,9	-13,4
Henkilöstö yhteensä (keskimäärin)		801	804
Henkilöstö Suomessa		801	804
Osinkosumma	M€	0	0
Valtion saama osinko	M€	0	0
Investoinnit	M€	3,6	1,5
Maksetut verot	M€	0,1	0,3

VALTION TUOTTO, M€

Valtion tuotto 31.12.2007–31.12.2012 oli -14,8 % p.a. (CAGR, Compound annual growth rate)

SUOMEN LAUTTALIIKENNE OY

Valtion omistusosuus: 100 %

Omistuksen strateginen intressi: lossi- ja lauttapalvelujen varmistaminen osana yleistä tieverkkoa

Hallituksen puheenjohtaja: Pertti Saarela

Hallituksen jäsenet: Lauri Ojala, Virpi Paasonen, Matti Pajula, Minna Pajumaa

Toimitusjohtaja: Mats Rosin

Toimiala: lautta- ja vesiliikenteen palvelut

Päätoimipaikat Suomessa: Turku, Savonlinna ja 45 lauttapaikkaa ympäri Suomea

Suomen Lauttaliikenne vastaa valtion yhteysalus- ja lauttaliikenteestä. Arctia Saaristovarustamosta tuli vuonna 2012 Suomen Lauttaliikenteen tytäryhtiö Suomen Saaristovarustamo Oy. Suomen Lauttaliikenteen markkinaosuus on 80 prosenttia. Järvi-Suomen lauttaliikenteen osalta Suomen Lauttaliikenne on hoitanut yhtä lukuun ottamatta kaikki lossiliikennepaikat, jotka ovat osa yleistä tieverkkoa.

TALOUDELLINEN KEHITYS

Vuonna 2012 liikevaihto kasvoi 18,3 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Liikevaihtoa kasvatti Arctia Saaristovarustamon ostotoukokuussa. Liikevoitto pieneni 17,4 prosenttia johtuen tehdyistä ylimääräisistä poistoista. Uusien lautta-alusten ennakkomaksut ja Saaristovarustamon ostot kasvattivat taseen loppusummaa merkittävästi. Yhtiön rahoituksellinen asema säilyi vahvana. Liikevaihdon arvioidaan pysyvän vuoden 2012 tasolla tai nousevan hieman. Yhtiöllä on vahva tilauskanta vuoden 2014 loppuun saakka. Yhtiö panostaa operoinnin tehostamiseen.

Vuonna 2012 investoinnit olivat yhteensä 19,0 miljoonaa euroa. Vuonna 2013 investoinnit jäivät huomattavasti alle edellisen vuoden tason.

Suomen Lauttaliikenteen suurin asiakas on Varsinais-Suomen ELY ja muita asiakkaita ovat yksityiset tienhoitokunnat. ELY:n tavoitteena on saada alalle uusia palveluntarjoajia ja kilpailua. Vuoteen 2015 mennessä kilpailutetaankin yhteysaluspuolella merkittävä määrä lautta- ja lossipaikkoja.

Yhtiön merkittävimpiin riskeihin kuuluu kaluston ikääntymisen ohella myös henkilöstön ikääntyminen. Yhtiön toimintaan vaikuttavat kilpailutukset sekä valtion siltojen rakentamisohjelma.

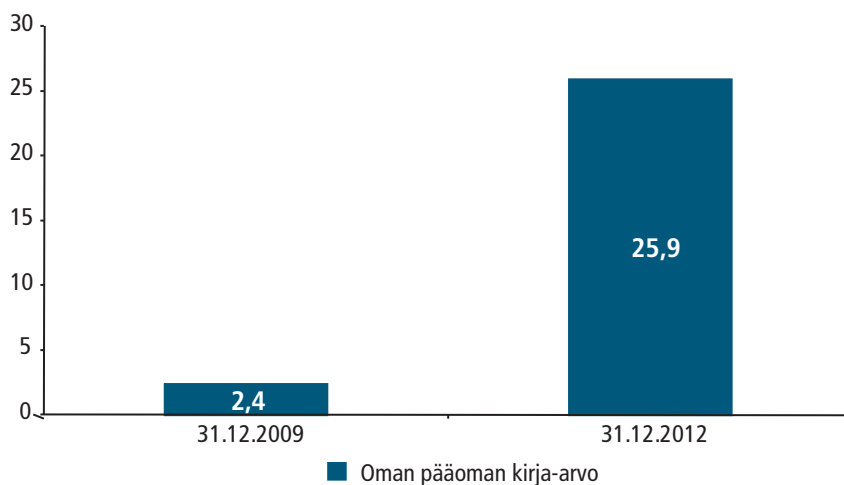
YRITYSVASTUU

Suomen Lauttaliikenteen yritys vastuun hallinnantaso on hyvä. Suomen Lauttaliikenteen toimintaa ohjaavat huolehtiminen turvallisuudesta ja ympäristöstä.

TUNNUSLUKUJA

		2012	2011
Liikevaihto	M€	46,1	39,0
Liikevoitto	M€	9,4	11,4
Liikevoittoprosentti	%	20	29,4
Taseen loppusumma	M€	40,0	25,5
Omavaraisuusaste	%	65	70
Nettovelkaantumisaste	%	-52,0	6,5
Oman pääoman tuotto	%	26	63
Sijoitetun pääoman tuotto	%	82,4	40,0
Henkilöstö yhteensä		335	290
Henkilöstö Suomessa		335	290
Osinkosumma	M€	1,5	0,0
Valtion saama osinko	M€	1,5	0,0
Investoinnit	M€	19,0	4,1
Maksetut verot	M€	1,8	4,0

VALTION TUOTTO, M€

Valtion tuotto 31.12.2009–31.12.2012 oli 122 % p.a. (CAGR, Compound annual growth rate)

SUOMEN RAHAPAJA OY

Valtion omistusosuus: 100 %

Omistuksen strateginen intressi: yleinen rahahuolto ja liikkeellä olevan käyttörahan riittävyyden turvaaminen

Hallituksen puheenjohtaja: Pentti Kivinen

Hallituksen jäsenet: Kalevi Alestalo, Harry Linnarinne, Riitta Mynttinen, Anssi Pihkala, Hanna Sievinen, Anna Maija Wessman

Toimitusjohtaja: Paul Gustafsson

Toimiala: metalliteollisuus

Päätoimipaikat Suomessa: Vantaa

Suomen Rahapaja -konserni on yksi maailman suurimmista metallirahan viejistä ja vahva toimija euroalueella. Yhtiö suunnittelee, markkinoi ja lyö rahaa. Sen tuotteisiin kuuluvat käyttörahojen lisäksi juhla- ja erikoisrahat, rahasarjat ja raha-aihiot. Rahapaja on yksi alan harvoista toimijoista, joka voi tarjota asiakkailleen täyden palvelun aihoiden tuotannosta työkaluvalmistukseen ja kolikoiden lyömiseen. Yhtiöllä on toimintaa Suomen lisäksi Saksassa ja Norjassa, ja 87 (90) prosenttia sen liikevaihdosta tuli viennistä. Tuotekehitys on yksi yhtiön merkittävistä kilpailutekijöistä. Rahapaja toi vuonna 2012 markkinoille uuden teknologian, jonka avulla kolikoihin voidaan lisätä digitaalisia turvaominaisuuksia.

TALOUDELLINEN KEHITYS

Vuosi 2012 oli vaikea Rahapajalle, sillä kolikoiden kysyntä oli heikkoa ja kilpailu kireää ylikapasiteetin johdosta. Konsernin liikevaihto laski yli 13 prosenttia ja liiketulos oli tappiollinen. Huonosti sujuneen myynnin lisäksi tappiollista tulosta selittävät Argentiinaan toimitettuun projektiin liittyvät merkittävät tappiot sekä investoinneista johtuvat kulut. Tilikauden tulos oli 7,2 (2,0) miljoonaa euroa.

Rahapaja käynnisti tehostamisohjelman kilpailukyvyyn ja kannattavuuden parantamiseksi. Yhtiö syvensi saksalaisen tytäryhtiön integraatiota, keskitti myynnin Suomeen ja päätti supistaa keräilytuotteiden liiketoimintaa keskittyen kotimaisiin juhlarahoihin. Joustavuuden lisäämiseksi joitakin toimintoja ulkoistettiin.

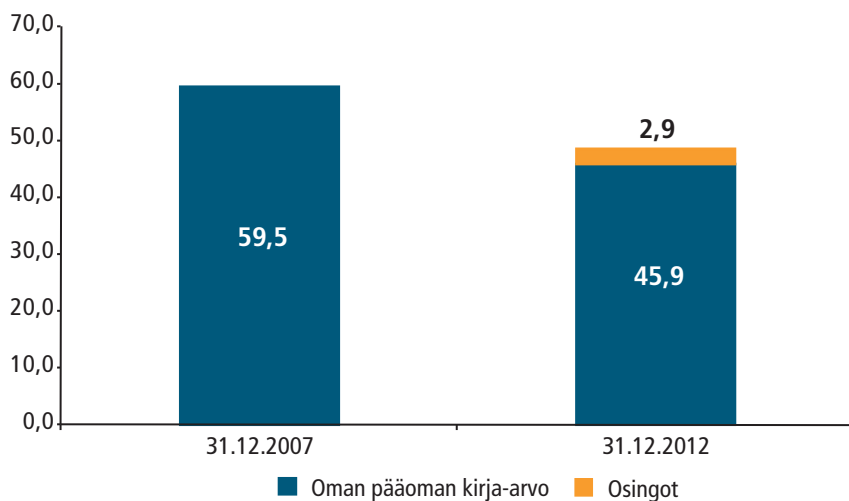
YRITYSVASTUU

Rahapajan tavoitteena on tulla maailman arvostetuimmaksi kolikkomaailman toimijaksi ja vastuullinen toiminta nähdään tärkeänä osana liiketoimintastrategiaa. Ympäristövastuun osalta pyrkimyksenä on vähentää sekajätteen ja hukan määrää sekä lisätä kierrätystä. Yhtiö pyrkii tunnistamaan kolikon koko elinkaaren ympäristövaikutukset. Käytettyjen materiaalien alkuperä pyritään selvittämään mahdollisimman tarkasti. Olennaisiin teemoihin kuuluvat myös henkilöstöpolitiikkaan ja -johtamiseen sekä henkilöstön osaamisen kehittämiseen, työhyvinvointiin ja työturvallisuuteen liittyvät seikat.

TUNNUSLUKUJA

		2012	2011
Liikevaihto	M€	118,9	137,1
Liikevoitto	M€	-5,4	2,6
Liikevoittoprosentti	%	-4,5	1,9
Taseen loppusumma	M€	92,5	100,7
Omavaraisuusaste	%	50,3	53,5
Nettovelkaantumisaste	%	56,6	24,7
Oman pääoman tuotto	%	-14,5	3,8
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-6,8	4,9
Henkilöstö yhteensä (keskimäärin)		235	231
Henkilöstö Suomessa		76	65
Osinkosumma	M€	0	1,1
Valtion saama osinko	M€	0	1,1
Investoinnit	M€	4,4	2,2
Maksetut verot	M€	0	0,5

VALTION TUOTTO, M€

Valtion tuotto 31.12.2007–31.12.2012 oli -3,9 % p.a. (CAGR, Compound annual growth rate)

SUOMEN SIEMENPERUNAKESKUS OY

Valtion omistusosuus: 22 %

Omistuksen strateginen intressi: huoltovarmuus ja kasviterveys

Hallituksen puheenjohtaja: Reijo Moilanen

Hallituksen jäsenet: Kauko Matinlauri, Jouko Lähteenoja, Ossi Paakki, Antti Lavonen, Jorma Mäkelä

Toimitusjohtaja: Lauri Juola

Toimiala: perunalajikkeiden ylläpito, tuotanto ja markkinointi

Päätoimipaikat Suomessa: Tyrnävä

Suomen Siemenperunakeskus Oy (SPK) on kotimaista siemenperunaa tuottava yritys, jonka toimialana on perunalajikkeiden siemenaineiston puhdistus ja ylläpito sekä perus- ja sertifioidun siemenen tuotanto, pakkaus ja markkinointi. Toiminnan perustana ovat perussiemenen ylläpito- ja tuotantosopimukset lajikkeiden suomalaisten omistajien tai edustajien kanssa. SPK ylläpitää ja tuottaa siemenperunaa lisäksi myös niin sanotuista vapaista lajikkeista. Perunalajikkeita oli tilikaudella tuotannossa kotimaan markkinoille yhteensä 32 kappaletta, joista omassa ylläpidossa ja kasvihuone-tuotannossa oli 26 lajiketta. Lisäksi vientimarkkinoille kasvihuone-tuotannossa oli yli 20 lajiketta.

TALOUDELLINEN KEHITYS

Yhtiön liikevaihto vuonna 2012 laski noin 17 prosenttia edellisvuoteen verrattuna ja oli 3,5 miljoonaa euroa. Liikevoitto laski edellisvuodesta ja oli 0,07 miljoonaa euroa. Liikevaihdon ja tuloksen laskuun vaikuttivat merkittävimmin ulkopuolisille tahoille tilaustyönä tehtävien erien laatuongelmat ja ruokaperunoiksi myytävien erien alhainen hintataso. Yhtiön omavaraisuusaste nousi kuitenkin lievästi. Yhtiö jakaa ensimmäisen kerran historiansa aikana osinkoa tilikaudelta 2012.

SPK on syksyllä 2011 saanut kehitettyä uuden aeroponista kasvatusta soveltavan menetelmän siemenperunan tuotantoon. Menetelmä nostaa mukuloiden määrän kasvia kohti jopa kymmenkertaiseksi aikaisempaan verrattuna. Uuden menetelmän ansiosta uudet, lupaavat perunalajikkeet saadaan nopeammin Suomen markkinoille kotimaisista siemenkannoista ja riippuvuus ulkomaisista kantasiemenistä vähenee. Myös tuotannon yksikkökustannukset laskevat merkittävästi. Yhtiö jatkaa menetelmän kehittelyä.

Yhtiö osallistuu myös perunan viljelyä ja kasvitauteja koskeviin alueellisiin ja valtakunnallisiin tutkimuksiin.

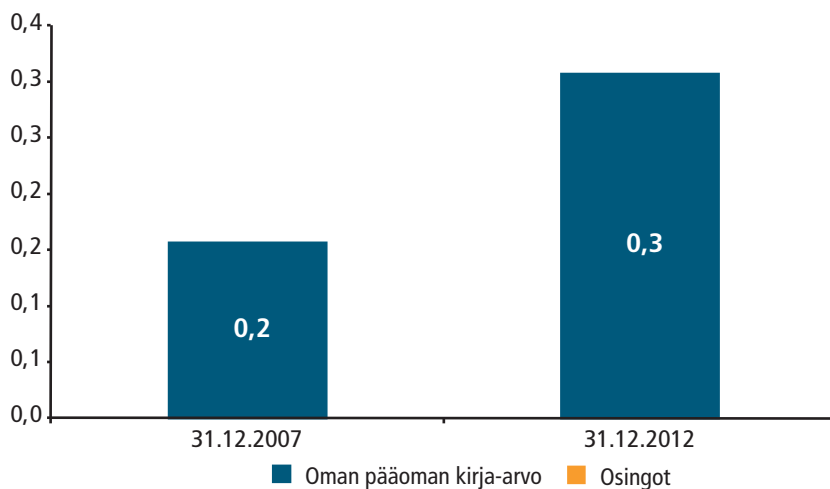
YRITYSVASTUU

SPK:lla ei toistaiseksi ole varsinaista yritys vastuuraportointia. Yhtiön voidaan katsoa välillisesti edesauttavan vahvasti yritys vastuun toteutumista kasvitautien ehkäisemisen ja huoltovarmuuden edistämisen kautta.

TUNNUSLUKUJA

		2012	2011
Liikevaihto	M€	3,5	4,2
Liikevoitto	M€	0,07	0,5
Liikevoittoprosentti	%	2,0	11,0
Taseen loppusumma	M€	3,4	3,3
Omavaraisuusaste	%	43,0	41,0
Nettovelkaantumisaste	%	55,2	54,0
Oman pääoman tuotto	%	3,3	26,7
Sijoitetun pääoman tuotto	%	3,2	26,0
Henkilöstö yhteensä		13	13
Henkilöstö Suomessa		13	13
Osinkosumma	M€	0,075	-
Valtion saama osinko	M€	0,017	-
Investoinnit	M€	0,06	0,4
Maksetut verot	M€	0,015	0,116

VALTION TUOTTO, M€

Valtion tuotto 31.12.2007–31.12.2012 oli 14,5 % p.a. (CAGR, Compound annual growth rate)

SUOMEN VILJAVA OY

Valtion omistusosuus: 100 %

Omistuksen strateginen intressi: vaikuttaminen viljan varastointi- ja käsittelymarkkinoiden toimivuuteen sekä huoltovarmuuteen ja EU:n interventiot toimintaan liittyvien tehtävien häiriöttömyyden varmistaminen

Hallituksen puheenjohtaja: Kari Kolu

Hallituksen jäsenet: Michael Hornborg, Pekka Kettunen, Helena Tammi, Taina Vesanto

Toimitusjohtaja: Kari Nurmentaus

Toimiala: viljan varastointi- ja käsittelypalvelut

Päätoimipaikat Suomessa: Vantaa, Naantali, Rauma, Kokemäki, Turenki

Suomen Viljavan päätoimiala on viljan ja viljan tyyppisten raaka-aineiden käsittely ja varastointi. Yhtiö toimii 21 paikkakunnalla Suomessa. Viljan käsittelyn osalta vuosi 2012 oli hyvin tyyppillinen. Yhtiö käsittelemät vastaanotot ja lähetykset olivat yhteensä 2,2 miljoonaa tonnia. Vuoden 2012 lopussa yhtiön varastoissa oli viljaa 770 000 tonnia. Interventioviljan käsittely päättyi vuoden 2012 alkupuolella, mikä vaikutti varasto- ja käsittelymääriin. Pääosa Suomen varmuusvarastoviljasta on yhtiön siiloissa.

TALOUDELLINEN KEHITYS

Vuoden 2012 liikevaihto oli 17,7 (20,1) miljoonaa euroa. Liikevaihto laski selvästi edellisestä vuodesta, joka oli viljan varastoinnin osalta poikkeuksellisen hyvä. Laskenut liikevaihto painoi myös kannattavuutta. Yhtiön liikevoitto laski 2,9 (7,8) miljoonaan euroon. Vuoden 2011 liikevoittoa nosti Kotkan varaston 2,8 miljoonan euron myyntivoitto. Omavaraisuusaste laski edellisvuodesta, mutta pysyi erinomaisella tasolla.

Yhtiön investoinnit olivat lähinnä korjaus- ja perusparannusinvestointeja. Yhtiö on panostanut siilojen ohjaustekniikan automatisointiin ja viljapölyn talteenottoon.

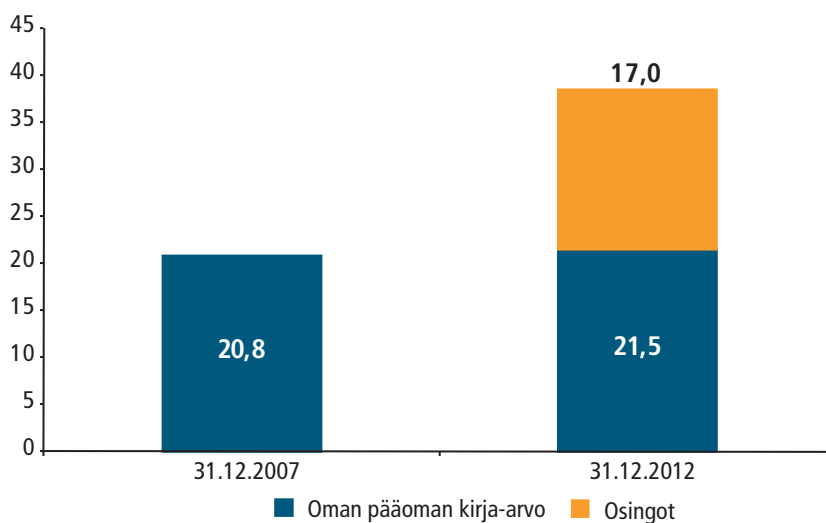
YRITYSVASTUU

Suomen Viljavan yritys vastuasioissa olennaisia ovat henkilöstö- ja ympäristöasiat. Yhtiö on sitoutunut säästämään energiaa ja löytämään toiminnassaan ympäristöystävällisiä ratkaisuja, jotka tukevat luonnonvarojen kestävää käyttöä. Yhtiö on luonut ratkaisuja, joilla viljan pöly ohjataan hyötykäyttöön kaatopaikalle viennin sijaan. Yhtiö pyrkii edelleen parantamaan energiatehokkuutta ja lisäämään uusiutuvan energian käyttöä. Sosiaalisen vastuun osalta korostuu henkilöstön osaamisen kehittäminen sekä työkyvyn ylläpito.

TUNNUSLUKUJA

		2012	2011
Liikevaihto	M€	17,7	20,1
Liikevoitto	M€	2,9	7,8
Liikevoittoprosentti	%	16,6	38,9
Taseen loppusumma	M€	27,2	27,1
Omavaraisuusaste	%	79,1	89,6
Nettovelkaantumisaste	%	7,6	-8,7
Oman pääoman tuotto	%	9,0	24,6
Sijoitetun pääoman tuotto	%	11,9	32,7
Henkilöstö yhteensä		90	90
Henkilöstö Suomessa		90	90
Osinkosumma	M€	3,0	5,0
Valtion saama osinko	M€	3,0	5,0
Investoinnit	M€	3,2	3,9
Maksetut verot	M€	2,2	1,5

VALTION TUOTTO, M€

Valtion tuotto 31.12.2007–31.12.2012 oli 13,1 % p.a. (CAGR, Compound annual growth rate)

VAPO OY

Valtion omistusosuus: 50,1 %

Omistuksen strateginen intressi: kotimaisen energiantuotannon monipuolisuus

Hallituksen puheenjohtaja: Juho Lipsanen

Hallituksen jäsenet: Risto Kantola, Minna Pajumaa, Perttu Rinta, Arto Sutinen, Marja Tuderman

Toimitusjohtaja: Tomi Yli-Kyyny

Toimiala: energiantuotanto, sahateollisuus, ympäristöliiketoiminta

Päätoimipaikat Suomessa: Jyväskylä, Hankasalmi, Nurmes

Vapon liiketoimintoja ovat turve- ja puupolttoaineiden tuotanto, kaukolämmön tuotanto, sahat sekä ympäristöliiketoiminta.

Vapo pyrkii erityisesti turvetuotannon vesistökuormituksen vähentämiseen ja yhtiö investoi kolmen vuoden aikana 30 miljoonaa euroa vesienkäsittelyyn ja kestävään turvetuotantoon. Tavoitteena on, että kaikki turvetuotantosuoat rakennetaan parhaan vesienkäsittelytekniikan piiriin vuoden 2014 loppuun mennessä.

Vapo on perustanut tytäryhtiön Forest Btl:n, joka pyrkii toisen sukupolven, puuraaka-ainetta hyödyntävään liikennepolttoainetehtaan rakentamiseen Suomeen. Hankkeelle on myönnetty EU:n tehtaan tuotantovaiheelle kohdistettava 88,5 miljoonan euron suuruinen (NER 300) tuki. Pyrkimys on myöhemmin useampaan tehdashankkeeseen ilman EU-tukea.

TALOUDELLINEN KEHITYS

Vuosi 2012 oli toinen peräkkäinen huono turpeen tuotantovuosi. Kesän 2012 turpeen tuotanto oli sateista johtuen vain 47 prosenttia suunnitellusta. Tämä rasitti Vapon vuoden 2012 tulosta. Vuoden 2012 tulosta rasitti myös sahausteollisuuden huonona jatkunut kannattavuus. Pellettien tappiollisuus vähentyi tehdyistä pellettitehtaiden sulkemisista johtuen. Myöskään Vapon puuenergiantuotanto ei ole toistaiseksi saavuttanut tyydyttävää kannattavuutta.

Biopolttoaineiden kysynnän kasvun Suomessa arvioidaan tulevaisuudessa suuntautuvan metsäenergiaan. Turpeen käytön sen sijaan arvioidaan vähentyvän viime vuosien keskimääräisestä 23 TWh:n tasosta noin 11–13 TWh:n tasolle. Sääriskien tasaamiseksi tarvittaisiin noin 6–8 TWh:n ylivuotinen turvevarasto.

Pellettien osalta ylitarjontatilanteen Euroopassa arvioidaan jatkuvan vielä usean vuoden ajan, jonka johdosta Vapo on lopettanut pellettien viennin Suomesta. Suomen pellettituotannon kannattavuutta kohentaa toteutettu Vapon kolmen pienen pellettitehtaan sulkeminen.

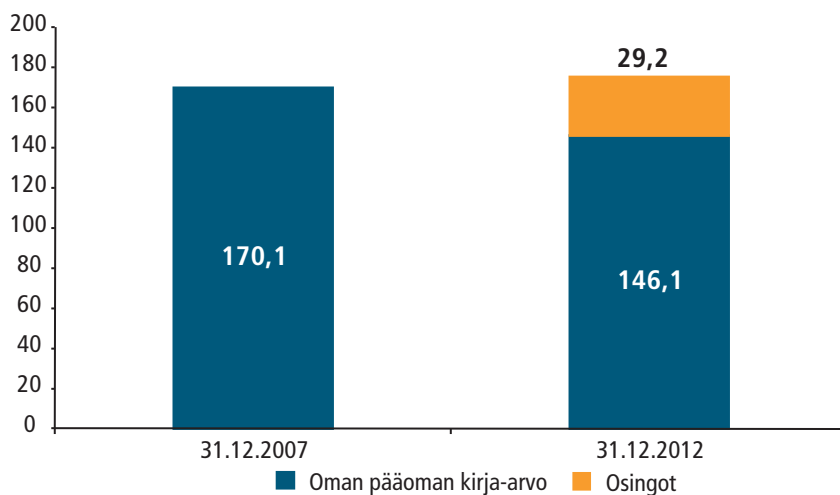
YRITYSVASTUU

Vapo julkisti joulukuussa 2012 uudet ympäristövastuusuositukset. Ensiksi uusia tuotantoalueita haetaan vain luonnontilaltaan muuttuneille, pääasiassa ojitetuille turvemaille. Toiseksi uudet tuotantosuoat vähentävät alapuoliseen vesistöön kohdistuvaa kiintoaine- ja humuskuormitusta verrattuna lähtötilanteeseen ennen turvetuotannon aloittamista. Kolmanneksi kaikki tuotantosuoat ovat tuotantokaudella päästötarkkailussa ja puolet tuotantoalueista on ympärivuotisessa päästötarkkailussa.

TUNNUSLUKUJA

		2012	2011
Liikevaihto	M€	652,9	705,0
Liikevoitto	M€	5,8	-41,9
Liikevoittoprosentti	%	0,9	-5,9
Taseen loppusumma	M€	804,8	869,3
Omavaraisuusaste	%	37,1	33,8
Nettovelkaantumisaste	%	122,0	145,8
Oman pääoman tuotto	%	0,9	-11,9
Sijoitetun pääoman tuotto	%	0,9	-5,8
Henkilöstö yhteensä		1154	1226
Henkilöstö Suomessa		770	783
Osinkosumma	M€	10,0	0
Valtion saama osinko	M€	5,01	0
Investoinnit	M€	48,0	94,5
Maksetut verot	M€	-3,6	4,4

VALTION TUOTTO, M€

Valtion tuotto 31.12.2007–31.12.2012 oli 0,6 % p.a. (CAGR, Compound annual growth rate)

VR-YHTYMÄ OY

Valtion omistusosuus: 100 %

Omistuksen strateginen intressi: raideliikenteen edistäminen ja sen toimivuuden turvaaminen

Hallintoneuvoston puheenjohtaja: Kari Rajamäki

Hallituksen puheenjohtaja: Hannu Syrjänen

Hallituksen jäsenet: Riku Aalto, Christer Granskog, Maaret Heiskari, Jarmo Kilpelä, Antti Mäkelä,

Liisa Rohweder, Tuija Soanjärvi

Toimitusjohtaja: Mikael Aro

Toimiala: rautatie- ja maantieliikenne sekä ratojen rakentaminen ja kunnossapito

Päätoimipaikat Suomessa: Helsinki, Kouvola, Oulu ja Tampere

VR:llä on kolme keskeistä liiketoiminta-aluetta. Matkustajaliikennettä harjoittaa rautateillä VR ja linja-autoliikenteessä Pohjolan Liikenne. Logistiikkapalveluita tarjoaa VR Transpoint. VR Track vastaa infrarakentamisesta. Lisäksi konserniin kuuluvat ravintolatoiminnasta vastaava Vecra ja telepalveluihin erikoistunut Corenet. VR:n päämarkkina-alue on Suomi, mutta tavaraliikenteessä merkittävä osa kuljetuksista on kansainvälistä liikennettä. Liikevaihdosta lähes puolet tulee rautatieliikenteestä.

TALOUDELLINEN KEHITYS

Vuonna 2012 VR:n vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi 3,9 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Liikevaihto kasvoi matkustajaliikenteessä ja infrarakentamisessa. Logistiikan vertailukelpoinen liikevaihto pysyi edellisen vuoden tasolla. Vuonna 2013 liikevaihdon arvioidaan jäävän hieman vuoden 2012 tasosta.

VR:n liikevoitto kehittyi positiivisesti. Liikevoitto parani matkustajaliikenteessä sekä logistiikassa ja liiketappio pieneni infrarakentamisessa. Vuonna 2013 vertailukelpoisen liikevoiton odotetaan paranevan edellisen vuoden tasosta.

Vuonna 2013 päätetään uusien sähkövetureiden hankinnasta. Kyseessä on VR:n historian suurin yksittäinen investointi. Vuoteen 2025 ulottuva investointiohjelma on suuruudeltaan 700–900 miljoonaa euroa.

Epävarma taloudellinen tilanne näkyy etenkin logistiikan liiketoiminnassa. Sekä logistiikan että matkustajaliikenteen odotetaan edelleen kasvavan Venäjälle, jolloin Venäjän maariskin merkitys kasvaa.

Infrarakentamisen markkina-aseman Suomessa ennakoidaan säilyvän. Kotimaassa riskit kohdistuvat markkinoiden supistumiseen ja kilpailun lisääntymiseen.

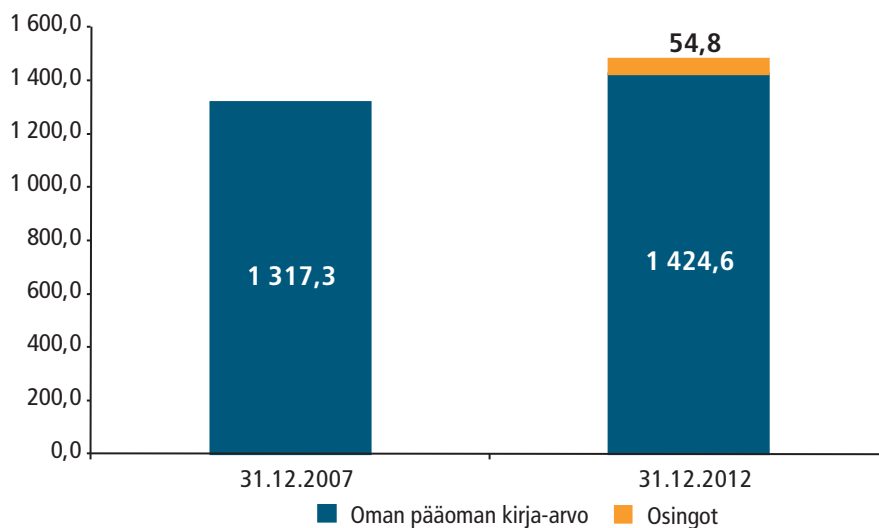
YRITYSVASTUU

VR:ssä vastuullisuus on integroitu osaksi konsernistrategiaa. VR:n tärkeimmät tavoitteet liittyvät hiilidioksidipäästöjen ja energiankulutuksen vähentämiseen. VR pystyy tarjoamaan muita liikenne- muotoja ympäristöystävällisempiä liikennepalveluja.

TUNNUSLUKUJA

		2012	2011
Liikevaihto	M€	1 437,8	1 437,2
Liikevoitto	M€	52,4	20,9
Liikevoittoprosentti	%	3,6	1,5
Taseen loppusumma	M€	1 773,7	1 748,1
Omavaraisuusaste	%	82,2	81,0
Nettovelkaantumisaste	%	-14,3	-12,3
Oman pääoman tuotto	%	2,9	1,6
Sijoitetun pääoman tuotto	%	3,9	1,7
Henkilöstö yhteensä		11 080	11 391
Henkilöstö Suomessa		10 582	10 874
Osinkosumma	M€	0	0
Valtion saama osinko	M€	0	0
Bruttoinvestoinnit	M€	122	163
Maksetut verot	M€	1,7	2,7

VALTION TUOTTO, M€

Valtion tuotto 31.12.2007–31.12.2012 oli 2,3 % p.a. (CAGR, Compound annual growth rate)

4.4 Erityistehtävayhtiöt Governia Oy, Solidium Oy ja Suomen Erillisverkot Oy

GOVERNIA OY

Valtion omistusosuus: 100 %

Erityistehtävä: toimiminen valtion sijoitustoimintaa harjoittavana yhtiönä, jota voidaan käyttää omistuksellisiin erityisjärjestelyihin

Hallituksen puheenjohtaja: Jarmo Kilpelä

Hallituksen jäsenet: Rita Linna, Aija Tasa, Petri Vihervuori

Toimitusjohtaja: Raimo Korpinen

Toimiala: sijoitustoiminta

Päätoimipaikat Suomessa: Helsinki

Governia perustettiin vuonna 2009, kun Governian tehtäviä aiemmin hoitanut Solidium Oy ja kaantui valtion osakesijoituksia ei-strategisissa pörssiyhtiöissä hallinnoivaksi Solidiumiksi ja kiinteistöliiketoimintaa harjoittavaksi Governiaksi. Governia on holding-yhtiö, jonka merkittävimmät tytäryhtiöt ovat Kruunuasunnot Oy ja Easy KM Oy. Governia hallinnoi ja kehittää omaisuuttaan tuottohakisesti ja riskejä halliten. Yhtiö tavoitteena on omistaja-arvon kasvattaminen. Governia hankkii tuotteita likvideille varoille ja johtaa omistamiensa tytäryhtiöiden toimintaa ja kehittämistä. Kruunuasunnot Oy omistaa noin 190 asuintaloa, joissa on noin 2890 vuokra-asuntoa 29 paikkakunnalla. Puolustusvoimille asuntokannasta oli vuoden 2012 lopussa vuokrattu 1 666 (1 738) asuntoa. Easy Km:n ajoneuvokanta oli vuoden 2012 lopussa 7 778 ajoneuvoa.

TALOUDELLINEN KEHITYS

Governia-konsernin liikevaihto pysyi lähes edellisvuoden tasolla ja oli 121,3 (122,4) miljoonaa euroa. Easy Km:n liikevaihto oli 92,6 (92,4) miljoonaa euroa ja Kruunuasuntojen 28,7 (30,7) miljoonaa euroa. Konsernin tilikauden tulos oli 0,7 (2,4) miljoonaa euroa. Tulosta painoi Easy Km:n heikentynyt tulos, johon vaikutti lähinnä huoltotoiminnan tappiollisuus. Jälleenrahoituksen uudelleenjärjestely on omalta osaltaan parantanut rahoitustoiminnan kannattavuutta. Kruunuasuntojen kannattavuus pysyi lähes edellisvuoden tasolla. Yhtiön tulosta on rasittanut edelleen perusparannus- ja korjaushankkeet. Omistusasuntojen kysyntä oli parhaita vuosia heikompaa. Asuntojen myyntituotot olivat 5,6 miljoonaa euroa.

YRITYSVASTUU

Konsernin tasolla toimintaa ohjaa eettinen ohjeisto. Yritysvastuuasiat on integroitu konserniyhtiöiden johtamisjärjestelmiin. Kruunuasuntojen osalta olennaisia yritysvastuuasioita ovat sosiaalinen vastuu, etenkin turvallinen ja terveellinen asumisympäristö sekä energia- ja materiaalitehokkuus. Energiakulut muodostavat merkittävän osan yhtiön kuluista, joten energiatehokkuuden parantamisella yhtiö pystyy edelleen saavuttamaan kustannussäästöjä. Investoinneissa yhtiö painottaa materiaalien ja talotekniikan osalta energiatehokkuutta sekä laadukkaita ja ympäristön kannalta kestäviä ratkaisuja. Yhtiö on panostanut myös asukasviihtyvyyden parantamiseen. Rakennuslalla harmaan

talouden torjuminen luo haasteita yhtiölle ja alihankintaketjujen vastuullisuuden varmistaminen korostuu.

Rahoitusyhtiönä Easy Km:n kohdalla korostuu taloudellinen vastuu. Easy Km:n ympäristövai-
kutukset ovat välillisiä ja konkretisoituvat asiakkaan valitseman ajoneuvon hiilidioksidipäästöinä.
Rahoittajana asiantuntemus hiilidioksidipäästöjen laskemisessa voi luoda yhtiölle kilpailuetua. Yhtiö
kehittää henkilöstöasioiden osalta etenkin esimiestyötä.

TUNNUSLUKUJA

		2012	2011
Liikevaihto	M€	121,3	122,4
Liikevoitto	M€	5,4	5,9
Liikevoittoprosentti	%	4,5	4,9
Taseen loppusumma	M€	380,6	324,9
Omavaraisuusaste	%	34,2	39,7
Nettovelkaantumisaste	%	129,5	90,7
Oman pääoman tuotto	%	0,7	1,6
Sijoitetun pääoman tuotto	%	2,0	2,8
Henkilöstö yhteensä		63	59
Henkilöstö Suomessa		63	59
Osinkosumma	M€	-	-
Valtion saama osinko	M€	-	-
Investoinnit	M€	88,6	81,6
Maksetut verot	M€	1,3	1,4

SOLIDIUM OY

Valtion omistusosuus: 100 %

Omistuksen erityisintressi: vahvistaa ja vakauttaa kotimaista omistusta kansallisesti tärkeissä yrityksissä ja kasvattaa pitkäjänteisesti omistusten taloudellista arvoa.

Hallituksen puheenjohtaja: Pekka Ala-Pietilä

Hallituksen jäsenet: Eija Ailasmaa, Antti Herlin, Markku Hyvärinen, Marketta Kokkonen, Anni Vepsäläinen, Jarmo Väisänen

Toimitusjohtaja: Kari Järvinen

Toimiala: sijoitustoiminta

Päätoimipaikat Suomessa: Helsinki

Solidium Oy on Suomen valtion kokonaan omistama sijoitusyhtiö, jonka tehtävänä on vahvistaa ja vakauttaa kotimaista omistusta kansallisesti tärkeissä yrityksissä ja kasvattaa pitkäjänteisesti omistustensa taloudellista arvoa. Solidiumin sijoitustoiminta perustuu taloudelliseen analyysiin. Solidiumin sijoitusstrategian perusta ja keskeisin tavoite on nykysalkun hyvä hoito ja sen arvon kasvattaminen. Solidiumin osakesalkussa on 11 pörssilistattua yhtiötä, joissa kaikissa Solidium on vähemmistöomistaja.

Solidiumin tilikausi on 1.7.–30.6. Kuluvan tilikauden (2012–2013) aikana Euroopan komissio hyväksyi yrityskaupan, jolla Outokumpu osti ThyssenKrupp AG:n ruostumattoman teräksen liiketoiminnan Inoxumin. Uusi yhtiö aloitti toimintansa 29.12.2012. ThyssenKruppista tuli suunnatun osakeannin seurauksena Outokummun suurin omistaja, jolla on 29,9 prosenttia osakkeista. Solidiumin omistusosuus on 21,8 prosenttia. Yrityskaupan hyväksymisen ehtona oli Ternissä, Italiassa sijaitsevan tehtaan myyminen.

Solidium osti osakkeita kuluvan tilikauden ensimmäisen puolivuotiskauden aikana noin 26 miljoonalla eurolla, kun se nosti omistusosuuttaan Outotecissä 6,8 prosentista 8,3 prosenttiin. Solidium tiedotti 21.3.2013, että sen omistusosuus Outotecin osakkeista on noussut 10 prosenttiin.

Solidium myi osakkeita kuluvan tilikauden ensimmäisen puolivuotiskauden aikana noin 148 miljoonalla eurolla, kun se myi kaikki omistamansa Spondan osakkeet kotimaiselle omistajaryhmälle. Ennen myyntiä Solidiumin omistusosuus Spondasta oli 14,9 prosenttia. Osakemyynnin voitto ennen veroja oli noin 71 miljoonaa euroa.

Solidium julkisti 15.4.2013, että siitä tuli Talvivaaran suurin omistaja noin 16,7 prosentin omistusuudella toteutetun merkintäoikeusannin seurauksena. Ennen antia Solidiumin omistusosuus yhtiöstä oli 8,9 prosenttia. Solidium merkitsi ensisijaisessa annissa uusia osakkeita noin 23 miljoonalla eurolla ja merkitsi toissijaisessa annissa uusia osakkeita noin 24 miljoonalla eurolla eli yhteensä noin 47 miljoonalla eurolla.

Puolivuotiskaudella Solidium maksoi voitonjakoa valtiolle 800 miljoonaa euroa. Solidiumin substanssiarvo laski voitonjaon seurauksena 307 miljoonalla eurolla ja oli 6 550 miljoonaa euroa.

Solidium teki Rautaruukin osakkeisiin viime tilikauden päättyessä -403 miljoonan euron arvonalentumisen. Puolivuotiskaudella yhtiö teki 16 miljoonan euron arvonalentumiskirjauksen, josta -72 miljoonaa euroa liittyy Talvivaaran osakkeisiin ja 55 miljoonaa euroa on Rautaruukin arvonalentumiskirjauksen palautusta.

YRITYSVASTUU

Solidiumin yritys vastuutyön vaikutukset toteutuvat sen omistaja- ja sijoittajatehtävän kautta. Solidiumin tavoitteena on omistustensa taloudellisen lisäarvon pitkäaikainen kasvattaminen. Sen tulee olla selvillä omistamiensa yhtiöiden olennaisista yritys vastuukysymyksistä ja niiden mahdollisista vaikutuksista. Tämä koskee niin yritys vastuuasioihin liittyvien riskien hallintaa kuin myös uusien liiketoimintamahdollisuuksien hyödyntämistä. Solidiumin toimintamalli yritys vastuuasiossa perustuu salkkuyhtiöiden laajaan yritys vastuun analyysiin. Yhtiö pyrkii analyysissa arvioimaan salkkuyhtiöidensä vastuusoiden olennaisuutta, liiketoiminnallisia vaikutuksia, hallinnon tasoa ja suoritus tasoa. Yritys vastuusoiden arviointi kuuluu aktiiviseen ja pitkäaikaisen omistajan tehtäviin. Omistuksesta luopuminen yritys vastuusivistä ei lähtökohtaisesti kuulu yhtiön keinovalikoimaan.

Solidiumin oman yritys vastuuraportoinnin tavoitteena on kuvata yritys vastuutyön merkitys ja ilmentyminen yhtiön toiminnassa ja sekä sen yritys vastuutyön tavoitteet ja aikaansaannokset. Yritys vastuusioita tarkastellaan yhtäältä omistajana ja sijoittajana, toisaalta yrityksenä ja työnantajana.

TUNNUSLUKUJA

		1.7.–31.12.2012	1.7.–31.12.2011	1.7.2011– 30.6.2012
Liikevaihto	M€	0,0	0,0	0,0
Liikevoitto	M€	69,6	-1,7	132,0
Kauden voitto	M€	36,0	7,4	131,2
Sijoitusten tuotto käyvin arvoin	%	8,7	-14,9	-14,6
Saadut osingot ja pääomanpalautukset	M€	0,0	6,7	398,8
Toiminnan hallinnointikulusuhde	%	0,05	0,04	0,05
Substanssiarvo	M€	6 550,0	6 728,5	6 856,6
Oma pääoma	M€	5 019,1	5 659,2	5 783,1
Korolliset velat	M€	600,0	0,0	600,0
Omavaraisuusaste	%	89,0	100,0	90,6
Henkilöstö yhteensä		11	11	11
Henkilöstö Suomessa		11	11	11
Osinkosumma	M€	800	660	660
Valtion saama osinko	M€	800	660	660

Solidiumin sijoitussalkun jakauma 31.12.2012:

Kaikki sijoitukset yhteensä			Osakesijoitukset yhteensä		
	euroa	paino		euroa	paino
Elisa	281 080 730	4 %	Elisa	281 080 730	4 %
Kemira	395 732 676	4 %	Kemira	305 832 787	4 %
Metso	534 916 995	7 %	Metso	534 916 995	7 %
Outokumpu	360 318 976	5 %	Outokumpu	360 318 976	5 %
Outotec	161 064 174	2 %	Outotec	161 064 174	2 %
Rautaruukki	331 435 047	4 %	Rautaruukki	331 435 047	5 %
Sampo	1 929 677 147	26 %	Sampo	1 929 677 147	27 %
Sponda	0	0 %	Sponda	0	0 %
Stora Enso	534 477 804	7 %	Stora Enso	534 477 804	7 %
Stora Enso A	316 896 841		Stora Enso A	316 896 841	
Stora Enso R	217 580 963		Stora Enso R	217 580 963	
Talvivaara	30 068 886	1 %	Talvivaara	30 068 886	0 %
TeliaSonera	2 596 335 520	35 %	TeliaSonera	2 596 335 520	36 %
Tieto	110 415 574	1 %	Tieto	110 415 574	2 %
Osakesijoitukset yhteensä	7 175 623 640	95 %	Osakesijoitukset yhteensä	7 175 623 640	100 %
Rahamarkkinasijoitukset	349 734 937	5 %			
Kaikki sijoitukset yhteensä	7 525 358 577	100 %			

Pääosa Solidiumin sijoitussalkusta on osakesijoituksia. Niiden osuus koko salkusta oli noin 95 prosenttia katsauskauden päättyessä 31.12.2012. Osakesijoituksissa suurin paino on TeliaSoneralla, jonka osuus koko salkusta oli noin 35 prosenttia. Solidiumin salkussa TeliaSoneran ja Sammon painot ovat merkittävät.

Solidiumin rahamarkkinasijoitukset 31.12.2012 olivat 350 (30.6.2012: 1 029) miljoonaa euroa. Rahamarkkinasijoitusten määrään vaikuttivat katsauskaudella voitonjako, verojen maksu sekä osakehankinnat ja -myynti.

Solidiumin salkun kokonaistuotto jäi painorajoitettuna OMX Helsinki Cap GI -tuottoindeksiin kokonaistuotosta sekä katsauskaudella että viimeisen 12 kuukauden aikana.

Sijoitusten tuotto	1.7.–31.12.2012	1.1.–31.12.2012
Osakesalkun kokonaistuotto	9,9 %	9,3 %
Rahamarkkinasijoitukset	0,3 %	0,6 %
Sijoitusten tuotto	8,7 %	9,2 %
OMX Helsinki Cap GI-tuottoindeksi	15,2 %	15,5 %

Osakkeiden tuotot, 1.1.–31.12.2012

Tieto	42 %
Kemira	36 %
Sampo	35 %
Stora Enso	19 %
Metso	18 %
Outotec	17 %
Elisa	12 %
TeliaSonera	4 %
Rautaruukki	-12 %
Outokumpu	-36 %
Talvivaara	-50 %

SUOMEN ERILLISVERKOT OY

Valtion omistusosuus: 100 %

Erityistehtävä: yhteiskunnan turvallisuuden varmistamiseen liittyvien tietoliikenneverkkojen operointi

Hallituksen puheenjohtaja: Jarmo Väisänen

Hallituksen jäsenet: Lea Jokinen, Harri Martikainen, Harri Ohra-Aho, Sohvi Rajamäki, Esa Rautalinko, Elina Selinheimo, Anni Vepsäläinen

Toimitusjohtaja: Timo Lehtimäki

Toimiala: tietoliikenneverkkojen operointi

Päätoimipaikat Suomessa: Helsinki

Suomen Erillisverkot -konserni on valtion erityistehtäväyhtiö, joka operoi yhteiskunnan turvallisuuden varmistamiseen liittyviä tietoliikenneverkkoja ja teletiloja sekä tuottaa niihin liittyviä palveluita. Konsernin emoyhtiö Suomen Erillisverkot Oy on voittoa tavoittelematon yhtiö. Yhtiö omistaa ja operoi tytäryhtiönsä Leijonaverkot Oy:n kautta merkittävää osaa Suomen teleliikennettä palvelevista teletuotantotiloista. Vuoden 2012 alussa yhtiö perusti Suomen Turvallisuusverkko Oy -nimisen tytäryhtiön. Vuoden 2012 aikana yhtiö on valmistautunut turvallisuusverkkotoiminnan aloittamiseen rekrytoimalla avainhenkilöt, laatimalla liiketoimintasuunnitelman sekä käynnistämällä verkko-operaattorin kyvykkyyden rakentamisen ja liiketoimintasiirron valmistelun. Turvallisuusverkkotoiminta, joka siirtyy yhtiön vastuulle vuoden 2014 aikana, kasvattaa konsernin henkilöstöä ja liikevaihtoa merkittävästi. Vuoden 2014 loppuun mennessä yhtiö vastaa valmisteilla olevan turvallisuusverkkolain mukaisesta turvallisuusverkon ja palveluiden operoinnista. Valmistuttuaan TUVE on valtion johdon ja 30 000 turvallisuusviranomaiskäyttäjän yhteinen, turvallinen, korkean varautumisen tietoverkko.

TALOUDELLINEN KEHITYS

Konsernin vuoden 2012 liikevaihto oli 37,7 (31,6) miljoonaa euroa. Konsernin liikevoitto oli 3,0 (0,9) miljoonaa euroa. Konsernin liikevaihtoa ja kannattavuutta nosti Leijonaverkkojen liiketoiminta. Konsernin tulosta rasitti turvallisuusverkkotoiminnan käynnistämisen valmistelut. Leijonaverkkojen liikevaihto nousi 9,4 miljoonaan euroon edellisvuoden 6,1 miljoonasta eurosta. Kaikkien tytäryhtiöiden tulostaso säilyi vakaana. Emoyhtiön liikevoitto oli tappiollinen 2,4 (-3,3) miljoonaa euroa. Yhtiölle on maksettu hintatukea 6,6 (6,1) miljoonaa euroa vuonna 2012. Erillisverkkoja on pääomitetty vuonna 2012 miljoonalla eurolla turvallisuusverkkotoiminnan käynnistämiseen liittyen.

Virve-verkkoa on kehitetty vuosina 2008–2012 yhteensä 36 miljoonalla eurolla. Leijonaverkkojen investoinnit tele- ja laitetiloihin sekä ylläpito- ja kehitysinvestoinnit olivat yhteensä 6,1 miljoonaa euroa.

YRITYSVASTUU

Erillisverkkojen liiketoimintaa ja yritys vastuutyötä ohjaa toimintavarmojen tietoliikennepalveluiden tuottaminen. Tämän lisäksi olennaisia yritys vastuuteemoja ovat henkilöstö, taloudellinen vastuu, liiketoiminnan eettiset periaatteet ja ympäristö. Yhtiö kehittää ja seuraa palveluiden toimintavarmuutta jatkuvasti ja sen toiminnassa korostuu poikkeustilanteisiin varautuminen, tietoturva sekä asiakastyytyväisyyden parantaminen. Ympäristöasioiden huomioiminen on osa yhtiön toimintaperi-

aatteita. Yhtiön liiketoiminnassa korostuu energiatehokkuus, jonka parantamiseen yhtiö on pyrkinyt muun muassa verkon tukiasemien uusimisella.

TUNNUSLUKUJA

		2012	2011
Liikevaihto	M€	37,7	31,6
Liikevoitto	M€	3,0	0,9
Liikevoittoprosentti	%	7,9	2,9
Taseen loppusumma	M€	125,8	120,0
Omavaraisuusaste	%	87,8	89,4
Nettovelkaantumisaste	%	-16,7	-12,4
Oman pääoman tuotto	%	2,0	0,6
Sijoitetun pääoman tuotto	%	2,8	1,4
Henkilöstö yhteensä		91	82
Henkilöstö Suomessa		91	82
Osinkosumma	M€	-	-
Valtion saama osinko	M€	-	-
Investoinnit	M€	13,5	57,4
Maksetut verot	M€	0,3	0,1

LIITE 1 Käytetyt tietolähteet ja tunnuslukujen laskentakaavat

Tämän vuosikertomuksen tiedot perustuvat julkisesti saatavilla olevaan aineistoon. Vuosikertomukseen on pyritty valitsemaan omistajaohjausosaston näkemyksen mukaisesti oleelliset asiat valtion osakesalkusta ja yhtiöistä. Omistajaohjausosasto analysoi yhtiöitä itsenäisesti ja ylläpitää omaa näkemystä kunkin yhtiön tilanteesta. Analyysityössä käytetään Valuatum Oy:n yritysanalyysijärjestelmää. Esitetyt tunnusluvut ovat omistajaohjausosaston laskemia alla esitettyjen laskentakaavojen mukaisesti. Tunnusluvut saattavat poiketa yhtiöiden laskemista tunnusluvuista. Erot johtuvat muun muassa siitä, mitä eriä kulloinkin sisällytetään yhtiön vertailukelpoiseen voittoon.

Liikevoitto % =

$$\frac{\text{liikevoitto}}{\text{liikevaihto}} \times 100$$

Omavaraisuusaste % =

$$\frac{\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}} \times 100$$

Sijoitetun pääoman tuotto % =

$$\frac{\text{voitto ennen veroja} + \text{korko} - \text{ja muut rahoituskulut}}{\text{sijoitettu pääoma keskimäärin}} \times 100$$

Oman pääoman tuotto % =

$$\frac{\text{nettotulos}}{\text{oma pääoma (tilikauden keskiarvo)}} \times 100$$

Nettovelkaantumisaste % =

$$\frac{\text{korolliset nettovelat}}{\text{oma pääoma}} \times 100$$

Osinkotuotto % =

$$\frac{\text{osinko/osake}}{\text{osakekurssi}} \times 100$$

Osinkosuhte % =

$$\frac{\text{osinko/osake}}{\text{nettotulos/osake}} \times 100$$

TUOTOT

Compound aggregate growth rate

$$\text{CAGR} = \left(\frac{KA_{t+n} + \sum \text{kassavirrat}_{n\dots t}}{KA_t} \right)^{1/n} - 1$$

missä,

KA= valtion osuus oman pääoman kirja-arvosta

Salkun tuotto

$$\text{päivätuotto } d = \frac{MA_e - MA_b - C}{MA_b}$$

$$\text{kumulatiivinen tuotto} = ((1+d_1) \times (1+d_2) \times (1+d_3) \dots (1+d_t) - 1)$$

missä,

MA_e = salkun markkina-arvo päivän lopussa

MA_b = salkun markkina-arvo edellisen päivän lopussa

C = kassavirrat päivän aikana

KUVASSA 3 KÄYTETYT VERTAILUINDEKSIT

Finnair	Bloomberg EMEA Airlines index
Fortum	STOXX 600 Utilities Index
Neste Oil	STOXX 600 Oil&Gas Index

LIITE 2 Valtion omistusosuudet ja eduskuntavaltuudet 31.12.2012

Pörssiyhtiöt	Omistajaohjaus	Ryhmä	Valtion omistus	Omistuksen alaraja
Elisa Oyj	Solidium Oy	1a	10,1 %	0,0 %
Finnair Oyj	VNK	1b	55,8 %	50,1 %
Fortum Oyj	VNK	1b	50,8 %	50,1 %
Kemira Oyj	Solidium Oy	1a	16,7 %	0,0 %
Metso Oyj	Solidium Oy	1a	11,1 %	0,0 %
Neste Oil Oyj	VNK	1b	50,1 %	50,1 %
Outokumpu Oyj	Solidium Oy	1a	31,2 %	0,0 %
Outotec Oyj	Solidium Oy	1a	8,3 %	0,0 %
Rautaruukki Oyj	Solidium Oy	1a	39,7 %	0,0 %
Sampo Oyj	Solidium Oy	1a	14,2 %	0,0 %
Stora Enso Oyj	Solidium Oy	1a	12,3 %	0,0 %
Talvivaaran Kaivososakeyhtiö Oyj	Solidium Oy	1a	8,9 %	0,0 %
Telia Sonera Oyj	Solidium Oy	1a	11,7 %	0,0 %
Tieto Oyj	Solidium Oy	1a	10,3 %	0,0 %
Yhteensä (lkm)		14		

Noteeraamattomat kaupallisesti toimivat yhtiöt	Omistajaohjaus	Ryhmä	Valtion omistus	Omistuksen alaraja
Altia Oyj	VNK	1a	100,0 %	50,1 %
Arctia Shipping Oyj	VNK	1b	100,0 %	100,0 %
Arek Oyj	VNK	1a	9,0 %	0,0 %
Art and Design City Helsinki Oy Ab	VNK	1a	35,2 %	0,0 %
Boreal Kasvinjalostus Oyj	VNK	1b	60,8 %	50,1 %
Destia Oyj	VNK	1a	100,0 %	0,0 %
Edita Oyj	VNK	1a	100,0 %	0,0 %
Ekokem Oyj	VNK	1b	34,1 %	0,0 %
Gasum Oyj	VNK	1b	24,0 %	0,0 %
Itella Oyj	VNK	1b	100,0 %	100,0 %
Kemijoki Oyj	VNK	1a	50,1 %	50,1 %
Leijona Catering Oyj	VNK	1b	100,0 %	100,0 %
Meritaito Oyj	VNK	1b	100,0 %	100,0 %
Motiva Oyj	VNK	1b	100,0 %	100,0 %
Patria Oyj	VNK	1b	73,2 %	50,1 %
Raskone Oyj	VNK	1a	85,0 %	0,0 %
Suomen Lauttaliikenne Oyj	VNK	1b	100,0 %	100,0 %
Suomen Rahapaja Oyj	VNK	1b	100,0 %	50,1 %
Suomen Siemenperunakeskus Oyj	VNK	1b	22,0 %	0,0 %
Suomen Viljava Oyj	VNK	1b	100,0 %	100,0 %
Vapo Oyj	VNK	1b	50,1 %	50,1 %
VR-Yhtymä Oyj	VNK	1b	100,0 %	100,0 %
Yhteensä (lkm)		22		
Kaupallisesti toimivat yhteensä		36		

Erityistehtäviä hoitavat yritykset	Omistajaohjaus	Ryhmä	Valtion omistus	Omistuksen alaraja
Aalto-yliopistokiinteistöt Oy	VM	2	33,3 %	..
Alko Oy	STM	2	100,0 %	100,0 %
OHY Arsenal Oy ¹⁾	VM	2	100,0 %	0,0 %
CSC-Tieteen tietotekniikan keskus Oy	OKM	2	100,0 %	100,0 %
Finavia Oyj	LVM	2	100,0 %	100,0 %
Fingrid Oyj	VM	2	53,1 %*	0,0 %
Finnpilot Pilotage Oy	LVM	2	100,0 %	100,0 %
Finnvera Oyj	TEM	2	100,0 %	100,0 %
Governia Oy	VNK	2	100,0 %	100,0 %
Hansel Oy	VM	2	100,0 %	100,0 %
HAUS Kehittämiskeskus Oy	VM	2	100,0 %	100,0 %
Helsingin yliopistokiinteistöt Oy	VM	2	33,3 %	..
Hevosopisto Oy	OKM	2	25,0 %	0,0 %
Kuntarahhoitus Oyj	YM	2	16,0 %	0,0 %
Solidium Oy	VNK	2	100,0 %	100,0 %
Suomen Erillisverkot Oy	VNK	2	100,0 %	100,0 %
Suomen Ilmailuopisto Oy	OKM	2	49,5 %	0,0 %
Suomen Teollisuussijoitus Oy	TEM	2	100,0 %	100,0 %
Suomen yliopistokiinteistöt Oy	VM	2	33,3 %	..
Teollisen yhteistyön rahasto Oy (Finnfund)	UM	2	90,4 %	50,1 %
Tietokarhu Oy	VM	2	20,0 ²⁾ %	50,1 %
Veikkaus Oy	OKM	2	100,0 %	100,0 %
Yleisradio Oy	LVM	2	100,0 %	100,0 %
Yrityspankki Skop Oyj ³⁾	VM	2	95,2 %	0,0 %
Yhteensä (lkm)		24		
Kaikki yhteensä (lkm)		60		

* Valtion osuus äänistä 70,9 %

1) Selvitystilassa, 21,05 % omistusta Valtion vakuusrahaston kautta

2) Valtion osuus äänistä 80 %

3) Selvitystilassa, omistus Valtion vakuusrahaston (52,9 %) ja valtion määräysvalta-yhtiöiden (42,3 %) kautta

LVM	= Liikenne- ja viestintäministeriö
OKM	= Opetus- ja kulttuuriministeriö
STM	= Sosiaali- ja terveysministeriö
TEM	= Työ- ja elinkeinoministeriö
UM	= Ulkoasiainministeriö
VM	= Valtiovarainministeriö
VNK	= Valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosasto
YM	= Ympäristöministeriö

Yhtiöryhmä 1 a: Valtiolla on omistajana ainoastaan tai lähes yksinomaan vahva sijoittajaintressi. Omistajaohjausta järjestettäessä on otettava huomioon valtion omistusosuuteen liittyvä määräys- tai vaikutusvalta sekä siihen liittyvät omistajan riski ja omistukseen perustuva osallistuminen yhtiön päätöksentekoon.

Yhtiöryhmä 1 b: Vahvan sijoittajaintressin lisäksi yhtiöön liittyy strategisia intressejä, joiden vuoksi valtion on syytä pysyä toistaiseksi vahvana omistajana tai turvata muulla tavoin kyseiset strategiset intressit, jos omistusosuutta pienennetään tai omistuksesta luovutaan.

Yhtiöryhmä 2: Valtiolla on omistajana sääntelyyn tai viranomaistehtäviin liittyvä erityisintressi: yhtiöllä on valtion määrittelemä elinkeino-, yhteiskunta- tai muu poliittinen tehtävä taikka jokin muu erityisrooli.

VALTIONEUVOSTON KANSLIA

SNELLMANINKATU 1, HELSINKI
PL 23, 00023 VALTIONEUVOSTO
p. 0295 16001
f. 09 1602 2165
julkaisut@vnk.fi
www.vnk.fi/julkaisut

ISBN Nid. 978-952-287-039-1
ISBN PDF 978-952-287-040-7
ISSN 1799-7828